

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Хто є хто

Ганна ГОПКО: «Краще програти, але з чіткими правилами, ніж виграти із незрозумілою командою та з незрозумілими цінностями»

СТОР. 4

Право

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів»

СТОР. 6—8

Резонанс

Російський солдате, кидай рушницю, іди додому!

СТОР. 11

№ 82 (6086) СЕРЕДА, 13 ТРАВНЯ 2015 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Запаси газу поповнюються

Нині в українських підземних газових сховищах міститься 8,951 млрд. куб. м газу, передає УНН із посиланням на прес-службу ВАТ «Укртрансгаз». У компанії повідомляють, що з початку поточного року до газосховища України було закачано 1,388 млрд. куб. м газу. За оперативними даними Центрального диспетчерського департаменту оператора вітчизняної ГТС, з 1 по 11 травня, українські газові сховища були поповнено на 0,525 млрд. кубів і згідно з оперативною інформацією, природний газ закачується до шістьох сховищ у режимі 55,3 млн. куб. метрів на добу. Тим часом, як раніше заявляв міністр палива та енергетики Володимир Демчишин, країна до наступного опалювального сезону повинна назбирати в сховищах 19 млрд. куб. метрів газу. Для цього Україна продовжує шукати варіанти фінансування, зокрема, і залучення іноземного капіталу.

Половина поляків проігнорували вибори президента

Президентські вибори, що відбулися минулої неділі в Польщі, як і передбачалося, не визначили переможця. Остаточну крапку поляки поставлять 24 травня — в ході другого туру. Проте не обійшлося без несподіванок. Уперше з 1989 року в президентських виборах взяли участь менше половини виборців — явка становила 48,96 відсотка. Найбільш шокуючою звісткою стало те, що, всупереч прогнозам соціологічних служб, переможцем першого туру з результатом 34,76 відсотка став кандидат опозиційної партії «Право і справедливість» Анджей Дуда, який з відривом хоча й незначним — 0,99 відсотка, але все-таки обігнав Броніслава Коморовського (33,77).

СТОР. 17

Справжня героїня, яка за всі довгі години, дні й місяці перебування у полоні є незламною, є свідченням того, що Україна переможе

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 12 травня

На початку пленарного засідання народні депутати стоячи та оплесками привітали з Днем народження свою колегу Надію Савченко. Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман наголосив, що Надія Савченко — справжня героїня.

Глава парламенту додав, що найкращим подарунком для Надії будуть дві речі — коли український парламент зробить усе належне для звільнення Надії Савченко, і щоб рішення, які прийматиме український парламент, були успішними, а Україна розвивалася.

СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Більше фото тут www.golos.com.ua

ПОДІЇ

Отримали допомогу

На Хмельниччині учасники АТО та їхні сім'ї отримали майже 61 тисячу гривень матеріальної допомоги до травневих свят. Загалом же з обласного бюджету з початку року понад півтисячі бійцям та їх родинам виплачено близько 790 тисяч гривень. Окрім того, понад 1,3 тисячі дітей, чиї батьки боронять країну, отримують безплатне харчування у навчальних закладах. Понад тисячу родин звільнено від сплати за житлово-комунальні послуги. Загалом в області 488 військовослужбовцям, які виконували завдання в рамках АТО, вже присвоєний офіційний статус учасника бойових дій. 117 подолян отримали статус члена сім'ї загиблого, **інформує наш власкор Ірина КОЗАК.**

На грудях пломеніли червоні маки

На Полтавщині головні урочистості з нагоди днів пам'яті та примирення і Перемоги над нацизмом у Європі відбувалися в урочищі Шумейковому та біля меморіалу Солдатської слави в обласному центрі.

Спершу 8 травня в урочищі, що на території Лохвицького району, біля меморіального комплексу на честь воїнів Південно-Західного фронту відбулося театралізоване свято «Обереги пам'яті».

СТОР. 13

КОРОТКО

■ На Черкащині у заходах Дня пам'яті та примирення, у святкуванні 70-ї річниці Перемоги над нацизмом взяло участь понад 78 тисяч жителів. Ветерани Другої світової війни, УПА, воїни-інтернаціоналісти та учасники АТО разом поклали квіти до братських могил та монументів загиблим, **повідомляє наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО.**

■ З нагоди святкування Дня Європи 16 травня о 19:30 на Михайлівській площі у столиці пройде концерт легенд світового джазу, **повідомляє прес-службі КМДА.** Зокрема, відбудеться прем'єра музичної програми «Djazz» у виконанні Державного академічного оркестру «РадіоБенд Олександра Фокіна».

Українці сплатили у січні-березні за житлово-комунальні послуги 15,1 млрд. грн., або 99,1% нарахованого *(Урядовий портал)*

Справжня героїня, яка за всі довгі години, дні й місяці перебування у полоні є незламною, є свідченням того, що Україна переможе

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 12 травня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Народні обранці розглянули низку законопроектів, спрямованих на посилення обороноздатності нашої держави. У першому читанні ухвалено проект закону № 2531, внесений Кабінетом Міністрів, про внесення змін до статті 143 Закону України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» (243 «за»). За словами доповідача — заступника міністра оборони Петра Мехеда — законопроект спрямований на унеможливлення прослуховування мобільних телефонів та використання їх як наведення. Пропонується заборонити військовослужбовцям в окремих ситуаціях користуватися мобільними засобами зв'язку в зоні АТО та під час запровадження надзвичайного стану, а відповідне рішення ухвалюватимуть командири військових частин.

Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони Сергій Пашинський («Народний фронт») пояснив, що в законі не йдеться про тотальну заборону користуватися мобільним зв'язком, а регламентацію — у яких ситуаціях можна користуватися мобільними телефонами, а коли ні.

Ще один законопроект на цю тему — про внесення змін до Закону України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» щодо використання персональних пристроїв безпроводового доступу (№2154) в авторстві народного депутата від БПП Ірини Фріз — більш детально виписував режим закритості у зоні проведення АТО і використання мобільних телефонів під час військових операцій. Цей законопроект також прийнято за основу (236 «за»).

Парламент врегулював оперативне управління антитерористичними операціями — за основу та в цілому прийнято законопроект №2030 про внесення змін до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» (щодо оперативного управління антитерористичними операціями) в авторстві народного депутата А. Левуса (246 «за»). Верховна Рада України прийняла в першому читанні проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства» (№2389), внесений групою народних депутатів України з різних фракцій. Таке рішення підтримали 257 депутатів.

Олег Осуховський, Іван Крулько.

Потреба ухвалення законопроекту пов'язана з тим, що нині в зоні АТО обороняють Україну не лише її громадяни, а й громадяни інших держав. Однак їхнє перебування у військових підрозділах Збройних Сил України та в зоні АТО потребує законодавчого врегулювання.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про військовий обов'язок та військову службу», «Про Збройні Сили України» та «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України», якими передбачається регламентувати вступ на військову службу та її проходження іноземцями та особами без громадянства за контрактом на посадах рядового — старшинського складу в Збройних Силах України та інших військових формуваннях. Проектом також пропонується викласти у новій редакції статтю 447 Кримінального кодексу України «Найманство».

У цілому ухвалено закон про внесення змін до Податкового кодексу України, якими скасовано оподаткування військовим збором операцій з купівлі-продажу фізичними особами іноземної валюти (реєстраційний № 2436). За таке рішення проголосували 249 депутатів.

Після кількох спроб депутати підтримали законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заміни довічного позбавлення волі більш м'яким покаранням» (реєстраційний № 2292) у першому читанні — 239 «за».

Верховна Рада України також прийняла за основу в першому читанні проект закону «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про гуманітарну допомогу» (щодо недопущення затягування строків проведення санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю гуманітарної допомоги)».

Депутати також привітали з Днем народження своїх колег Станіслава Березкіна, Євгенія Геллєра, Олега Мусія.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради Володимир ГРОЙСМАН:

«Вона єдина наша колега, котра сьогодні перебуває в жахливих умовах, фактично була захоплена у полон і незаконно там утримується. Справжня героїня, яка за всі довгі години, дні й місяці перебування у полоні є незламною, є свідченням того, що Україна переможе. Наша колега Надія Савченко кожного дня виборює своєю стійкістю нашу незалежність».

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ ТА ГРУП

Юлія ТИМОШЕНКО, фракція «Батьківщина»:

— Разом з Юрієм Луценко ми як ніхто знаємо, що таке відзначати день народження за ґратами. Хочу звернутися до Надії з величезною подякою та привітанням із Днем народження. Бо те, що вона з натхненням, піднесенням духу його відсвяткувала — це ще один важкий удар Путіну. Бо за ґратами Надія не зламалася, не опустила руки, її не покинула воля, не залишили бійцівські якості. Вона постійно переходить від голодувань до скудного прийому їжі, бастує кожен день, бореться за Україну. Дівчинка, яка вже важить 47 кілограмів, на голову сильніша Путіна, на голову сильніша агресора. Вона настільки сильна, що із-за ґрат продовжує надихати всіх, хто бореться за Україну.

Юрій БОЙКО, фракція Опозиційного блоку:

— Україна відзначила 70-річчя великої Перемоги. Попередній тиждень ознаменувався закликами до примирення сторін минулого конфлікту. Історична місія нашого парламенту полягає в тому, щоб примирення України з частиною Донбасу відбулося сьогодні, а не через 70 років. Тому ми ще раз закликаємо парламент приступити до процесу імплементації мирних угод, підписаних у Мінську. Опозиційний блок розробив карту миру, вона включає 10 законів, які потрібно ухвалити, щоб повернути життя у зоні конфлікту в нормальне русло. Ми виходимо з того, що переважна більшість українців хочуть миру. Ми єдиний народ і нам немає чого ділити.

Олег КУЛІНІЧ, група «Відродження»:

— Під час зустрічей виборці говорять передусім про мир і спокій у нашій державі. Але є й багато звернень з приводу соціальних проблем. Чинна система тарифів несправедлива. Особливо важко людям на селі. Реальний приклад: самотній пенсіонер отримує щомісяця тисячу п'ятдесят гривень. За комунальні послуги він у квітні заплатив 780 гривень. Що буде восени? За що людині купувати ліки і їжу? На процес оформлення субсидій маємо чимало скарг — потрібні численні довідки, на яких наживаються чиновники, лякають штрафи за неправильно заповнені декларації. Ми з колегами по групі зареєстрували законопроект №2676-1, в якому пропонується, крім автоматичного нарахування субсидій, заборонити стягувати з громадян ці штрафи. Подали також документ №2770, яким скасовується тимчасове обмеження виплат для окремих категорій працюючих пенсіонерів.

Вікторія СЮМАР, фракція «Народний фронт»:

— Уряд заарештував 1,4 мільярда доларів на рахунках в українських банках, які належали родині та, зокрема, самому Віктору Януковичу. Це досить серйозна сума. Її треба повернути в держбюджет. Для цього прокуратура має прийняти рішення про конфіскацію заарештованих коштів. Маємо також ухвалити новий закон про Національну комісію регулювання у сфері енергетики. Треба, щоб робота цієї установи стала максимально прозорою. Не менш важливі завдання: ухвалення пакета законів про створення нової української поліції та реформування виборчого законодавства.

Єгор СОБОЛЄВ, фракція «Самопоміч»:

— У нас запитання до міністра внутрішніх справ: скільки скандалів має виникнути навколо його заступника Чоботаря, щоб він був відправлений у відставку. Скільки ще міліція Захарченка з його високопосадовцями залишатиметься в українській міліції після Євромайдану. У нас запитання до Генерального прокурора: коли ми дочекаємося подань на обраних до парламенту людей, про злочини яких ми говоримо вже не перший рік. У нас ще одне запитання до Генпрокурора: що за спецоперація готується до шостого червня для того, щоб такі люди, як Сергій Клюєв, Олена Лукаш, Дмитро Табачник отримали індульгенцію від Генеральної прокуратури і змогли спокійно почуватися в Європі. ЄС вже півтора року чекає, що українська прокуратура поставить запитання щодо цих панів про порушення ними закону. Чи у європейської прокуратури знову не буде інших шансів, як зняти з них санкції. Ми вимагаємо негайно ухвалити ці рішення від Генпрокурора. Величезне прохання до Головнокомандувача: скільки можна говорити про невідповідність Віктора Муженка його високій посаді начальника Генерального штабу? Ми чекаємо нових котлів, нових поразок?

Юрій ЛУЦЕНКО, фракція «Блок Петра Порошенка»:

— Наш блок вітає дії Президента та уряду з посилення обороноздатності країни, це вже відчутно на фронті. Але ми закликаємо посилити жорсткість контролю вздовж лінії розмежування. Наполягаємо на створенні агентства реконструкції Донбасу, яке має невідкладно припинити торгівлю з окупантами в Криму і на сході, позбавити соціальних виплат тих, хто співпрацює із бойовиками, налагодити облік офіційних біженців, які проживають на окупованій території, користуючись українськими пільгами тощо.

Андрій ДЕРКАЧ, група «Воля народу»:

— Вимагаємо негайного розгляду Верховною Радою законопроектів, від яких напряму залежить якість життя людей. А саме: №1086 стосовно виходу жінок на пенсію у віці 55 років; №1418 про підвищення відсотків мінімального розміру орендної плати за користування земельною ділянкою; №0901, прийнятий у першому читанні, з приводу посилення заходів боротьби з поширенням фальсифікації молочної продукції; №1481 щодо врегулювання питання спадщини. Пропонуємо також коаліції винести на розгляд парламенту спільну постанову про звільнення з посади міністра охорони здоров'я Олександра Квіташвілі та міністра аграрної політики й продовольства Олексія Павленка. Якщо більшість не дійде згоди, наша депутатська група внесе ці питання в парламент самостійно.

Олег ЛЯШКО, фракція Радикальної партії:

— Питання землі завжди було надзвичайно важливим для країни. Сьогодні у вищих щаблях влади знову відновилися розмови про зняття мораторію на продаж земель сільгосппризначення, запровадження ринку землі, які начебто дадуть можливість залучити інвесторів. Я попереджаю українське суспільство: запровадження ринку землі — це злочин проти українського народу. Продаж землі — це остання чергова хвиля олігархізації суспільства.

Фракція Радикальної партії категорично виступає проти продажу землі. Будь-яка нормальна людина продає не землю, а товар, вирощений на ній.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Скільки ще міліція Захарченка з його високопосадовцями залишатиметься в українській міліції після Євромайдану?

Мирний план — це єдино правильний і безальтернативний курс

УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ 8 ТРАВНЯ

У Верховній Раді відбулося врочисте засідання, присвячене 70-й річниці перемоги над нацизмом в Європі, місцю і ролі українського народу у Другій світовій війні. У заході брали участь Президенти України Петро Порошенко, Леонід Кравчук, Леонід Кучма та Віктор Ющенко, Перший заступник Голови Верховної Ради Андрій Парубій, заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд, народні депутати, керівники парламенту попередніх скликань, Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун, Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк та члени уряду, керівники центральних органів виконавчої влади, голови Конституційного Суду, Верховного Суду та вищих спеціалізованих судів, Генеральний прокурор, Голова Національного банку, Секретар Ради національної безпеки і оборони, Київський міський голова, ветерани Другої світової війни, предстоятелі церков і релігійних об'єднань України, представники іноземних парламентів, дипломатичного корпусу, громадських організацій і засобів масової інформації.

Із героями АТО спілкується ветеран ВВВ Леоніда Правда.

Урочисте засідання відкрив **Перший заступник Голови Верховної Ради Андрій Парубій**. У сесійній залі прозвучав Державний гімн України.

Під час своєї промови Андрій Парубій зазначив, що для українців Друга світова війна розпочалася в березні 1939 року боями за Закарпатську Україну з гітлерівськими союзниками, а у вересні літаки вермахту бомбардували Галичину і Волинь.

Він зауважив, що на фронтах Другої світової війни від Атлантики до Тихого океану, від Норвегії до Єгипту українці боролися проти Гітлера та його союзників в арміях Польщі, Канади, Франції, США, Великої Британії та Чехословаччини. Але найбільше — понад 6 мільйонів співвітчизників — воювали в складі Червоної Армії, й їхній внесок у перемогу важко переоцінити. Понад 100 тисяч наших громадян боролися в лавах УПА, і це було єдине формування, яке воювало під українським національним прапором.

Андрій Парубій зазначив, що Україна заплатила за перемогу над нацизмом найвищу ціну. Загальні втрати наших громадян у цій кривавій війні — понад вісім мільйонів людських життів. «Страшна ціна, але пам'ятаємо: на фронтах Другої світової війни українці захищали не тільки своє життя і свою землю, а й основи людської цивілізації, фундаментальні загальнолюдські цінності. Так і сьогодні у війні з російським агресором, який прийшов на нашу землю, обороняючи Україну, ми захищаємо вічні цінності — свободу, гідність і справедливість. Ми — українці — народ-переможець, і, переконаний, як і 70 років тому, так і сьогодні ми переможемо агресора», — наголосив він.

Перед **виступом Президента Петра Порошенка** учасникам засідання показали відеокадри про історію ветерана Другої світової війни Івана Залужного, який втратив свого онука — лейтенанта Національної гвардії Івана Гутника-Залужного. Керівник держави розповів про подвиг 23-річного бійця, котрий, рятуючи своїх товаришів, загинув 10 серпня минулого року під Амвросіївкою на Донеччині. Петро Порошенко подякував полковнику Івану Залужному за онука-патріота.

Такі величні подвиги не забуваються, сказав Президент, і в історію карбуються золотими літерами.

Петро Порошенко зазначив, що остаточне звільнення від радянсько-російської імперської пропаганди значно розширює обрії історичного пізнання. Урочистості цих днів дають змогу як ніколи глибоко осягнути минуле, оцінити його вплив на сьогодення, зробити правильні висновки на майбутнє, проаналізувати ті події винятково в українській системі координат.

За його словами, планетарній катастрофі, якою стала Друга світова війна, можна було б запобігти, якби не ховали голову в пісок, не розраховували на те, що кожна нова порція людської крові ось-ось наситить агресора, та не тішили себе ілюзіями, мовляв, нас ця біда якось омине.

Петро Порошенко підкреслив, що ця перемога — спільний здобуток всього прогресивного людства, антигітлерівської коаліції та народів колишнього Радянського Союзу. «Я нині від імені українського народу вітаю всі нації світу із 70-річчям перемоги над нацизмом», — сказав Президент.

За його словами, масштаби нинішньої війни не ті, що у світової, але мотиви такі самі: імперські амбіції, марення поверненням земель, грубе нехтування міжнародним правом і нібито боротьба за права своїх одномовців. Це вилилося у справжню трагедію, котру Москва влаштувала насамперед російськомовним нашим співвітчизникам, більшість з яких живуть саме на Донбасі. За даними ООН, агресивна політика нашого сусіда, коштувала життя більш як шістьом тисячам мирних громадян України. Понад тисяча — зникли безвісти. Сотні тисяч людей стали біженцями. А ще 1675 українських воїнів віддали своє життя за Вітчизну. Президент назвав поіменно 21 людину, котрим присвоєно високе звання Героя України. Десятьом із них, на жаль, — посмертно. Учасники урочистого засідання хвилиною мовчання вшанували пам'ять усіх загиблих в часи Другої світової і нинішньої війни за незалежність.

Глава держави наголосив, що до 90 мільярдів гривень збільшено видатки на оборону та безпеку. А доходи впали, бо частину економіки знищено фізично. Десятки великих заводів не працюють. Десятки заводів демонтовано і вивезено до Російської Федерації. Ще десятки — завантажено на 30—40 відсотків, деякі — лише на 10. Тож за минулий рік промисловість на Луганщині скоротилася на 31 відсоток, а на Донеччині — на 42. Решта промисловості пішла вниз по технологічних ланцюжках, які охоплюють уже не лише Донбас, а й інші регіони. Тут справа вже не в конкретних цифрах, а в механізмі впливу на всю економіку.

Президент також зазначив, що Україна неухильно виконує Мінські домовленості, досягнуті під час саміту в нормандському форматі. «Це дало змогу забезпечити певну деескалацію конфлікту, і кожен день, коли в нас немає вбитих, — для мене неначе свято. Ми маємо скоординувати зусилля всіх наших країн-партнерів та ООН», — сказав глава держави.

Він також нагадав, що недавно РНБО ухвалила стратегію національної безпеки. Мета — досягти повної сумісності сектору безпеки і оборони України з відповідними структурами країн—членів НАТО. За його словами, це має забезпечити можливість набуття в майбутньому членства нашої країни в Альянсі.

Крім того, Президент наголосив: російськомовні громадяни України свою Вітчизну люблять не менше, ніж україномовні. І доводять це не лише словами, а кров'ю, ратними подвигами і самим життям.

Народний депутат декількох скликань, почесний голова Всеукраїнського об'єднання ветеранів Ігор Юхновський запропонував на базі нинішнього законодавчого органу створити двопалатний парламент — Сенат (100 осіб), який створюватиме стратегію та регламенти, і Національні збори (350 осіб), котрі писатимуть закони. Місцеве самоврядування, за його словами, має бути тільки на рівні громад і районів. Області — це проміжна ланка, яка не має свого власного бюджету і є об'єднуючою між державною владою і самоврядними районами. Також, вважає І. Юхновський, треба вирішити питання дублювання державної виконавчої влади між Президентом і Прем'єр-міністром.

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.
Більше фото тут — www golos.com.ua

ДОСЛІВНО

Петро ПОРОШЕНКО:

«Хоч би скільки мене критикували за мій мирний план, зі свого курсу не зверну, бо відчуваю колосальну відповідальність за країну і народ, який довірив мені владу. Цей курс єдино можливий і правильний, безальтернативний. Він дає можливість зберігати і примножувати наші сили, нарощувати обороноздатність».

Нам є чим дати відсіч агресору

Президент України Петро Порошенко 11 травня відвідав Чернігівщину. Він побував у 169-му навчальному центрі Сухопутних військ Збройних Сил «Десна», де ознайомився з новітніми розробками високоточної зброї, виготовленої на вітчизняних військових підприємствах ДК «Укроборонпром» (на знімку).

«Главі держави було продемонстровано ракети «Стугна», «Комбат», легкий протитанковий ракетний комплекс «Корсар», керований артилерійський снаряд «Квітник», гранатомети, броньовану військову техніку та новітній комплекс розвідки. На полігоні 169-го навчального центру «Десна» Сухопутних військ ЗСУ проведено стрільби зброєю, що почала надходити в АТО.

Українським Збройним Силам буде чим зустріти ворога, — зазначив Президент на брифінгу, ведучи мову про можливий наступ бойовиків. — Це найсучасніші, високоточні, найтехнологічніші зразки української протитанкової зброї». Глава держави підкреслив, що вона на 100 відсотків вироблена в Україні або в країнах, які є нашими партнерами в ЄС.

П. Порошенко вважає, що в нинішніх реаліях «необхідно зробити все можливе, щоб скоротити відстань між виробництвом сучасної української зброї та українським військом». У цьому зв'язку він поставив завдання перед керівництвом Міністерства оборони, ДК «Укроборонпром», Чернігівської облдержадміністрації щодо поліпшення роботи чернігівських військових заводів, а також ефективного використання їхнього обладнання.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.
Фото Віктора КОШМАЛА.

У НОМЕР

Президенту України
ПОРОШЕНКУ П.О.
Голові Верховної Ради України
ГРОЙСМАНУ В.Б.
Прем'єр–міністру України
ЯЦЕНЮКУ А.П.
Керівникам депутатських
фракцій і груп
Головам профільних комітетів
Верховної Ради України (за списком)

Відкритий лист

Вельмишановні Петре Олексійовичу, Володимире Борисовичу та Арсенію Петровичу! Вельмишановні народні депутати України!

Асоціація підприємств інформаційних технологій України (АПІТУ) засвідчує свою повагу і звертається з наступним вкрай важливим державним питанням.

В Україні склалася ситуація, коли ринок наповнюється контрабандним і контрафактним товаром, що руйнує засади чесного і прозорого бізнесу, призводить до багатомільйонних втрат надходжень імпортного ПДВ та мита до державного бюджету.

Ми не можемо миритися з цим становищем і вважаємо, що держава має використовувати всі можливі інструменти контролю над нелегальним імпортом мобільних пристроїв. Лише за таких умов в країні зможуть працювати сумлінні імпортери.

При достатній політичній волі народних обранців, які вболівають за державу, наразі є можливість кардинально вирішити цю ситуацію. Відповідні норми прописані в законопроекті №1888 народного депутата О.І. Данченка «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів держави, споживачів телекомунікаційних послуг та удосконалення державного регулювання у сфері користування радіочастотним ресурсом України».

АПІТУ підтримує законопроект №1888 в частині відновлення роботи системи «обліку кодів IMEI», більше того, ми пропонуємо доповнити даний законопроект більш жорсткими нормами:

— зобов'язати операторів припиняти обслуговування в телекомунікаційних мережах кінцевого обладнання, IMEI-код якого має статус недозволеного для обслуговування в таких мережах;

— ввести суворі санкції (навіть до позбавлення ліцензії) до операторів, які відмовляються припиняти обслуговування в телекомунікаційних мережах кінцевого обладнання, IMEI-код якого має статус недозволеного для обслуговування в телекомунікаційних мережах

— надати можливість постійного доступу в режимі онлайн, до бази кодів IMEI в режимі читання для всіх зацікавлених суб'єктів з метою унеможливлення занесення до такої бази контрабандного та контрафактного кінцевого обладнання.

Водночас Асоціація не вважає доцільним пропоноване даним законопроектом введення реєстру дозволених радіоелектронних засобів (РЕЗ). Для запобігання ввезенню РЕЗ, які не можна використовувати в Україні, достатньо вести реєстр заборонених технологій, характеристик та частот РЕЗ. Користуючись таким реєстром, органи з сертифікації не зможуть видавати декларації відповідності і такий товар не потрапить на ринок України.

Ми переконані, що ці вимоги, закріплені у нормах закону, здатні зробити більше для захисту національного ринку України від нелегального імпорту, ніж тисячі митників і прикордонників. Адже в такому разі в Україні зникне можливість користуватися контрабандними мобільними пристроями, що приведе до економічної недоцільності завезення таких пристроїв поза правовим полем.

Довідково

АПІТУ заснована в 2007 році й об'єднує найбільші компанії, які виробляють (як в Україні, так і за кордоном), імпортують і постачають на внутрішній ринок товари і послуги інформаційних технологій. Серед 64 членів Асоціації значну частку становлять компанії—імпортери товарів IT та споживчої електроніки: ASBIS, ELKO, ERC, Ipmatika, Logitech, MTI, N-I-S, Алло, Броклайн, ДАКО, Дефендер, ІНАУТ (Logicfox), ІндігоМюзік, Інвестком (Юг-Контракт), МУК, Навігатор, Рома, Техніка для бізнесу, ТрінітіЕлектронікс. Разом із Самсунг Електронікс Україна Компані, що також є членом АПІТУ, ці підприємства забезпечують, у грошовому вимірі, майже 70 відсотків імпорту у товарних групах планшетів, ноутбуків, нетбуків, смартфонів та інших пристроїв, що містять модулі GSM.

З повагою

Еліна ШНУРКО-ТАБАКОВА,
голова правління.

Ганна ГОПКО: «Краще програти, але за чіткими правилами, ніж виграти із незрозумілою командою та з незрозумілими цінностями»

ХТО Є ХТО

«Голос України» продовжує серію інтерв'ю з головами парламентських комітетів. Сьогодні про свій шлях у політику, професійні та життєві цінності розповідає голова Комітету Верховної Ради у закордонних справах Ганна Гопко.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Ганна Гопко, народний депутат від фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч» (перший номер у списку). Позапартійна. Народилася у 1982 році в селі Ганачівка Перемишлянського району Львівської області. Вищу освіту здобула у Львівському національному університеті імені І. Франка за спеціальністю «Міжнародна журналістика», а ступінь кандидата наук — у Київському національному університеті імені Т. Шевченка. Як власний кореспондент співпрацювала із телеканалами «Інтер», Перший Національний, вела власну передачу на 5-му каналі. Працювала в міжнародних програмах технічної допомоги Україні.

Як громадський активіст та експерт була співзасновником та заступником голови «Реанімаційного пакета реформ», член опікунської ради лікарні «ОХМАТДИТ», член наглядової ради Національного медичного університету ім. Богомольця. Експерт Ініціативи ООН «Навколишнє середовище та безпека», консультант низки місій секретаріату Рамкової Конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну та координатор національної антитютюнової кампанії.

— Ганно Миколаївно, розкажіть, як ви прийшли в політику та, зокрема, про входження до виборчого списку об'єднання «Самопоміч».

— Коли я отримала пропозицію від «Самопомочі» і ще не знала, що це буде перший номер у списку, на мене також виходили інші, стовідсотково прохідні, політичні сили. Натомість «Самопоміч» на той час, а це був кінець серпня, мала підтримку в 1,2 відсотка. Тож чимало колег мені наполегливо радили принаймні вперше йти на вибори з тією силою, яка гарантовано пройде до парламенту. Починати своє політичне майбутнє з поразки — не надто вдале рішення, казали вони. Мені ж на той час узагалі було дуже важко прийняти рішення йти в політику. А прийнявши — треба було визначитися, з ким іти та які цінності диктуватиме цей вибір. Тож мені не було страшно програти із «Самопоміччю», бо вважаю, що краще програти, але за чіткими правилами, які ти сам собі обрав, аніж виграти з незрозумілою командою та з незрозумілими критеріями цієї команди. Чимало дискусій на цю тему було і в родині, і в колі друзів, які теж іноді казали: яка «Самопоміч», вони ж стовідсотково не пройдуть. З другого боку, я відчувала підтримку і підбадьорливий тиск європейських політиків, із якими ще під час Майдану склалися дружні стосунки і які казали: мало бути тільки громадським активістом та критикувати, стоячи осторонь, — потрібно йти до парламенту та навіть попри можливий бруд політики намагатися бути ефективним.

Мабуть, цими роздумами й пояснюється те, що остаточне рішення йти на вибори з «Самопоміччю» я прийняла лише у вересні, за два дні до з'їзду партії. Того дня у мене була зустріч із послом Швеції, під час якої ми обговорювали співпрацю в рамках «Реанімаційного пакета реформ», після чого я зайшла до Володимирського собору, де й вирішила: потрібно брати відповідальність на себе.

— Як вирішувалося, що саме ви очолите виборчий список «Самопомочі»? Адже попередня практика виборчих кампаній здебільшого зводилася до того, що на чолі списку стояли прізвища так званих політичних важковаговиків та артистів-футболістів.

— Колеги сказали: бачать мене першим номером з таких простих причин. По-перше, в час, коли в країні війна, на чолі списку має стояти жінка як уособлення прагнення миру та гармонії в суспільстві. По-друге, вони вважали, що це мала бути жінка, котра прагне змін, а я тоді була співзасновником та активним експертом «Реанімаційного пакета реформ». По-третє, я мала добрі контакти з політичними та громадянськими рухами і всередині країни, і на Заході. Певно, цих та інших плюсів виявилося достатньо.

Мене «Самопоміч» також цілковито влаштовувала. Бо якщо інші політичні проекти пропонували місце у списку, і все, то з лідерами «Самопомочі» були чіткі домовленості, що, по-перше, ми запрошуємо людей під конкретні пріоритети та виклики, які є в державі. Саме тому Оксану Сироїд я запрошувала як конституціоналіста та фахівця із судової реформи, Вікторію Пташник — як одного з найкращих експертів у галузі антимонопольного законодавства, Олену Сотник — як правозахисника, котра також зможе сфокусуватися на судовій реформі, Віктора Кривенка — як людину, котра знається на економічних питаннях та питаннях військово-промислового комплексу, Остапа Єднака — як обізнаного на екологічному законодавстві та роботі Рахункової палати... Тобто, це люди, які вже мають досвід за певними напрямами. По-друге, ми одразу домовилися про право вето, якщо котрийсь із кандидатів до списку мене не влаштовуватиме. По-третє, ми одразу домовилися про прозоре фінансування нашої виборчої кампанії. Після цього я зрозуміла, що готова йти разом із «Самопоміччю».

— Пригадую, у вас був ще один період, коли довелося зробити вибір. Маю на увазі перехід із журналістики до громадської діяльності. Якими були ваші тогочасні мотиви?

— Це відбулося якось саме собою, бо ще в студентські роки я поєднувала журналістику з роботою в громадській екологічній організації. Пізніше працювала на Першому Національному, вела власну програму «З життя лісу» на 5-му каналі...

— Про партизанів?

— Ні *(Сміється)*. Хоча іноді справді доводилося вдаватися до партизанських методів, адже це була програма розслідувань про незаконні вирубки лісу, вивезення необробленої деревини, розвал великих лісгоспів та пов'язану з цим соціальну несправедливість, безробіття і екологічні проблеми. До речі, нинішній склад парламенту нарешті ухвалив закон, який забороняє експорт лісу-кругляка. А водночас я працювала в громадській екологічній організації, вела декілька міжнародних, транскордонних проектів, які стосувалися захисту заповідників, утилізації пестицидів. Згодом, після припинення виходу програми на 5-му каналі, почала працювати у проекті міжнародної технічної допомоги «Посилення громадянського суспільства». Тоді ж, у 2005 році, переїхала до Києва.

— І як вас зустріла столиця?

— Зізнаюсь: спершу було відчуття самотності та непевності перед майбутнім.

— Чому?

— Бо у Львові завдяки інтенсивному поєднанню навчання з роботою я вже відчувала себе реалізованою людиною, яка знає людей у місті і яку теж знають, готувалася до аспірантури та викладацької діяльності. Життя було стабільним і виваженим, а в Києві знову доводилося повторювати шлях, який пройшла, коли після школи приїхала з Підволочиська до Львова. Та попри певні побоювання, в тому числі щодо майбутнього працевлаштування, до життя в столиці вдалося адаптуватися напрочуд швидко. Можливо, допомогло й те, що тоді почалася нова хвиля міграції, коли чимало моїх друзів переїхали до столиці, тож Київ частково став Львовом. А те, що він остаточно став моїм рідним містом, зрозуміла під час одного повернення зі Львова, коли мимоволі сказала доньці Софійці: ось уже їдемо додому.

— Як складався ваш шлях у політику? Після Майдану, здається, вам навіть пропонували йти до адміністрації Президента?

— Безпосередньо після Майдану мене запрошували на посаду заступника міністра охорони здоров'я, потім Андрій Садовий пропонував очолити список «Самопомочі» на виборах до Київради, аналогічні запрошення лунали й від «УДАРу» Кличка. Але тоді я одразу відповіла відмовою, оскільки опікувалася загальнонаціональними проектами в царині громадського здоров'я, зменшення споживання тютюну та алкоголю, входила до опікунської ради лікарні «ОХМАТДИТ», була активісткою руху добровольців «Простір свободи», експертом Всесвітньої організації охорони здоров'я та програми ООН і як консультант їздила до Туркменістану, Киргизстану, Казахстану, Грузії...

— То перш ніж грузинські експерти приїхали до України, наші в Грузії вже попрацювали?

— Справді-справді, були *(Сміється)*. Тож після Майдану я відчувала, що місцева політика — це не моє, а лукавити та займати чиєсь місце було б нечесно. Зрештою, мені й так ніщо не заважало захищати від забудови Андріївський узвіз, Пейзажну алею та вулицю Прорізну, протестувати проти вирубки Біличанського лісу... Тобто свій обов'язок перед Києвом я виконувала на громадському рівні, і для цього мені не потрібно було обиратися до Київради. А вже потім Президент під час зустрічі пропонував іти до його адміністрації.

— Ще ж Арсеній Яценюк бачив вас на посаді міністра екології та природних ресурсів. Дивився телепрограму «З життя лісу»?

— Інший жарт — що читав мою дисертацію *(Сміється)*.

— Але ж пропозиція Яценюка очолити міністерство жартом начебто не була. Тим паче що під час формування коаліції кожна фракція мала запропонувати своїх кандидатів на міністерські посади.

— Насправді тоді ходили розмови про посаду віце-прем'єр-міністра з питань євроінтеграції, але без створення окремого офісу. Я й зараз вважаю цю посаду дуже важливою, але це не повинна бути одна людина, на яку звалять адаптацію нашого законодавства до законодавства ЄС та пов'язані з цим реформи. Бо коли ти не маєш повноти повноважень, то не можеш розділити відповідальність за результат. Тож цю ідею, а також пропозицію Яценюка, я відхилила. Зрештою, на той час і фракція вирішила, що до уряду нікого не делегуватиме.

Та й загалом, одразу після здобуття довіри людей іти до уряду, мабуть, було б трохи нечесно.

— Разом із колегами з «Реанімаційного пакета реформ» у 2014 році вам, що називається, з вулиці, ще через попередній парламент, вдалося провести низку важливих законодавчих ініціатив.

— За вісім місяців було ухвалено 14 законопроектів.

— Тепер же є можливість робити це безпосередньо в парламенті. Важче було тоді чи нині?

— Знаєте, мені здається, що важче нині. Бути парламентарієм узагалі значно складніше, ніж експертом чи громадським активістом, адже їм ніхто не гукає в спину: «Що ви там робите в парламенті, коли вже не буде цієї корупції, ти, такий-сякий, обіцяв». До того ж за багато десятиліть суспільство звикло, і заслужено, не довіряти політикам, тож цей тягар автоматично ліг на плечі нинішніх парламентаріїв. Саме тому й зараз чуємо звинувачення: навіщо обиралися, чому нічого не зробили? І як людям пояснити, наскільки це досі неповоротка, бюрократична система? От, наприклад, аж два місяці знадобилося, щоб ухвалити такий простий і зрозумілий, особливо в умовах війни, закон про звільнення українського телеефіру від російських пропагандистських серіалів. Олігархічний вплив на парламент також відчутний, свідченням чого був тривалий спротив ухваленню закону про сплату акціонерними товариствами дивідендів. А сьогодні ті, хто боїться потрапити на лаву Міжнародного кримінального суду, всіляко затягують ратифікацію Римського статуту.

— Отже, перейдемо до справ міжнародних. Бо, відверто кажучи, не лише я був здивований, що головою Комітету у закордонних справах став не якийсь ранговий дипломат, як це було раніше, а вчорашній громадський активіст. Чому вибір припав саме на вас?

— Усе дуже просто. Фракція мала запропонувати три кандидатури на посади голів комітетів, а також — на пост заступника Голови Верховної Ради. Тож у мене як першого номера «Самопомочі», в принципі, було право обирати. А оскільки під час та після Майдану я чимало уваги приділяла комунікаціям із західним світом та донесенню до нього правди про події в Україні, то мала змогу зрозуміти, наскільки ми тут недопрацьовуємо. Пізніше, коли під час екскурсії Софійським собором розповідала віце-президенту США Джозефу Байдену про нашу тисячолітню історію та зустрічалася з лідерами Євросоюзу, побачила, наскільки важливо відкривати світові Україну, яка виборює своє майбутнє. І хоч я не є професійним дипломатом, у мене не було страху, що не впораюсь. Але для багатьох, у тому числі й для деяких представників вітчизняних дипломатичних кіл, мій вибір справді став несподіванкою. Та я вважаю: навіть якщо ти є професіоналом, але твоя біографія містить моменти зради держави, то вся ця професійність працює проти тебе. Переконуюсь, що й іноземні партнери охочіше співпрацюють із тим, хто у критичний для держави момент чітко засвідчив свою позицію. Тому Комітет у закордонних справах був для мене і своєрідним викликом, і можливістю допомогти нашій зовнішній політиці просувати наші інтереси та відновити нашу парламентську дипломатію. Бо під час зустрічей з послами розумієш, наскільки це було втрачено останнім часом. Наприклад, треба, щоб парламент став платформою спілкування з послами, тому ми ініціювали проведення регулярних зустрічей глави парламенту, голів фракцій і комітетів із дипломатичним корпусом для обміну інформацією про реформування країни та якихось стратегічних напрямів. Сильною парламентська дипломатія стане тоді, коли ми будемо відкриті та проводитимемо не тільки персональні зустрічі, а й спілкуватимемося у широкому форматі.

— Зрозуміло, що парламентські засідання, керівництво комітетом, закордонні поїздки забирають левову частку часу. На що вам його наразі не вистачає?

— Мені хотілося б мати більше часу для родини, для осмислення багатьох речей, читання та спілкування з людьми. Нині на це реально не вистачає часу. Так само дуже складно пояснити доньці Софійці, чому я так рідко з нею буваю. Україна переживає історичний момент, і мушу викладатися на всі сто відсотків. І це мій великий борг перед власною дитиною.

Інколи, як вдається вирватися до Львова, обов'язково відвідую бабцю Славу у Ганачівці, бо вона для мене є справжнім джерелом життєдайної сили та енергії. А ще в Ганачівці живе бабця Ксеня, яка, попри свої 94 роки, досі сапає город. Коли вона бере мене за руку і питає: «Ти скажи, Україна не буде розпорошена, Україна буде єдиною?» — то дивишся на неї і розумієш, що в її зморщках — доля України. Здавалося б, уже прожила життя, але в її очах стільки переживань і турботи за майбутнє країни! І такі моменти накладають певний обов'язок перед тими, хто пережив непрості часи в історії нашої держави і не втратив віри у її майбутнє. Тому хочеться так збалансувати час, щоб і Україну гідно представляти, і мати час для родини, і чути людей.

Розмовляв Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Бути парламентарієм значно складніше, ніж експертом чи громадським активістом

Надії Савченко бажали якнайшвидшого повернення на рідну землю

У понеділок по всій країні з Днем народження вітали народного депутата, Героя України Надію Савченко. Зокрема, сердечні привітання незламній українці висловив Голова Верховної Ради Володимир Гройсман. «Схиляю голову перед Вашою мужністю. Для мене, як і для мільйонів українців, Ви є уособленням незламності духу українського народу. Разом з Вами ми продовжуємо боротьбу за незалежність України, твердо вірячи, що переможемо! Зі свого боку запевняю, що український парламент зробить усе, щоб добитись звільнення Вас і всіх тих, хто сьогодні перебуває у полоні. Від усієї душі бажаю Вам здоров'я та витримки і сподіваюся на якнайскоріше повернення на рідну землю», — йдеться у телеграмі глави парламенту на ім'я Надії Савченко.

Також 11 травня **на Майдані Незалежності** зібралося чимало киян, які взяли участь у написанні Надії Савченко великого листа у вигляді серця. І хоч невідомо, чи дійде він до адресата, та ця акція — це ще й вияв солідарності з ув'язненою у Росії українською льотчицею. Саме тому кияни принесли на майдан портрети Надії Савченко та плакати з написом #FreeSavchenko. Лист до Надії кожен охочий міг написати і **в Чернівцях**. Підбадьорити українську героїню на центральну площу міста прийшли люди різного віку — від студентів до тих, кому під 90. «Люди підходять до намету, щоби підтримати Надю, її віру у власні сили, її впевненість, що її боротьба не марна, — розповіла **нашому власному кореспонденту Сергію Сулимі** заступник голови обласної «Батьківщини» Альона Гливко. «Одразу після закінчення акції всі написані для Надії Савченко листи представники обласної парторганізації відправлять поштою до Московського СІЗО. Віримо, що вони додадуть їй сил і витримки у її протистоянні, яке виходить далеко за межі особистого і символізує протистояння України загарбнику в особі Росії», — сказала вона.

Мітинг під Генконсульством РФ в Одесі.

Фото надане Одеською міською організацією ВО «Батьківщина».

***

В Одесі з нагоди 34-го дня народження відбулася акція перед Генеральним консульством Російської Федерації з вимогою звільнити льотчицю.

Десятки громадських активістів зібралися біля стін консульства під державними прапорами та плакатами на підтримку Надії Савченко, яку незаконно утримують у Росії. Під час мітингу звучали слова підтримки Герою України, а одеські діти передали для Надії малюнки та листи з теплими побажаннями.

«Сьогодні — День народження Людини з великої літери. Савченко — наша справжня Надія, втілення боротьби і жертовного патріотизму. Україна воістину непереможна, адже за майбутнє нашої Батьківщини борються такі Герої, як Надія Савченко», — відзначив голова Одеської міської організації ВО «Батьківщина» Григорій Гриншпун.

На завершення заходу ті, хто зібрався, випустили в небо білих голубів. Організатори акції в такий спосіб хотіли заявити про вимогу негайно відпустити Савченко та надати їй необхідну медичну допомогу, **повідомляє наш власний кореспондент Кирило ВОРОНКОВ**.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Жінки вимощуватимуть дорогу звитяжцям

Нова всеукраїнська громадська організація українок «Яворина», установчі збори якої 10 травня відбулися у Львові, поставила перед собою завдання долучитися до боротьби та перемоги українців над окупантами.

Ініціативу колишнього народного депутата України Ірини Сех — об'єднати жінок для розбудови та зміцнення Української держави — підтримали делегати з усієї країни — від Закарпаття і аж до Криму.

На зборах виступила вдова Героя Небесної Сотні Сергія Бондарчука Тетяна Бондарчук із Хмельниччини, вдова льотчика Ігоря Грішина, який загинув на східному фронті, Марія Грішина, громадська діячка з Артемівська Донецької області Галина Олійникова, бойова батальйону «Карпатська Січ» Марія Чашка, голова осередку Союзу українок м. Євпаторії Віра Ковальчук, харків'янка, хрещена мати Героя Небесної Сотні Влада Дзюбенка Світлана Гнипа, поетеса, лауреат премії ім. Лесі Українки Ярослава Павлюк із Житомирщини, поетеса Ірина Гармасій із Закарпаття.

Під час установчих зборів громадської організації українок «Яворина» у Львові.

«Нам випало жити в переломний для України час, коли відбулася Революція Гідності й триває воєнне протистояння з РФ. І ми не можемо сидіти склавши руки й щиро хочемо долучитися до боротьби та перемоги українського народу над окупантом. Ми хочемо прислужитися своїми знаннями, талантом, фаховими здібностями для розвитку держави. Через це виник задум об'єднатися в громадську організацію», — розповіла голова об'єднання «Яворина» Ірина Сех.

Громадська організація також бере на себе ту частину роботи, яка найбільше притаманна жінці: це допомога війську, піклування про дітей та старих, хворих та інвалідів, турбота про здоров'я нації, про виховання молоді та освіту. «Яворина» хоче об'єднати розумних, цілеспрямованих жінок і дівчат різного віку, щоб відігравати серйозну суспільну та економічну роль у житті держави.

«Людина має горіти в боротьбі, й тільки тоді постають дієві речі. Мене втішає, що ви проголошуєте єдність жіночого руху. Хай жінки будуть тими, хто вимощує дорогу Героям», — з такими словами до учасників зборів об'єднання «Яворина» звернулася колишня зв'язкова Романа Шухевича Ольга Ільків.

Символічно, що установчі збори нової громадської організації «Яворина» відбулися у музеї визвольної боротьби.

Богдан КУШНІР.
Львів.
Фото Лесі ФЕДІВ.

Хвилюються за своїх внуків та правнуків

З Днем Перемоги земляків–ветеранів привітав народний депутат Станіслав Березкін

У селі Високі Байраки Кіровоградського району він відвідав інваліда війни першої групи Івана Олександровича Безушка. 89-річний ветеран добре знає, що таке війна, адже його самого забрали до армії у 18 років. Воював водієм-механіком самохідної установки, дійшов до Берліна. Сьогодні має ясний розум, цікавиться політикою, хвилюється за своїх внуків та правнуків і хоче мирного неба.

«Хіба ми думали, що нашим внукам та правнукам доведеться воювати?! Нинішня війна ще більше підірвала мені здоров'я», — бідкається ветеран.

А 92-річний Петро Гаврилович Крикуненко зустрів гостей зі сльозами на очах: «Я пішов на війну, вже коли вона закінчувалася, у 1945 році, а додому повернувся у 1947-му. Пригадую Румунію, як нас, визволителів, зустрічали місцеві жителі з пасками та крашанками, раділи нам, проводили мітинги. А ми не мали що їсти, навіть чорного хліба, ходили у вилинялих гімнастерках, але були щасливі».

Після війни солдат своїми руками збудував хату, все своє життя пропрацював ковалем. А коли дожив поважного віку, почав досліджувати історію рідного села, часи, коли у Високих Байраках жили козаки.

Станіслав Березкін умовив ветерана, який дуже хворіє, після свят вирушити у госпіталь на лікування.

Загалом цьогоріч представники благодійного фонду Станіслава Березкіна «Добротвір» провідали й привітали зі святом Перемоги 350 ветеранів, записали їхні спогади про Другу світову війну та передали продуктові набори.

Пам'ятаємо, перемагаємо!

Оксана ЯКУНІНА.
Кіровоградська область.

На знімку: Станіслав Березкін і ветеран Іван Безушко — про політику і про життя.

Фото автора.

У НОМЕР

Путін, Гітлер і Сталін — близнюки!

Путін, який провів єдину за 70 повоєнних років анексію чужої території в Європі, закономірно докотився у своїй повній деградації та цинізмі до виправдання своїх ідейних попередників — Сталіна і Гітлера, які «в цілях безпеки» ділили між собою Східну Європу та захоплювали цілі країни.

На зустрічі у Москві з канцлером Німеччини Ангелою Меркель Путін несподівано для своєї гості став публічно виправдовувати пакт Молотова-Ріббентропа, укладений у 1939 році між сталінським СРСР та гітлерівською Німеччиною за тиждень до початку Другої світової війни. Ця ганебна змова комуністичного та нацистського тоталітарних режимів разом із ганебною для Заходу Мюнхенською конференцією 1938 року стали «спусковим гачком» найкривавішої в історії людства війни, протягом перших двох років якої два режими були союзниками, а не ворогами.

Це є черговим кроком Путіна у реабілітації сталінізму, свідченням стрімкого руху Росії назад до її радянського та імперського минулого, до політики агресії та експансіонізму. А сам Путін майже дослівно повторював аргументи Сталіна та Молотова, якими вони виправдовували співпрацю СРСР із нацистами до червня 1941 року. Тож подібність Путіна до Сталіна та Гітлера, на якій я вже неодноразово наголошував, отримала яскраву ілюстрацію.

Водночас для Путіна історичний досвід пакту Молотова-Ріббентропа має практичне значення й сьогодні. Своєю заявою він дає зрозуміти Ангелі Меркель, що розглядає нинішні Мінські домовленості як крок до новітнього пакту з Німеччиною про фактичне розчленування України та сигналізує про прагнення до нового поділу сфер впливу в Європі.

Сподіваюся, що нинішні лідери Європи повною мірою усвідомлять уроки жахливого минулого — ні умиротворення агресора в стилі Мюнхена, ні укладання «пактів про ненапад», а насправді про секретний поділ територій та сфер впливу, не зупинять знахабнілого агресора від подальшого шантажу та можливого початку великої війни.

Лише повна солідарність демократичних країн, готовність за будь-яку ціну спільно захищати свої базові цінності та чинити потужний збройний спротив агресору можуть запобігти великій війні, відновити міжнародний порядок і поставити реваншистів на місце та зрештою притягти їх до відповідальності.

Олег ЛЯШКО,
лідер Радикальної партії.

Електричка знову зупинятиметься в Чопі

Електропоїзд №829/830 сполученням Львів—Ужгород—Львів із п'ятого травня знову зупинятиметься на прикордонній станції Чоп. Щоправда, поки що такий графік діятиме протягом двох місяців як експеримент. Якщо за цей час на станції спостерігатиметься значний пасажиропотік, зупинку зазначених поїздів буде збережено. Така відповідь начальника Львівської залізниці Богдана Піха на звернення народного депутата від фракції Блоку Петра Порошенка Роберта Горвата, **повідомляє його пресслужба**.

Із проханням посприяти в цьому питанні звернулися до парламентарія мешканці найзахіднішого українського міста Чопа під час прийому громадян. За їхніми словами, скасування зупинки згаданого потяга створює незручності як для мешканців Чопа і навколишніх сіл, так і працівникам залізничного транспорту, котрі не мають змоги вчасно потрапити на роботу або повернутися додому. Також певні незручності створювалися для студентів та іноземців, які, приїжджаючи з-за кордону, були змушені довго чекати на транспорт.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

1) у частині другій статті 113 слово «інших» замінити словом «або»;

2) в абзаці п'ятому частини першої статті 159 слово «іншу» виключити.

2. У Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56):

1) розділ I доповнити статтею 4^8 такого змісту:

«Стаття 4^8. Офіційне оприлюднення оголошень у справах про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою

У справах про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, підлягають офіційному оприлюдненню господарським судом на офіційному веб-сайті Вищого господарського суду України такі документи: ухвали про порушення провадження у справі, інформація про оголошення перерви в засіданні, заяви учасників (акціонерів) про призначення представників позивача.

Ухвали про порушення провадження у справі повинні бути офіційно оприлюднені протягом двох днів з дня їх винесення. Інформація про оголошення перерви в засіданні оприлюднюється протягом двох днів з дня такого оголошення, але не пізніш як за сім днів до наступного судового засідання, за винятком ухвали про порушення справи щодо відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, яка оприлюднюється не пізніш як за 20 календарних днів до дня проведення судового засідання. Заяви, зазначені в частині першій цієї статті, офіційно оприлюднюються протягом двох днів з дня їх надходження до господарського суду.

Усі документи, зазначені в частині першій цієї статті, або їх веб-адреси на офіційному веб-сайті Вищого господарського суду України розміщуються на єдиній веб-сторінці, де зазначаються номер справи, найменування та адреса господарського суду, найменування позивача, його місцезнаходження та ідентифікаційний код, ціна позову, дата оприлюднення кожного документа, найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, ім'я та по батькові за наявності - для фізичних осіб) представника (представників) позивача. Якщо позовна заява подана представником, призначеним учасниками (акціонерами) позивача відповідно до частини восьмої статті 28 цього Кодексу, на єдиній веб-сторінці вказується про це та зазначається найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, ім'я та по батькові за наявності - для фізичних осіб) таких учасників (акціонерів).

У справах про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, ухвали про порушення провадження у справі, про відкладення розгляду справи, про зупинення провадження у справі та про його поновлення, про залишення позову без розгляду, про припинення провадження у справі, про прийняття апеляційної скарги до провадження, про прийняття касаційної скарги до провадження, рішення та постанови господарського суду у справі підлягають включенню Державною судовою адміністрацією до Єдиного державного реєстру судових рішень не пізніше наступного дня після їх винесення»;

2) частину першу статті 12 доповнити пунктом 4^1 такого змісту:

«4^1) справи у спорах між господарським товариством та його посадовою особою (у тому числі посадовою особою, повноваження якої припинені) про відшкодування збитків, завданих такою посадовою особою господарському товариству її діями (бездіяльністю)»;

3) частину сьому статті 16 викласти в такій редакції:

«Справи у спорах, передбачених пунктами 4 та 4^1 статті 12 цього Кодексу, розглядаються господарським судом за місцезнаходженням юридичної особи»;

4) статтю 21 викласти в такій редакції:

«Стаття 21. Сторони в судовому процесі

Сторонами в судовому процесі є позивач і відповідач.

Позивачами є підприємства та організації, зазначені у статті 1 цього Кодексу, що подали позов або в інтересах яких подано позов про захист порушеного чи оспорюваного права або охоронюваного законом інтересу.

Відповідачами є юридичні особи та у випадках, передбачених цим Кодексом, - фізичні особи, яким пред'явлено позовну вимогу»;

5) статтю 28 доповнити частинами восьмою - десятою такого змісту:

«У спорах про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, представником такого товариства є також учасник (акціонер) цього товариства, якому сукупно належить 10 і більше відсотків статутного капіталу (простих акцій) товариства, який подав господарському суду позовну заяву від імені товариства або який подав господарському суду заяву про здійснення представництва позивача. Учасник (акціонер), якому належить 10 і більше відсотків статутного капіталу (простих акцій) господарського товариства, може здійснювати представництво товариства особисто (якщо він є фізичною особою), через свої органи (якщо він є юридичною особою), через органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування (якщо він є державою, Автономною Республікою Крим, територіальною громадою), через інших своїх представників. Учасник (акціонер), якому сукупно належить 10 і більше відсотків статутного капіталу (простих акцій) товариства, може здійснювати представництво товариства через одного з учасників (акціонерів) або спільно уповноважити на це іншу особу.

У спорах про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, відмова від позову, зменшення розміру позовних вимог, зміна предмета або підстави позову, укладення мирової угоди, відмова від апеляційної або касаційної скарги можлива лише за письмовою згодою всіх представників цього товариства.

У спорах про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, така посадова особа не вправі представляти товариство та призначати представника для участі у справі від імені господарського товариства»;

6) у статті 49:

у назві слово «господарських» замінити словом «судових»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Якщо у спорі про відшкодування збитків, завданих господарському товариству його посадовою особою, судові витрати за правилами цієї статті мають бути стягнуті на користь товариства, то вони стягуються на користь учасників (акціонерів) такого товариства, зазначених у частині восьмій статті 28 цього Кодексу, у тій частині, в якій вони понесені цими учасниками (акціонерами)».

У зв'язку з цим частини четверту - шосту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою;

у частині п'ятій слово «мито» замінити словами «судовий збір»;

7) статтю 87 після слів «третім особам» доповнити словами «представникам сторін і третіх осіб»;

8) у тексті Кодексу слова «господарських витрат» в усіх відмінках замінити словами «судових витрат» у відповідному відмінку.

3. У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144)

1) статтю 89 викласти в такій редакції:

«Стаття 89. Управління господарським товариством

1. Управління діяльністю господарського товариства здійснюють його органи та посадові особи, склад і порядок обрання (призначення) яких визначається залежно від виду товариства, а у визначених законом випадках - учасники товариства.

2. Посадові особи відповідають за збитки, завдані ними господарському товариству. Відшкодування збитків, завданих посадовою особою господарському товариству її діями (бездіяльністю), здійснюється у разі, якщо такі збитки були завдані:

діями, вчиненими посадовою особою з перевищенням або зловживанням службовими повноваженнями;

діями посадової особи, вчиненими з порушенням порядку їх попереднього погодження або іншої процедури прийняття рішень щодо вчинення подібних дій, встановленої установчими документами товариства;

діями посадової особи, вчиненими з дотриманням порядку їх попереднього погодження або іншої процедури прийняття рішень щодо вчинення відповідних дій, встановленої товариством, але для отримання такого погодження та/або дотримання процедури прийняття рішень посадова особа товариства подала недостовірну інформацію;

бездіяльністю посадової особи у випадку, коли вона була зобов'язана вчинити певні дії відповідно до покладених на неї обов'язків;

іншими винними діями посадової особи.

3. Господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) прямо чи опосередковано належить державі, зобов'язане на кожний наступний рік складати і виконувати річний фінансовий план відповідно до статті 75 цього Кодексу»;

2) частини п'яту - сьому статті 225 виключити.

4. Частину п'яту статті 245 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) викласти в такій редакції:

«5. Довіреність на право участі та голосування на загальних зборах, видана фізичною особою, посвідчується у порядку, визначеному законодавством».

5. У частині другій статті 4 Закону України «Про господарські товариства» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 49, ст. 682; 2002 р., № 32, ст. 222) слова «та місцезнаходження» виключити.

6. Пункт 31^1 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292 із наступними змінами) доповнити абзацом шостим такого змісту:

«відсутності в акціонерного товариства зареєстрованого в установленому порядку випуску акцій».

7. Частину другу статті 38 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31-32, ст. 263; 2010 р., № 37, ст. 498; 2013 р., № 26, ст. 264; 2014 р., № 8, ст. 90) доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

«відсутність в акціонерного товариства зареєстрованого в установленому порядку випуску акцій».

8. У Законі України «Про цінні папери та фондовий ринок» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 31, ст. 268; 2009 р., № 49, ст. 733; 2011 р., № 43, ст. 447; 2013 р., № 26, ст. 264):

1) статтю 23 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Фондова біржа зобов'язана безоплатно надавати акціонерному товариству, цінні папери якого включені до її біржового списку, на його вимогу довідку про біржовий курс цінних паперів такого товариства та іншу інформацію, передбачену законом»;

2) в абзаці першому частини сьомої статті 36 слова «невнесення (незатвердження) у встановлені законодавством строки» замінити словами «невнесення (незатвердження) протягом трьох місяців після затвердження результатів розміщення акцій (якщо менший строк не передбачений проспектом емісії)»;

3) у статті 40:

частину третю після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

«попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, надання згоди на вчинення значних правочинів або надання згоди на вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість (для емітентів - акціонерних товариств)».

У зв'язку з цим абзаци восьмий та дев'ятий вважати відповідно абзацами дев'ятим та десятим;

частину п'яту після абзацу восьмого доповнити новим абзацом такого змісту:

«попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, надання згоди на вчинення значних правочинів або надання згоди на вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість (для емітентів - акціонерних товариств)».

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом десятим;

4) у частині першій статті 41:

в абзаці другому цифри «25» замінити цифрами «10»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«прийняття рішення про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів або прийняття рішення про надання згоди на вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість (для емітентів - акціонерних товариств)»;

після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«порушення провадження у справі про відшкодування емітенту збитків, завданих посадовою особою такого емітента».

У зв'язку з цим абзаци десятий та одинадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим та дванадцятим.

9. У частині першій статті 8 Закону України «Про аудиторську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 44, ст. 432; 2011 р., № 44, ст. 462):

у пунктах 1 і 2 слово «відкритих» замінити словом «публічних»;

пункт 3 після слів «емітентів цінних паперів» доповнити словами «які здійснюють публічне розміщення».

10. У Законі України «Про акціонерні товариства» (Відомості Верховної Ради України, 2008 р., № 50-51, ст. 384 із наступними змінами):

1) статтю 1 доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Особливості правового статусу, створення, діяльності, припинення, виділу акціонерних товариств, що провадять діяльність на ринках фінансових послуг, визначаються законами, що регулюють порядок надання фінансових послуг та здійснення банківської діяльності. У разі суперечності норм цього Закону з нормами законів, що регулюють порядок надання фінансових послуг та здійснення банківської діяльності, норми законів, що регулюють порядок надання фінансових послуг та здійснення банківської діяльності, мають перевагу»;

2) у частині першій статті 2:

доповнити пунктом 10^1 такого змісту:

«10^1) незалежний член наглядової ради (незалежний директор) (далі - незалежний директор) - фізична особа, обрана членом наглядової ради товариства, яка:

1) не є і не була протягом попередніх п'яти років афілійованою особою акціонерів та/або товариства або його дочірнього підприємства та/або посадовою особою цього товариства або його дочірнього підприємства;

2) не одержує і не одержувала в минулому істотну додаткову винагороду від товариства або його дочірнього підприємства, крім плати, отриманої як незалежний директор;

3) не має і не мала протягом минулого року істотних ділових відносин з товариством або його дочірнім підприємством;

4) не є і не була протягом попередніх трьох років працівником існуючого або колишнього незалежного аудитора товариства або дочірнього підприємства товариства;

5) не є і не була головою або членом виконавчого органу іншого товариства, яке є афілійованим до цього товариства;

6) не є близьким членом родини виконавчого чи управляючого директора або осіб у ситуаціях, зазначених у цьому пункті»;

у пункті 14 слова «у спосіб, визначений статутом товариства» замінити словами «поштою, через депозитарну систему України або вручається акціонеру (його уповноваженим представникам) особисто. Конкретний спосіб подання повідомлення визначається статутом товариства»;

доповнити пунктом 14^1 такого змісту:

«14^1) повідомлення акціонерам через депозитарну систему України повідомлення, надання якого акціонерам товариства забезпечується професійними учасниками депозитарної системи України у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку»;

3) частину четверту статті 3 доповнити абзацом третім такого змісту:

«Словосполучення «акціонерне товариство» та похідні від нього у своєму найменуванні можуть використовувати лише юридичні особи, які зареєстрували в установленому порядку випуск власних акцій та функціонують відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених законами, та юридичні особи - корпоративні інвестиційні фонди, які створені та функціонують відповідно до законодавства, що регулює діяльність у сфері спільного інвестування»;

4) абзац другий частини першої статті 5 виключити;

5) перше речення частини другої статті 7 викласти в такій редакції:

«2. Переважне право акціонерів приватного акціонерного товариства на придбання акцій цього товариства, що пропонуються їх власником до відчуження третій особі, може бути передбачено статутом акціонерного товариства, якщо станом на дату прийняття такого рішення кількість акціонерів не перевищує 100 осіб»;

6) у частині другій статті 8:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) для емісійних цінних паперів, що перебувають в обігу на фондових біржах, - як середній біржовий курс таких цінних паперів на відповідній фондовій біржі, розрахований такою фондовою біржею за останні три місяці їх обігу, що передують дню, станом на який визначається ринкова вартість таких цінних паперів.

У разі якщо цінні папери перебувають в обігу на двох і більше фондових біржах та їхній середній біржовий курс за останні три місяці обігу, що передують дню, станом на який визначається ринкова вартість таких цінних паперів, на різних біржах відрізняється, ринкова вартість цінних паперів визначається наглядовою радою (якщо створення наглядової ради не передбачено статутом акціонерного товариства - виконавчим органом товариства) в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку»;

доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) для емісійних цінних паперів, що перебувають в обігу на фондових біржах, у разі якщо неможливо визначити ринкову вартість цінних паперів за останні три місяці їх обігу, що передують дню, станом на який визначається ринкова вартість таких цінних паперів, - як вартість цінних паперів станом на таку дату, визначена відповідно до законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність»;

7) у частині п'ятій статті 9:

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5) укладення з Центральним депозитарієм цінних паперів договору про обслуговування емісії акцій»;

у пункті 9 слова «та його статуту» виключити;

у пункті 12 слово «державну» виключити;

8) у частині четвертій статті 11 слово «державну» виключити;

9) у пункті 5 частини другої статті 13 слова «а також наслідки невиконання зобов'язань з викупу акцій» виключити;

10) статтю 21 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Акціонерне товариство не може придбавати власні акції, що розміщуються»;

11) абзац другий частини першої статті 24 замінити двома абзацами такого змісту:

«Публічне акціонерне товариство зобов'язане пройти процедуру включення акцій до біржового реєстру та залишатися у ньому хоча б на одній фондовій біржі в Україні.

Акції публічного акціонерного товариства не можуть входити до біржового списку більше ніж однієї фондової біржі в Україні»;

12) у статті 30:

абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

«4. Для кожної виплати дивідендів наглядова рада акціонерного товариства встановлює дату складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строк їх виплати. Дата складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів за простими акціями, визначається рішенням наглядової ради, передбаченим першим реченням цієї частини, але не раніше ніж через 10 робочих днів після дня прийняття такого рішення наглядовою радою. Перелік осіб, які мають право на отримання дивідендів за привілейованими акціями, складається протягом одного місяця після закінчення звітного року»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Акціонерне товариство в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, здійснює виплату дивідендів через депозитарну систему України або безпосередньо акціонерам. Конкретний спосіб виплати дивідендів визначається відповідним рішенням загальних зборів акціонерів»;

13) у частині другій статті 32:

абзац третій замінити двома абзацами такого змісту:

«До порядку денного річних загальних зборів обов'язково вносяться питання, передбачені пунктами 11, 12 і 24 частини другої статті 33 цього Закону.

До порядку денного річних загальних зборів публічного акціонерного товариства також обов'язково вносяться питання, передбачені пунктами 17 і 18 частини другої статті 33 цього Закону».

У зв'язку з цим абзаци четвертий та п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим та шостим;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«Не рідше ніж раз на три роки до порядку денного річних загальних зборів приватного акціонерного товариства також обов'язково вносяться питання, передбачені пунктами 17 і 18 частини другої статті 33 цього Закону»;

14) у статті 35:

у частині першій:

у першому реченні абзацу першого слова «їх порядок денний» замінити словами «проект порядку денного»;

у першому реченні абзацу другого слова «їх порядок денний» замінити словами «проект порядку денного»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«Акціонерне товариство не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення загальних зборів акціонерного товариства публікує в офіційному друкованому органі повідомлення про проведення загальних зборів (крім проектів рішень щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного). Публічне акціонерне товариство додатково надсилає повідомлення про проведення загальних зборів та проект порядку денного фондовій біржі, на якій це товариство пройшло процедуру лістингу, а також не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення загальних зборів розміщує на власному веб-сайті інформацію, передбачену частиною третьою цієї статті. Приватне акціонерне товариство додатково розміщує на власній веб-сторінці в мережі Інтернет інформацію, передбачену частиною третьою цієї статті»;

у частині третій:

абзац шостий замінити двома абзацами такого змісту:

«5) перелік питань разом з проектом рішень (крім кумулятивного голосування) щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного;

5^1) адресу власного веб-сайту, на якому розміщена інформація з проектом рішень щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного».

У зв'язку з цим абзаци сьомий та восьмий вважати відповідно абзацами восьмим та дев'ятим;

після абзацу восьмого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Повідомлення про проведення загальних зборів акціонерного товариства затверджується наглядовою радою або виконавчим органом цього товариства, якщо створення наглядової ради не передбачено статутом акціонерного товариства».

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом десятим;

15) частину першу статті 37 викласти в такій редакції:

«1. Проект порядку денного загальних зборів та порядок денний загальних зборів акціонерного товариства затверджуються наглядовою радою товариства, а в разі скликання позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів у випадках, передбачених частиною шостою статті 47 цього Закону, - акціонерами, які цього вимагають»;

16) у статті 38:

частину першу замінити двома частинами такого змісту:

«1. Кожний акціонер має право внести пропозиції щодо питань, включених до проекту порядку денного загальних зборів акціонерного товариства, а також щодо нових кандидатів до складу органів товариства, кількість яких не може перевищувати кількісного складу кожного з органів.

2. Пропозиції вносяться не пізніше ніж за 20 днів до дати проведення загальних зборів акціонерного товариства, а щодо кандидатів до складу органів товариства - не пізніше ніж за сім днів до дати проведення загальних зборів. Пропозиції щодо кандидатів у члени наглядової ради акціонерного товариства мають містити інформацію про те, чи є запропонований кандидат представником акціонера (акціонерів), або про те, що кандидат пропонується на посаду члена наглядової ради - незалежного директора.

Інформація, визначена у пропозиціях щодо членів наглядової ради акціонерного товариства відповідно до частини другої цієї статті, обов'язково включається до бюлетеня для кумулятивного голосування напроти прізвища відповідного кандидата».

У зв'язку з цим частини другу - сьому вважати відповідно частинами третьою - восьмою;

у частині четвертій слова «порядку денного» замінити словами «проекту порядку денного та затверджують порядок денний»;

частину п'яту після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі подання акціонером пропозиції до проекту порядку денного загальних зборів щодо дострокового припинення повноважень голови колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) одночасно обов'язково подається пропозиція щодо кандидатури для обрання голови колегіального виконавчого органу акціонерного товариства (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) або призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме його повноваження».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

у частині шостій:

абзац перший після слова «акцій» доповнити словами «а також пропозиції комітету при наглядовій раді публічного акціонерного товариства з питань призначень незалежних директорів»;

в абзаці третьому слова «частиною другою» замінити словами «абзацом першим частини другої»;

доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«Рішення про відмову у включенні до проекту порядку денного загальних зборів акціонерного товариства пропозицій акціонерів (акціонера), яким належить менше 5 відсотків акцій, може бути прийнято у разі неповноти даних, передбачених абзацом другим частини другої цієї статті, та з інших підстав, визначених статутом акціонерного товариства та/або положенням про загальні збори акціонерного товариства»;

у частині восьмій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«8. У разі внесення змін до проекту порядку денного загальних зборів акціонерне товариство не пізніше ніж за 10 днів до дати проведення загальних зборів надсилає акціонерам повідомлення з проектом порядку денного або повідомляє їх іншим чином у спосіб, передбачений статутом акціонерного товариства»;

в абзаці другому:

слова «про зміни у порядку денному» замінити словами «з проектом порядку денного разом з проектом рішень щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного»;

слова «власній веб-сторінці в мережі Інтернет» замінити словами «власному веб-сайті»;

у тексті статті слова «порядку денного» замінити словами «проекту порядку денного»;

17) абзац перший частини третьої статті 39 викласти в такій редакції:

«3. Довіреність на право участі та голосування на загальних зборах, видана фізичною особою, посвідчується нотаріусом або іншими посадовими особами, які вчиняють нотаріальні дії, а також може посвідчуватися депозитарною установою у встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку порядку. Довіреність на право участі та голосування на загальних зборах від імені юридичної особи видається її органом або іншою особою, уповноваженою на це її установчими документами»;

18) в абзаці четвертому частини третьої статті 40:

слова «реєстратор, зберігач або депозитарій» в усіх відмінках замінити словами «депозитарна установа» у відповідному відмінку;

доповнити словами «яка надає акціонерному товариству додаткові послуги, зокрема щодо виконання функцій реєстраційної комісії»;

19) у статті 42:

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Загальні збори під час їх проведення можуть змінювати черговість розгляду питань порядку денного за умови, що за рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного буде віддано не менше трьох чвертей голосів акціонерів, які зареєструвалися для участі у загальних зборах»;

доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. Загальні збори не можуть приймати рішення з питань, не включених до порядку денного, крім питань зміни черговості розгляду питань порядку денного та оголошення перерви у ході загальних зборів до наступного дня»;

20) у статті 43:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Голосування на загальних зборах акціонерного товариства з питань порядку денного проводиться виключно з використанням бюлетенів для голосування (крім загальних зборів акціонерів шляхом заочного голосування (опитування))»;

у частині другій:

абзац третій після слова «час» доповнити словом «початку»;

пункти 5 і 6 викласти в такій редакції:

«5) застереження про те, що бюлетень має бути підписаний акціонером (представником акціонера) із зазначенням прізвища, імені та по батькові акціонера (представника акціонера) та найменування юридичної особи у разі, якщо вона є акціонером. За відсутності таких реквізитів і підпису бюлетень вважається недійсним;

6) зазначення найменування або імені акціонера, імені його представника (за наявності) та кількості голосів, що йому належать»;

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Бюлетень для голосування засвідчується в порядку та спосіб, установлені статутом акціонерного товариства або рішенням загальних зборів акціонерів».

У зв'язку з цим абзаци восьмий - шістнадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим - сімнадцятим;

абзац дванадцятий після слова «час» доповнити словом «початку»;

абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«5) застереження про те, що бюлетень має бути підписаний акціонером (представником акціонера) із зазначенням прізвища, імені та по батькові акціонера (представника акціонера) та найменування юридичної особи у разі, якщо вона є акціонером. За відсутності таких реквізитів і підпису бюлетень вважається недійсним»;

після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Бюлетень для кумулятивного голосування засвідчується в порядку та спосіб, встановлені статутом акціонерного товариства або рішенням загальних зборів акціонерів».

У зв'язку з цим абзац сімнадцятий вважати абзацом вісімнадцятим;

доповнити абзацом дев'ятнадцятим такого змісту:

«У разі якщо бюлетень для голосування складається з кількох аркушів, сторінки бюлетеня нумеруються. При цьому кожен аркуш підписується акціонером (представником акціонера)»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Бюлетень для голосування визнається недійсним у разі, якщо:

1) він відрізняється від офіційно виготовленого акціонерним товариством зразка;

2) на ньому відсутній підпис (підписи) акціонера (представника акціонера);

3) він складається з кількох аркушів, які не пронумеровані;

4) акціонер (представник акціонера) не позначив у бюлетені жодного або позначив більше одного варіанта голосування щодо одного проекту рішення.

Бюлетень для кумулятивного голосування також визнається недійсним у разі, якщо акціонер (представник акціонера) зазначив у бюлетені більшу кількість голосів, ніж йому належить за таким голосуванням.

Бюлетені для голосування, визнані недійсними з підстав, передбачених цією частиною, не враховуються під час підрахунку голосів»;

21) у частині першій статті 44:

у першому реченні слово «Роз'яснення» замінити словами «Підрахунок голосів на загальних зборах, роз'яснення»;

у другому реченні слова «реєстратору, зберігачу або депозитарію» замінити словами «депозитарній установі, яка надає акціонерному товариству додаткові послуги, зокрема щодо виконання функцій лічильної комісії»;

третє речення виключити;

доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

«До обрання лічильної комісії підрахунок голосів на загальних зборах, роз'яснення щодо порядку голосування, підрахунку голосів та з інших питань, пов'язаних із забезпеченням проведення голосування на загальних зборах, надає тимчасова лічильна комісія, яка формується наглядовою радою акціонерного товариства (в разі скликання позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів у випадках, передбачених частиною шостою статті 47 цього Закону, - акціонерами, які цього вимагають), якщо інше не встановлено статутом акціонерного товариства.

Наглядова рада акціонерного товариства (у разі скликання позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів у випадках, передбачених частиною шостою статті 47 цього Закону, - акціонери, які цього вимагають) зобов'язана визначити першим питанням порядку денного загальних зборів акціонерного товариства питання про обрання лічильної комісії»;

22) у статті 45:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

«У разі передачі повноважень лічильної комісії депозитарній установі, з якою укладений договір про надання послуг, зокрема щодо виконання функцій лічильної комісії, протокол про підсумки голосування підписує представник цієї депозитарної установи»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. У протоколі про підсумки голосування (крім кумулятивного голосування) зазначаються:

1) дата проведення голосування;

2) питання, винесене на голосування;

3) рішення і кількість голосів «за», «проти» і «утримався» щодо кожного проекту рішення з кожного питання порядку денного, винесеного на голосування;

4) кількість голосів акціонерів, які не брали участі у голосуванні;

5) кількість голосів акціонерів за бюлетенями, визнаними недійсними.

У протоколі про підсумки кумулятивного голосування зазначаються:

1) дата проведення голосування;

2) кількість голосів, отриманих кожним кандидатом у члени органу акціонерного товариства;

3) кількість голосів акціонерів, які не брали участі у голосуванні;

4) кількість голосів акціонерів за бюлетенями, визнаними недійсними»;

23) у статті 47:

абзац сьомий частини першої доповнити реченням такого змісту: «Якщо порядком денним позачергових загальних зборів передбачено питання дострокового припинення повноважень голови колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), одночасно обов'язково подається пропозиція щодо кандидатури для обрання голови колегіального виконавчого органу акціонерного товариства (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) або для призначення особи, яка тимчасово здійснюватиме його повноваження»;

у частині п'ятій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«5. Якщо цього вимагають інтереси акціонерного товариства, наглядова рада при прийнятті рішення про скликання позачергових загальних зборів може встановити, що повідомлення про скликання позачергових загальних зборів здійснюватиметься не пізніше ніж за 15 днів до дати їх проведення в порядку, встановленому статтею 35 цього Закону. У такому разі наглядова рада затверджує порядок денний»;

абзац другий виключити;

частину шосту доповнити абзацами другим - четвертим такого змісту:

«Акціонери, які скликають позачергові загальні збори акціонерного товариства, не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення позачергових загальних зборів публікують в офіційному друкованому органі повідомлення про проведення позачергових загальних зборів акціонерного товариства. Акціонери, які скликають позачергові загальні збори публічного акціонерного товариства, додатково надсилають повідомлення про проведення позачергових загальних зборів та проект порядку денного фондовій біржі (біржам), на якій акції такого товариства перебувають у біржовому списку.

Повідомлення про проведення позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів повинне містити дані, зазначені у частині третій статті 35 цього Закону, а також адресу, на яку акціонери можуть надсилати пропозиції до проекту порядку денного позачергових загальних зборів.

Повідомлення про проведення позачергових загальних зборів затверджується акціонерами, які скликають загальні збори»;

24) в абзаці першому частини четвертої статті 51 слова «крім члена наглядової ради - юридичної особи - акціонера» виключити;

25) у статті 52:

пункт 21 частини другої викласти в такій редакції:

«21) прийняття рішення про обрання (заміну) депозитарної установи, яка надає акціонерному товариству додаткові послуги, затвердження умов договору, що укладатиметься з нею, встановлення розміру оплати її послуг»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Якщо кількість членів наглядової ради, повноваження яких дійсні, становитиме половину або менше половини її обраного відповідно до вимог закону загальними зборами товариства кількісного складу, наглядова рада не може приймати рішення, крім рішень з питань скликання позачергових загальних зборів акціонерного товариства для обрання решти членів наглядової ради, а в разі обрання членів наглядової ради акціонерного товариства шляхом кумулятивного голосування - для обрання всього складу наглядової ради, а саме питань, зазначених у підпунктах 2 і 3, 12 та 15 частини другої цієї статті»;

26) статтю 53 викласти в такій редакції:

«Стаття 53. Обрання членів наглядової ради

1. Члени наглядової ради публічного акціонерного товариства обираються акціонерами під час проведення загальних зборів товариства на строк до наступних річних зборів товариства.

Якщо річні збори публічного акціонерного товариства не були проведені у строк, встановлений статтею 32 цього Закону, або не було прийнято рішення, передбачені пунктами 17 та 18 частини другої статті 33 цього Закону, повноваження членів наглядової ради припиняються, крім повноважень з підготовки, скликання і проведення річних зборів товариства.

Особи, обрані членами наглядової ради, можуть переобиратися необмежену кількість разів.

2. Членом наглядової ради акціонерного товариства може бути лише фізична особа. Член наглядової ради не може бути одночасно членом виконавчого органу та/або членом ревізійної комісії (ревізором) цього товариства.

3. До складу наглядової ради обираються акціонери або особи, які представляють їхні інтереси (далі - представники акціонерів), та/або незалежні директори.

4. Наглядова рада публічного акціонерного товариства та акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі, а також акціонерного товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) якого знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, має включати щонайменше двох незалежних директорів.

5. Під час обрання членів наглядової ради разом з інформацією про кожного кандидата (прізвище, ім'я, по батькові (найменування) акціонера, розмір пакета акцій, що йому належить) у члени наглядової ради в бюлетені для кумулятивного голосування зазначається інформація про те, чи є такий кандидат акціонером, представником акціонера або групи акціонерів (із зазначенням інформації про цього акціонера або акціонерів) або чи є він незалежним директором.

6. Повноваження члена наглядової ради, обраного кумулятивним голосуванням, за рішенням загальних зборів можуть бути припинені достроково лише за умови одночасного припинення повноважень усього складу наглядової ради. У такому разі рішення про припинення повноважень членів наглядової ради приймається загальними зборами акціонерів простою більшістю голосів акціонерів, які зареєструвалися для участі у зборах. Положення цієї частини не застосовується до права акціонера (акціонерів), представник якого (яких) обраний до складу наглядової ради, замінити такого представника - члена наглядової ради.

Член наглядової ради, обраний як представник акціонера або групи акціонерів згідно з частиною п'ятою цієї статті, може бути замінений таким акціонером або групою акціонерів у будь-який час.

7. Повноваження члена наглядової ради дійсні з моменту його обрання загальними зборами. У разі заміни члена наглядової ради - представника акціонера повноваження відкликаного члена наглядової ради припиняються, а новий член наглядової ради набуває повноважень з моменту отримання акціонерним товариством письмового повідомлення від акціонера (акціонерів), представником якого є відповідний член наглядової ради.

Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера повинно містити інформацію про нового члена наглядової ради, який призначається на заміну відкликаного (прізвище, ім'я, по батькові (найменування) акціонера (акціонерів), розмір пакета акцій, що йому належить або їм сукупно належить).

Порядок здійснення повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера може бути визначений у статуті акціонерного товариства. Таке письмове повідомлення розміщується публічним акціонерним товариством на власному веб-сайті протягом одного робочого дня після його отримання товариством.

Акціонер (акціонери), представник якого (яких) обраний членом наглядової ради, може обмежити повноваження свого представника як члена наглядової ради.

8. Акціонери та член наглядової ради, який є їхнім представником, несуть солідарну відповідальність за відшкодування збитків, завданих акціонерному товариству таким членом наглядової ради.

9. Акціонери товариства в порядку, передбаченому частиною другою статті 78 цього Закону, мають право на ознайомлення з письмовими повідомленнями, зазначеними у частині шостій цієї статті.

10. Обрання членів наглядової ради публічного акціонерного товариства здійснюється виключно шляхом кумулятивного голосування.

Обрання членів наглядової ради приватного акціонерного товариства здійснюється шляхом кумулятивного голосування, якщо інший спосіб не встановлений статутом акціонерного товариства.

11. Кількісний склад наглядової ради встановлюється статутом акціонерного товариства. Мінімальна кількість членів наглядової ради публічного акціонерного товариства не може бути меншою ніж 5 осіб.

12. Якщо кількість членів наглядової ради, повноваження яких дійсні, становить менше половини її кількісного складу, обраного відповідно до вимог закону загальними зборами акціонерного товариства, товариство протягом трьох місяців має скликати позачергові загальні збори для обрання решти членів наглядової ради, а в разі обрання членів наглядової ради шляхом кумулятивного голосування - для обрання всього складу наглядової ради акціонерного товариства»;

27) абзац другий частини першої статті 56 замінити двома абзацами такого змісту:

«У публічному акціонерному товаристві та акціонерному товаристві, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі, а також акціонерному товаристві, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) якого знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, обов'язково утворюються комітет з питань аудиту, комітет з питань визначення винагороди посадовим особам товариства (далі - комітет з винагород) і комітет з питань призначень. При цьому комітет з винагород та комітет з питань призначень можуть бути об'єднані. Зазначені комітети складаються виключно або переважно із членів наглядової ради акціонерного товариства, які є незалежними директорами, і очолюються ними.

Наглядова рада публічного акціонерного товариства приймає рішення з питань, що належать до компетенції комітету з питань аудиту і комітету з винагород, виключно на підставі і в межах пропозицій відповідного комітету. Якщо наглядова рада відхилила пропозицію комітету, вона зазначає мотиви свого рішення і передає його комітету для повторного розгляду».

У зв'язку з цим абзаци третій і четвертий вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим;

28) частину першу статті 57 після абзацу шостого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«5) у разі отримання акціонерним товариством письмового повідомлення про заміну члена наглядової ради, який є представником акціонера.

У разі якщо незалежний директор протягом строку своїх повноважень перестає відповідати вимогам, визначеним пунктом 101 статті 2 цього Закону, він повинен скласти свої повноваження достроково шляхом подання відповідного письмового повідомлення товариству».

У зв'язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами дев'ятим і десятим;

29) абзац перший частини першої статті 61 після слів «за рішенням наглядової ради» доповнити словами «з одночасним прийняттям рішення про призначення голови колегіального виконавчого органу (особи, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) або особи, яка тимчасово здійснюватиме його повноваження»;

30) у статті 65:

у частині першій:

абзац перший після слів «афілійованим особам, стала» доповнити словами «(прямо або опосередковано)»;

слова «крім випадків придбання контрольного пакета акцій у процесі приватизації» виключити;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Обов'язок особи, яка набула контрольний пакет акцій товариства, запропонувати всім акціонерам придбати у них прості акції товариства не поширюється на випадки набуття контрольного пакета в порядку спадкування або правонаступництва»;

частину другу доповнити абзацом шостим такого змісту:

«Пропозиція акціонерам про придбання належних їм акцій також може містити всі інші умови, предметом яких є пропозиція»;

частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Ринкова вартість акцій визначається станом на день, що передує дню, коли особа (особи, які діють спільно) стала (прямо або опосередковано) власником (власниками) контрольного пакета акцій товариства»;

31) у статті 66:

абзац сьомий частини першої замінити двома абзацами такого змісту:

«Ціна викупу акцій не може бути меншою за ринкову вартість, визначену відповідно до статті 8 цього Закону. Оплата акцій, що викуповуються, здійснюється у грошовій формі.

Ринкова вартість акцій визначається станом на день, що передує дню опублікування в установленому порядку повідомлення про скликання загальних зборів акціонерного товариства, на яких прийнято рішення про викуп в акціонерів акцій за їхньою згодою».

У зв'язку з цим абзаци восьмий і дев'ятий вважати відповідно абзацами дев'ятим і десятим;

абзац другий частини третьої викласти в такій редакції:

«Ціна продажу викуплених акціонерним товариством акцій не може бути меншою за ринкову вартість, визначену відповідно до статті 8 цього Закону»;

32) абзац третій частини першої статті 68 замінити двома абзацами такого змісту:

«2) надання згоди на вчинення товариством значних правочинів, у тому числі про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

2^1) надання згоди на вчинення товариством правочину, щодо якого є заінтересованість».

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим;

ЗАКІНЧЕННЯ НА 8—Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 6–7-Й СТОР.

33) у статті 69:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1. Ціна викупу акцій не може бути меншою за ринкову вартість, визначену відповідно до статті 8 цього Закону»;

в абзаці другому слова «Ціна викупу акцій розраховується» замінити словами «Ринкова вартість акцій визначається»;

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Акціонерне товариство протягом не більш як п'яти робочих днів після прийняття загальними зборами рішення, що стало підставою для вимоги обов'язкового викупу акцій, у порядку, встановленому статутом цього акціонерного товариства, повідомляє акціонерів, які мають право вимагати обов'язкового викупу акцій, про право вимоги обов'язкового викупу акцій із зазначенням:

1) ціни викупу акцій;

2) кількості акцій, викуп яких має право вимагати акціонер;

3) загальної вартості у разі викупу акцій товариством;

4) строку здійснення акціонерним товариством укладення договору та оплати вартості акцій (у разі отримання вимоги акціонера про обов'язковий викуп акцій)».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

частину третю доповнити реченням такого змісту: «До письмової вимоги акціонером мають бути додані копії документів, що підтверджують його право власності на акції товариства станом на дату подання вимоги»;

34) у статті 70:

у частинах першій і другій слова «рішення про вчинення» замінити словами «рішення про надання згоди на вчинення»;

у частині третій слово «схвалення» замінити словами «надання згоди на вчинення»;

35) статті 71 та 72 викласти в такій редакції:

«Стаття 71. Правочин, щодо вчинення якого є заінтересованість

1. Рішення про надання згоди на вчинення правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість (далі - правочин із заінтересованістю), приймається відповідним органом акціонерного товариства згідно із цією статтею, якщо ринкова вартість майна або послуг чи сума коштів, що є предметом правочину із заінтересованістю, перевищує сто мінімальних заробітних плат виходячи з розміру мінімальної заробітної плати станом на 1 січня поточного року. Статутом акціонерного товариства може бути встановлене нижче граничне значення, а також можуть встановлюватися додаткові випадки віднесення правочину до правочину із заінтересованістю. Таке рішення може містити перелік умов проекту правочину, які можуть змінюватися за рішенням виконавчого органу акціонерного товариства під час вчинення правочину із заінтересованістю. У разі відсутності такого переліку умови правочину не можуть відрізнятися від умов проекту, наданого відповідно до частини четвертої цієї статті.

2. Особою, заінтересованою у вчиненні акціонерним товариством правочину, може бути будь-яка з таких осіб:

1) посадова особа органу акціонерного товариства або її афілійовані особи;

2) акціонер, який одноосібно або спільно з афілійованими особами володіє принаймні 25 відсотками акцій товариства, та його афілійовані особи (крім випадків, коли акціонер прямо або опосередковано володіє 100 відсотками акцій такого акціонерного товариства);

3) юридична особа, в якій будь-яка з осіб, передбачених пунктами 1 та 2 цієї частини, є посадовою особою;

4) інші особи, визначені статутом акціонерного товариства.

3. Особа, визначена у частині другій цієї статті, вважається заінтересованою у вчиненні акціонерним товариством правочину, якщо вона:

1) є стороною такого правочину або є членом виконавчого органу юридичної особи, яка є стороною правочину;

2) отримує винагороду за вчинення такого правочину від акціонерного товариства (посадових осіб акціонерного товариства) або від особи, яка є стороною правочину;

3) внаслідок такого правочину набуває майно;

4) бере участь у правочині як представник або посередник (крім представництва акціонерного товариства посадовими особами).

4. Особа, заінтересована у вчиненні правочину, зобов'язана заздалегідь поінформувати товариство про наявність у неї такої заінтересованості, направивши таку інформацію:

1) ознаки заінтересованості особи у вчиненні правочину;

2) проект правочину.

Виконавчий орган акціонерного товариства протягом п'яти робочих днів з дня отримання такої інформації зобов'язаний надати проект правочину і пояснення щодо ознаки заінтересованості наглядовій раді акціонерного товариства (у разі відсутності наглядової ради - кожному акціонеру персонально).

5. Наглядова рада (а в разі якщо створення наглядової ради не передбачено законом та статутом акціонерного товариства, - виконавчий орган акціонерного товариства) з метою проведення оцінки правочину, щодо якого є заінтересованість, на відповідність його умов звичайним ринковим умовам залучає незалежного аудитора, суб'єкта оціночної діяльності або іншу особу, яка має відповідну кваліфікацію. Вимоги цієї частини не застосовуються до приватного акціонерного товариства, якщо інше не встановлено його статутом.

6. Якщо заінтересована у вчиненні правочину особа є членом наглядової ради акціонерного товариства, вона не має права голосу з питання вчинення такого правочину.

Рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю приймається більшістю голосів членів наглядової ради, які не є заінтересованими у вчиненні правочину (далі - незаінтересовані члени наглядової ради), присутніх на засіданні наглядової ради. Якщо на такому засіданні присутній лише один незаінтересований член наглядової ради, рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю приймається таким членом одноосібно.

Статутом акціонерного товариства може встановлюватися вимога про присутність усіх або більшості незаінтересованих членів наглядової ради на засіданні наглядової ради, на якому розглядається питання про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю.

7. Рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю виноситься на розгляд загальних зборів акціонерів, якщо:

1) в акціонерному товаристві не створена наглядова рада;

2) всі члени наглядової ради є заінтересованими у вчиненні правочину;

3) ринкова вартість майна або послуг чи сума коштів, що є його предметом, перевищує 10 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності акціонерного товариства.

Якщо наглядова рада прийняла рішення про відхилення правочину із заінтересованістю або не прийняла жодного рішення протягом 30 днів з дня отримання необхідної інформації, питання про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю може бути винесене на розгляд загальних зборів акціонерів. Статутом приватного акціонерного товариства може бути передбачено менший строк у зв'язку з незастосовуванням вимог частини п'ятої цієї статті.

8. У голосуванні про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю акціонери, заінтересовані у вчиненні правочину, не мають права голосу, а рішення з цього питання приймається більшістю голосів незаінтересованих акціонерів, які зареєструвалися для участі в загальних зборах та яким належать голосуючі з цього питання акції.

9. Загальні збори публічного акціонерного товариства не можуть приймати рішення про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, щодо яких є заінтересованість.

10. Після прийняття рішення про надання згоди на вчинення правочину, щодо якого є заінтересованість, акціонерне товариство зобов'язане оприлюднити його істотні умови в передбаченому законом порядку.

Вимоги цієї частини не застосовуються до приватного акціонерного товариства, якщо інше не встановлено його статутом.

Положення цієї статті не застосовуються у разі:

1) реалізації акціонерами переважного права відповідно до статті 27 цього Закону;

2) викупу товариством в акціонерів розміщених ним акцій відповідно до статті 66 цього Закону;

3) виділу та припинення акціонерного товариства;

4) надання посадовою особою органів товариства або акціонером, який одноосібно або спільно з афілійованими особами володіє 25 і більше відсотками простих акцій товариства, на безоплатній основі гарантії, поруки (у тому числі майнової поруки), застави або іпотеки особам, які надають товариству позику.

11. Відповідальність за шкоду, заподіяну акціонерному товариству правочином, вчиненим з порушенням вимог цієї статті, несе особа, заінтересована у вчиненні акціонерним товариством такого правочину.

Стаття 72. Вчинення значного правочину та правочину, щодо якого є заінтересованість, з порушенням порядку прийняття рішення про його вчинення

1. Значний правочин, правочин, щодо якого є заінтересованість, вчинений з порушенням порядку прийняття рішення про надання згоди на його вчинення, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки акціонерного товариства лише у разі подальшого схвалення правочину товариством у порядку, встановленому для прийняття рішення про надання згоди на його вчинення.

2. Подальше схвалення правочину товариством у порядку, встановленому для прийняття рішення про надання згоди на його вчинення, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки акціонерного товариства з моменту вчинення цього правочину»;

36) в абзаці другому частини першої статті 73 слова і цифри «до 100 осіб» замінити словами і цифрами «що не перевищує 100 осіб»;

37) у пункті 14 частини першої статті 77 слово «державну» виключити;

38) у частині третій статті 78 слова «власну веб-сторінку в мережі Інтернет, на якій у порядку, встановленому» замінити словами «власний веб-сайт, на якому в порядку та строки, встановлені», а цифри «13-16» замінити цифрами та словами «13 (крім документів, що містять конфіденційну інформацію), 14-16»;

39) у статті 81:

в абзаці другому частини другої слова «перелік методів, що застосовувалися для оцінки вартості майна акціонерного товариства та» замінити словами «та обґрунтування порядку»;

пункт 3 частини четвертої виключити;

40) у частині шостій статті 83:

пункт 6 виключити;

у пункті 14 слово «статуту» виключити;

у пункті 18 слово «державну» виключити;

41) друге речення частини четвертої статті 84 виключити;

42) частину третю статті 87 доповнити абзацами третім - п'ятим такого змісту:

«У разі перетворення акціонерного товариства всі його акціонери (їх правонаступники), акції яких не були викуплені, стають засновниками (учасниками) підприємницького товариства - правонаступника.

Перетворення акціонерного товариства на інше господарське товариство (крім товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю) або виробничий кооператив після прийняття відповідного рішення загальних зборів може бути здійснене за умови отримання письмової згоди всіх акціонерів, акції яких не були викуплені, стати засновниками (учасниками) підприємницького товариства - правонаступника. Така згода підтверджується шляхом підписання всіма засновниками (учасниками) або їхніми уповноваженими особами установчих документів підприємницького товариства - правонаступника.

Установчі документи товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю - правонаступника повинні бути підписані уповноваженою особою (особами), визначеною (визначеними) рішенням, ухваленим на загальних зборах акціонерного товариства, що перетворюється, зазначеним в абзаці другому цієї частини».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 травня 2016 року, крім пунктів 4 і 5 розділу I, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Вимоги абзацу другого підпункту 11, абзаців четвертого, восьмого та двадцятого підпункту 26, підпункту 27, абзацу третього підпункту 32 пункту 10 розділу I цього Закону до 1 січня 2018 року застосовуються до публічних акціонерних товариств, акції яких включені до біржового реєстру.

3. Нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
7 квітня 2015 року.
№ 289-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком (Проект «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України»)

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Фінансову угоду між Україною та Європейським інвестиційним банком (Проект «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України»), підписану 22 грудня 2014 року в м. Києві, що набирає чинності з дати набрання чинності цим Законом, ратифікувати.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 22 квітня 2015 року. № 346-VIII.

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про проведення парламентських слухань на тему: «Про військово-медичну доктрину України»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Провести 20 травня 2015 року в залі пленарних засідань Верховної Ради України парламентські слухання на тему: «Про військово-медичну доктрину України».

2. Кабінету Міністрів України до 10 травня 2015 року підготувати і подати до Верховної Ради України тиражовані для народних депутатів України інформаційно-аналітичні матеріали щодо питання парламентських слухань та відповідні пропозиції до рекомендацій парламентських слухань, визначити доповідача із зазначеного питання.

3. Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю забезпечити підготовку і проведення парламентських слухань та внести пропозиції щодо їх рекомендацій.

4. Запросити для участі в парламентських слуханнях представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, профільних міжнародних організацій, науковців та експертів.

5. Національній телекомпанії України та Національній радіокомпанії України за участю Інформаційного управління Апарату Верховної Ради України забезпечити в установленому порядку пряму трансляцію парламентських слухань на Першому загальнонаціональному каналі Національної телекомпанії України та Першому загальнонаціональному каналі Національної радіокомпанії України.

6. Управлінню комп'ютеризованих систем, Інформаційному управлінню Апарату Верховної Ради України та Телеканалу «Рада» забезпечити аудіо- та відеотрансляцію парламентських слухань у мережі Інтернет.

7. Управлінню справами Апарату Верховної Ради України здійснити матеріально-технічне забезпечення проведення парламентських слухань та фінансування видання матеріалів парламентських слухань Видавництвом Верховної Ради України.

Голова
Верховної Ради України
В. ГРОЙСМАН.

м. Київ,
22 квітня 2015 року.
№ 351-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 16 Основ законодавства України про охорону здоров'я

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Частину п'яту статті 16 Основ законодавства України про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19; 2012 р., № 14, ст. 86) доповнити реченнями такого змісту:

«Не підлягають обов'язковій акредитації аптечні заклади. Акредитація аптечних закладів може здійснюватися на добровільних засадах».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через 30 днів після опублікування.

2. Кабінету Міністрів України забезпечити введення в дію підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію цього Закону, з дня введення його в дію.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
9 квітня 2015 року.
№ 326-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо посилення захисту прав дітей-інвалідів

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Частину першу статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 255; 2014 р., № 36, ст. 1194) після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває дитина - інвалід підгрупи А віком до 18 років».

У зв'язку з цим абзаци шостий - десятий вважати відповідно абзацами сьомим - одинадцятим.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
21 квітня 2015 року.
№ 339-VIII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 69 Податкового кодексу України щодо спрощення умов ведення бізнесу

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до статті 69 Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13-17, ст. 112) такі зміни:

1. Пункт 69.1 доповнити словами «чи інформації з цього реєстру, отриманої банком відповідно до закону, із зазначенням даних про взяття на облік в контролюючих органах як платника податків».

2. В абзаці першому пункту 69.2 слова «не пізніше наступного робочого дня з дня відкриття/закриття рахунка (включаючи день відкриття/закриття)» замінити словами «у день відкриття/закриття рахунка».

3. Пункт 69.3 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Якщо контролюючий орган протягом строку, встановленого абзацом першим цього пункту, не направив повідомлення про відмову у взятті рахунка на облік, такий рахунок вважається взятим на облік у контролюючому органі за мовчазною згодою - у час та дату отримання фінансовою установою повідомлення (квитанції) контролюючого органу про підтвердження факту прийняття повідомлення до оброблення згідно з порядком подання повідомлень, встановленим відповідно до пункту 69.5 цієї статті».

4. Пункт 69.4 доповнити словами та цифрами «або дата, визначена як дата взяття на облік у контролюючому органі за мовчазною згодою згідно з абзацом другим пункту 69.3 цієї статті».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
21 квітня 2015 року.
№ 344-VIII.

...А машини стояли в посадці і чекали на сигнал

Керівник Луганщини своїм розпорядженням заборонив перевезення вантажів через лінію розмежування.

У святкові дні майже на самісінькій лінії розмежування вогню працівники обласних управлінь СБУ, МВС і фіскальної служби затримали колону з 168 автомобілів **(на знімку)**. Зареєстровані в Луганській, Донецькій, Харківській та Дніпропетровській областях, вантажні машини та мікроавтобуси протягом трьох діб накопичувалися біля непрацюючої шахти «Родина». Попри заборону руху вантажів через лінію розмежування вони планували проїхати на територію, підконтрольну незаконним збройним формуванням. Машини були завантажені алкоголем, тютюновими виробами, харчовими продуктами та товарами першої потреби.

Як зазначили в обласній військово-цивільній адміністрації, за кермом деяких автомобілів сиділи військовослужбовці, які, знаючи паролі, намагалися безперешкодно переїхати пункти пропуску. Щоб уникнути відповідальності, організатори «бізнес-схеми» підбурили водіїв затриманих автомобілів на блокування контрольно-пропускного пункту «Лисичанськ», проїзд через який у певний момент став неможливий. «Мені досадно, що цю бізнес-угоду було організовано в дні, коли відзначається 70-та річниця Перемоги над нацизмом у Європі, — заявив керівник Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Геннадій Москаль **(на знімку ліворуч)**. — Ще прикріше, що в ній задіяні українські військові. Очевидно, організатори схеми, знаючи, що в урочистих заходах на місцях з метою безпеки громадян задіяна маса силовиків, сподівалися без особливих зусиль перетнути лінію розмежування». Геннадія Москаля тривожить той факт, що по дорозі назад колона автомобілів могла провезти вглиб контрольованої Україною території представників незаконних збройних формувань. Тому він має намір ще раз звернутися до Кабміну із проханням урегулювати на законодавчому рівні рух вантажів через лінію розмежування.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Фото сайту Геннадія Москаля.

В Інституті законодавства

22 квітня 2015 року в рамках заходів, спрямованих на подальше удосконалення законодавчого забезпечення розвитку реального сектору економіки, Інститутом законодавства Верховної Ради України проведено круглий стіл з проблем прискорення відтворювальних процесів в економіці України (на знімку)**.**

Відкриваючи засідання, участь в якому взяли представники науково-освітянської сфери та громадськості, директор Інституту член-кореспондент НАН України Олександр Копиленко запропонував до обговорення проблему оновлення основних фондів як складову структурної перебудови економіки.

Модератор круглого столу — науковий консультант Інституту законодавства д. е. н. Валерій Сергієнко — проаналізував баланс основних засобів за видами економічної діяльності, ступінь їхнього зносу за регіонами України, а також структуру за кваліфікаційними групами та відзначив певну невідповідність чинного законодавчого поля рівню зазначеної проблеми.

Учасники дискусії заслухали три доповіді. Розгорнуту інформацію щодо ідентифікації об'єктів моніторингу — нерухомості та капітальних вкладень, а також прикладних питань статистичного обліку нерухомого майна суб'єктами господарювання представив професор Національного університету державної податкової служби України (НУДПСУ) д. е. н. Всеволод Ніколаєв. Загальнотеоретичним питанням відтворення нерухомості та прикладним критеріям стану нерухомого майна й ефективності його утримання присвятила свою доповідь доктрант НУДПСУ к. е. н. Тетяна Ніколаєва. Аналіз фінансових можливостей технологічного відтворення переробної промисловості України було представлено у виступі провідного наукового співробітника Інституту економіки та прогнозування НАН України к. е. н. Інни Шовкун.

Завідувач відділу ДННУ «Академія фінансового управління» д. е. н. Олександр Любіч поінформував про низку проведених нещодавно в Україні міжнародних науково-практичних заходів — інвестиційних форумів, на яких обговорювалися проблеми модернізації промисловості та тенденції розвитку фінансового сектору економіки.

Окремих положень доповідей у частині стратегічного вибору шляхів розвитку, на прикладі країн Південно-Східної Азії, торкнулася провідний науковий співробітник ІЕП НАН України д. е. н. Олена Салихова, яка порівняла їх початкові умови із структурою вітчизняної промисловості та привернула увагу до необхідності удосконалення державних інститутів. Такий підхід підтримав заступник директора Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки НАН України д. е. н. В'ячеслав Соловйов, привернувши увагу до недостатності громадських обговорень деяких задекларованих реформ, зокрема житлово-комунального господарства, і складності впровадження інновацій при нинішньому рівні зношеності.

Розвиваючи дискусію, д. е. н. Ігор Жиляєв зосередився на проблемі відсутності довгострокової стратегії інвестиційного забезпечення відтворення основних засобів та перспективах використання нерухомого майна вищих навчальних закладів як статутних фондів.

Проблемам удосконалення законодавчого поля у сфері інвестиційного забезпечення розвитку економіки присвятили виступи заступник директора Інституту законодавства к. с-г. н. Петро Киценко, наукові співробітники к. е. н. Сергій Шидловський і Тетяна Кравцова, оглядач юридичного відділу журналу «Віче» Єгор Рахновецький.

Учасники дискусії висловилися щодо актуальності обговорення проблеми технологічного оновлення на базі аналізу практики інноваційного розвитку в Україні у травні поточного року.

* * *

У рамках здійснюваних в Інституті законодавства Верховної Ради України досліджень з проблеми законодавчого забезпечення реформ місцевого самоврядування 27 квітня 2015 року відбулася зустріч заступника директора інституту члена-кореспондента НАН України Євгена Бершеди з ізраїльським експертом зі стратегічного планування і місцевого розвитку та співзасновником девелоперської компанії «Interloc Development» Йоссі Оффером, під час якої обговорювалися можливості впровадження в Україні міжнародного досвіду децентралізації та реформування місцевого самоврядування.

На початку зустрічі Євген Бершеда наголосив, що досвід Ізраїлю заслуговує на особливу увагу, зокрема з огляду на те, що він є свідченням можливостей реформування у складній безпековій ситуації.

Й. Оффер зазначив, що в Ізраїлі процес децентралізації розпочався у період переходу від соціалістичної до капіталістичної моделі соціально-економічного розвитку та протягом 30 років відбувається з урахуванням реальних потреб суспільства. Система органів місцевого самоврядування Ізраїлю побудована на основі британської моделі та базується на двох основних компонентах: повноваженнях і спроможності органів місцевого самоврядування генерувати власні фінансові та професійні управлінські ресурси, а також на належних нормативно-правових засадах, що створюють умови для такої діяльності.

За словами експерта, органи місцевої влади в Ізраїлі мають гібридний характер й одночасно виконують публічні та приватні функції. За кошти державного бюджету вони надають громадянам обов'язкові публічні послуги у сфері освіти, благоустрою та ін. Водночас забезпечення розвитку інфраструктури та додаткових послуг здійснюється за рахунок коштів, отриманих від підприємницької діяльності. Крім того, органи місцевого самоврядування мають право залучати приватні компанії до реалізації бізнес-ініціатив на умовах публічно-приватного партнерства. При цьому доходи від такої діяльності надходять до громади, а всі процеси відбуваються під контролем інспекційних служб відповідного центрального органу виконавчої влади.

Важливим аспектом реалізації процесів децентралізації влади в Ізраїлі було залучення на місцевому та державному рівнях приватних девелоперських і консультативних компаній для розробки планів стратегічного розвитку та реалізації проектів, спрямованих на забезпечення сталого фінансового й соціального розвитку місцевих громад, а також впровадження інноваційних підходів управління в органах місцевого самоврядування. Крім того, метою залучення таких компаній є розкриття соціального та економічного потенціалу місцевих громад.

Заступник директора Інституту законодавства підкреслив, що розвиток місцевого самоврядування й децентралізація влади є одним із ключових завдань у контексті реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка фактично є «дорожньою картою» всього комплексу реформ в Україні. Водночас деякі пілотні ініціативи у сфері розширення повноважень та впровадження інноваційних методів роботи органів місцевої влади в Україні вже реалізуються. Зокрема, йдеться про досвід місцевого самоуправління у Вінниця у 2006—2014 рр.

Учасники зустрічі погодилися, що процеси децентралізації влади в Україні мають здійснюватися комплексно, системно, у жорстких правових рамках та з урахуванням інтересів місцевих громад.

Й. Оффер запропонував розглянути можливості розвитку співпраці між Україною та Ізраїлем у форматі обміну досвідом експертів.

Фото надане організаторами.

ДЕНЬ

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ
пленуму Національної спілки журналістів України
до Президента України Петра Порошенка, Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка, Голови Верховної Ради України Володимира Гройсмана, народних депутатів України

Пленум Національної спілки журналістів України звертає Вашу увагу на тривожну ситуацію, що склалася в державних і комунальних засобах масової інформації України у зв'язку з ухваленням Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення». У цьому документі не згадується Закон «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», але Мінсоцполітики та Пенсійний фонд України застосовують ці зміни і до журналістів, які за методикою нарахування заробітних плат і пенсій прирівняні до державних службовців.

В Україні понад 500 газет комунальної форми власності, які за сумарним тиражем охоплюють майже 30 відсотків ринку місцевої та регіональної преси. Творили і творять цей надзвичайно важливий інформаційний державницький україномовний ресурс подвижники журналістики. Попри невеликий заробіток вони стабільно сплачували більший відсоток відрахувань з заробітної плати, ніж у інших ЗМІ. Система соціального захисту журналістів законодачо закріплена ще в 1997 році, і її руйнування створює серйозні труднощі для діяльності державних і комунальних ЗМІ.

Нині понад половина творчих працівників редакцій міських, районних і міськрайонних газет постали перед вибором: або продовжувати роботу і, отже, відмовитися від зароблених багатолітніми трудами пенсій, причім не дуже високих, або звільнятися. Перехід на пенсію одночасно значної кількості досвідчених і кваліфікованих журналістів місцевих ЗМІ відчутно позначиться на роботі редакцій, висвітленні життя регіонів.

Як заявляють керівники Пенсійного фонду, зміни у пенсійному забезпеченні торкнуться у масштабах України долі 659 000 пенсіонерів. Так от журналістів державних і комунальних ЗМІ з цієї кількості, за даними Держстату України, — лише 4148 чоловік. Враховуючи скромні обсяги пенсій для них, маємо всі підстави стверджувати, що йдеться про мізерну економію для державного бюджету 2015 року при застосуванні згаданих змін до пенсійного законодавства.

Пленум правління НСЖУ заявляє про своє стурбованість і з приводу того, що журналісти-пенсіонери позбавлені права отримувати гонорари за публікації у періодиці чи за теле- і радіопередачі. Навіть одна зароблена таким шляхом гривня вважається роботою, наслідком чого стає зменшення отримуваної пенсії. Ми розглядаємо цю норму як дискримінаційну, як своєрідну заборону на професію, адже навіть на пенсії журналіст залишається журналістом. Це його фах, покликання, справа життя.

Ми сподіваємось на те, що ви з увагою і розумінням поставитеся до порушених нами питань і сприяєте їхньому законодавчому врегулюванню в інтересах не тільки журналістики, а й загальноукраїнської справи. Тим паче що журналістська сфера в умовах анексії Росією Криму та розпалювання війни на Донбасі потребує підтримки для належної інформаційної протидії агресору.

Сподіваємось, що народні депутати України врахують наші аргументи і внесуть відповідні законодавчі зміни на зразок того, як були внесені зміни до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» для збереження науково-педагогічного кадрового потенціалу країни. У цьому випадку йдеться про збереження кадрового журналістського потенціалу та про захист українського інформаційного простору.

Ухвалено 28 квітня 2015 року на пленумі правління Національної спілки журналістів України.

У Бердичеві відкрили й освятили меморіал «Слава Героям!» **(на знімку)**, що поєднав у собі пам'ять людей про українців, які віддали своє життя за свободу та цілісність рідної країни: це герої Другої світової війни, Герої Небесної Сотні та українські військові, які загинули на сході України в зоні АТО, *інформує з Житомирщини наш власкор Оксана Лук'яненко*

Люди прозрівають, хто насправді несе війну в їхні хати

Навіть у тих, хто не знав Станицю Луганську до початку воєнних дій, защемить серце. А що вже казати про самих станичан! Садиби зруйновані й покинуті, магазини, соціальні об'єкти стоять із проломленими дахами й пробитими стінами, теплиці, обладнані чи не в кожному дворі, шурхотять обірваною плівкою. Ця картина пригнічує навіть тих, хто, здавалося б, уже звик бачити розбиті війною міста й села. Загалом у Станично-Луганському районі від бойових дій постраждали понад дві тисячі будинків, і 200 з них відновленню не підлягають. Як кажуть станичани, «зруйновані під нуль».

Потрібен порядок компенсації за зруйноване житло

Але життя в селищі, розташованому в зоні активних бойових дій, триває. Люди якось намагаються закрити діри в дахах і вікнах, садять картоплю, наводять лад у дворах. На кожну постраждалу від бойових дій родину в райадміністрації завели так звану соціальну карту. Всі зібрані дані зведені в єдину базу, і тепер можна бачити справжню картину наслідків війни — кількість потерпілих і розмір завданих збитків. Тут же фіксується, хто, коли і яку допомогу одержав. Коли приїжджають волонтери, керівництво району вже знає, куди їх направити й що важливіше — будматеріали чи продукти, предмети особистої гігієни, одяг чи медична допомога, медикаменти. З'являється струнка система допомоги, за якої ніхто не обділений увагою.

— Ми просили Кабінет Міністрів визначити порядок компенсації для людей, умовно розбивши їх на три категорії, — розповідає голова Станично-Луганської райадміністрації Юрій Золкін. — Сьогодні актуальна грошова компенсація, щоб людина визначила сама: чи ремонтуватиме зруйноване житло, чи використає гроші, щоб купити нове, чи ж буде його орендувати. Поки що ніяких рішень із цього приводу Кабмін не прийняв, тому сподіваємося на добродійників і допомогу волонтерів. Найбільше від воєнних дій постраждали такі населені пункти: сама Станиця Луганська, Валуйське (до його ради входять кілька сіл), Нижня й Верхня Вільхова, Нижньотепле, Артема та інші.

Станично-Луганський район — регіон особливий. Він розташований усього за кілька десятків кілометрів від кордону з Росією, і живуть тут нащадки донських козаків. Сепаратистські настрої серед населення дуже розвинені, українську владу тут не люблять і поглядають на російського сусіда: йому, мовляв, живеться краще. Але ці настрої змінюються. Станичани на собі відчули, що таке війна, зрозуміли, наскільки містке й важливе таке поняття, як мир. І, головне, — люди переконалися в тому, що, крім війни, Росія нічого дати їм не може. Через територію району перекидали першу зброю з РФ. На власні очі жителі бачили, як через кордон із «братньої» російської території на їхні села летіли снаряди, випущені з «Градів», як із «Ураганів» бомбили Дмитрівку. І якщо раніше жителі були проти українських військ, які дислокувалися в районі, то сьогодні вони вважають їх «рідними захисниками» і всіляко допомагають їм.

Щоправда, не можна сказати, що настрої помінялися кардинально й абсолютно всі сьогодні полюбили Україну. Ні, на жаль. Але переважна більшість розуміє — якщо українська армія піде, то прийде «ЛНР», і тоді настане життя, як в окупованому Луганську — пенсій нема, соціальної допомоги нема, банки не працюють, продукти — втридорога. Навряд чи це можна назвати спалахом несподіваної любові до України, найімовірніше, це суто прагматичні розрахунки, але зміни в настроях помітні. Приблизно половина мешканців, які можуть реально оцінити ситуацію, не йдучи на поводі в емоцій, розуміють: українська влада захищає свою територію від російського агресора, а місцева влада робить усе, щоб налагодити життя в прифронтових регіонах навіть в умовах постійних обстрілів з боку бойовиків. До речі, у районі всіляко сприяють тому, щоб армія й правоохоронці більше контактували з населенням.

ПРЯМА МОВА

Юрій Золкін, голова Станично-Луганської районної військово-цивільної адміністрації (на знімку)

— Кадрові проблеми відчуваємо гостро. Судіть самі: раніше в селищі проживало 15 тисяч населення, сьогодні залишилося до 5 тисяч. Переважно це люди літнього віку, одна дитина з восьми. Молодь, на яку можна було б обпертися, виїхала. У районних структурах — маса вакансій. Людям страшно обіймати посаду, хоча вони сидять без роботи, а, отже, і без засобів до існування. Їм страшно, що потім доведеться розплачуватися своїм життям і здоров'ям, якщо українські війська залишать Станицю. Інші, навпаки, переконуються в тому, що українські військові закріпилися надовго й не здадуть своїх позицій. Словом, сьогодні багато хто не впевнений у собі, стоїть на роздоріжжі, не знаючи, що робити, кому довіритися, у що вірити. Але чимало людей замислюються: чому 50—60 радикально налаштованих станичанських козаків заварили всю цю кашу, а тепер виходить, що всі мають танцювати під їхню дудку? Не може бути так, щоб група радикалів диктувала свою волю сотням. Але, на жаль, торік це трапилося. Людей забезпечили зброєю й дали наказ убивати своїх же земляків, які мислять інакше. Повинен визнати, що й сьогодні в ополченні «ЛНР» є чимало станичан. Але багато хто пішов, розчарувавшись, деякі прозріли, третім усе набридло. А головне — війна.

Продукти для дитсадка привезли бійці

— Учора ми відкривали дитячий садок-ясла, відновивши його після воєнних дій. Усього в Станиці Луганській три великі дитсадки, але два ще треба відремонтувати після обстрілів, а ясла-сад постраждав менше за інші, — розповідає Юрій Золкін. — З 150 дітей, які сюди раніше ходили, змогли зібрати тільки 16, ще є 14 заяв. Решта евакуювалися разом із батьками й поки що не повернулися. Напередодні відкриття воїни батальйону імені генерала Кульчицького Нацгвардії заявили про своє бажання взяти над цим дошкільним закладом шефство. Насамперед допомогли із продуктами, на відкриття приїхали з подарунками. Це позитивні моменти. Ми вважаємо, що армія повинна бути ближчою до народу. Коли не працювали банки, казначейство, фінансове управління, інші державні відомства й служби, було дуже складно навіть завезти продукти. Підприємці обходили Станицю Луганську десятою дорогою. Перші люди, які прийшли нам на допомогу, — це військові. Вони привозили продовольство в школи, дитсадки, лікарні. За це їм велике спасибі. У нас постраждало багато соціальних об'єктів, однак на їхнє відновлення держава, на жаль, поки що не виділила жодної копійки. Але є розуміння наших проблем з боку керівника області Геннадія Москаля. Ми вже підготували необхідні документи й чекаємо коштів з обласного бюджету.

Юрій Золкін зізнається, що як у очільника району в нього є велика мрія — щоб на повну силу прокинулася молодь і повернулася додому. А цього в нинішніх умовах домогтися непросто. Щодня на прифронтове селище з боку бойовиків сиплються снаряди й кулі. І одночасно активно застосовується пропагандистська зброя. Щодня станичан обіцяють звільнити від «київської хунти», «фашистів», обіцяють рай у курені. Людей збивають з пантелику, тримають у постійному напруженні, у певному тонусі. Мешканці всього бояться: висловлювати думку, іти на державну службу. Свого часу, наприклад, існувала велика проблема з листоношами. Ніхто не хотів працювати, вважаючи, що коли прийдуть ополченці «ЛНР», то за співробітництво з українською владою можуть розстріляти. І переконати їх у протилежному було важко.

Працювати в таких умовах владі дуже непросто. Але Юрій Золкін каже, що це його земля, він тут народився, тому зобов'язаний її захищати. До речі, він — козак з діда-прадіда. Його пенсія більша за нинішній оклад, але він від неї відмовився й пішов на зовсім смішну по нинішніх мірках зарплату голови адміністрації. Комусь же треба наводити лад на своїй землі.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.
Фото автора.

ФОТОФАКТ

В Олександрії на Кіровоградщині, на військовому цвинтарі, відкрили пам'ятник добровольцю АТО Гордію Кіктенку, який загинув у серпні минулого року під Іловайськом на Донбасі. Гроші на монумент зібрали рідні й друзі героя, підприємці, волонтери.

Фото сайту «Моя Олександрія».

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Стоматологи лікують безплатно

Колектив Миколаївського центру Асоціації імплантологів України надає бійцям АТО безплатну стоматологічну допомогу. Від початку бойових дій на сході такі послуги надавали лікарі деяких клінік, тепер вони об'єдналися, щоб координувати свої зусилля. До стоматологів-волонтерів на прийом уже записалися 150 «морських котиків» з Очакова. Усі вони отримають необхідну медичну допомогу, адже благодійну ініціативу лікарів підтримали виробники стоматологічних імплантатів.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

Поховали гвардійця

В обласному Палаці молоді Херсона городяни попрощалися з іще одним земляком-героєм АТО, який загинув під час «перемир'я». У свої 30 років боєць 28-ї окремої гвардійської механізованої бригади Сергій Колотаєв пішов на східний фронт і встиг прослужити там тільки вісім місяців. Під Донецьком він потрапив під артилерійський наліт і загинув від вибуху ворожого снаряда. На жаль, траурні церемонії на Херсонщині відбуваються дедалі частіше: з початку антитерористичної операції на Донеччині та Луганщині у боях із сепаратистами та російськими найманцями вже загинуло близько півсотні мешканців області з числа добровольців та кадрових військовослужбовців ЗСУ.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

ЦИФРА

1083 дозволи

на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок учасникам АТО видано в Житомирській області з червня минулого року. Їх загальна площа — 616 гектарів.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Студент передав незвичайний годинник

Дмитро Кривий, студент Інституту інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії Вінницького національного технічного університету, виготовив багатофункціональний прилад-годинник для бійців АТО.

Експериментальний варіант винаходу Дмитро передав своєму другові, який нині служить на сході. У приладі, схожому на наручний годинник, запрограмовано функції компаса, навігатора і графічного пейджера.

— За допомогою такого приладу можна надсилати короткі графічні повідомлення на телефон, наприклад, сигнал про допомогу, — каже Дмитро. — Є програма для завантаження мапи місцевості, навігатор пришвидшить, приміром, розшук пораненого.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Російський солдате, кидай рушницю, іди додому!

Уже всі світові ЗМІ майорять неспростовними фактами прямої участі армії Російської Федерації у війні проти України. Та й багато чого з доповіді Немцова «Путін. Війна», який оприлюднили вчора, потрапить не лише в підручники історії, а й у стародавнє політичне місто Нідерландів — Гаагу. Більше того, вже російські солдати-строковики (за офіційною версією Кремля «трактористи та шахтарі») викладають у себе на сторінці в соцмережах відео «залпов по укропам» на окупованій території та хроніку своїх злочинів в Україні. Цілковите нехтування світовими лідерами товариша чекіста, цинічна брехня кишенькових і агресивних росЗМІ, нелюдський «патріотичний» угар: «діди воювали — фашизм не пройде — ми богом обраний народ» протверезило 9 травня багатьох росіян. І хоча факт вторгнення в Україну ні для кого не секрет, секретом залишається те, кому в голову прийшла ідея ненавидіти й переслідувати вільних і назвати це «руським міром». І чому країні «унікальних духовних скріп» на 3000 мовах ставлять запитання: «хотят ли русские войны?».

Віктор ДАВИДОВ (Москва, журналіст):

— Напередодні ювілею Перемоги Самарське УФСВП — інакше, тюремно-табірне відомство — рекламує новий вид своєї продукції — «Сушки лагерные». «Продукт продавався в таборах Гулага — роз'ясняє напис на пакеті, прикрашеному обов'язковим триколором. — Набором сушок заохочували засуджених за сумлінну працю на благо соціалістичної батьківщини». На цьому роз'яснення закінчуються, і запитання: «До чого треба було довести ув'язнених, щоб вони вбивалися на роботі заради сушок?», поставити нікому. Новий російський Гулаг відзначає ювілей Перемоги не тільки сухарями. По всій країні відбуваються збори ветеранів Гулага з роздачею державних і відомчих нагород і цінних подарунків.

Здавалося б, який стосунок мав Гулаг до перемоги на фронтах? Спільного тільки те, що і там, і там гинули люди, до того ж у порівнянних кількостях. У 1942—1943 роках у таборах щорічно в могили відправляли приблизно чверть «контингенту». Чи не це святкують спадкоємці Берії?

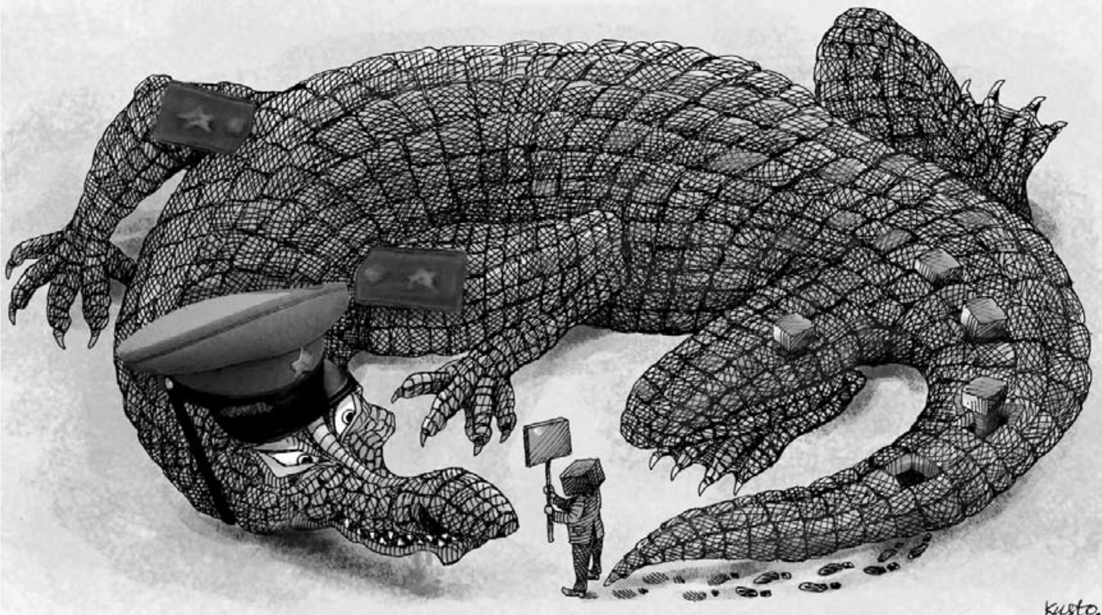
Звичайно, ні, але табірним вертухаям є, що відзначати. Усі 70 років свято Перемоги було «святом зі сльозами на очах». І не тільки за загиблими, а й тому, що день Перемоги для мільйонів став і днем нового поневолення, що тривало майже цілих півстоліття.

Для мого батька, чиї груди пробило кулею навиліт під Вязьмою 1942 року і який закінчив війну в Берліні, День Перемоги був усе життя великим святом. Він одягав ордени та медалі й ми обов'язково йшли на парад — там він не так розглядав танки, як вишукував очима в юрбі знайомих фронтовиків, яких з кожним роком ставало дедалі менше. Чого батько не любив — святкових зборів. Якось уїдливо згадав, що разом з іншими фронтовиками йому неприємно бачити, як почесні місця в президіях скрізь займають колишні замполіти й чекісти. Про те, що таке СМЕРШ і загразагони НКВС, фронтовики знали не з чуток.

Сьогодні День Перемоги у фронтовиків остаточно вкрали. На трибуні Красної площі — юрба 75-річних липових «ветеранів», половина з яких красується у формі КДБ СРСР. Георгіївська стрічка із символу перемоги над агресором сама стала символом агресії. У газетах і на телебаченні слово «фашизм» дедалі частіше відмінюється з «український», ніж з «німецький».

Під переможні марші оркестрів іде широка реабілітація Сталіна. У декількох містах розвішано його величезні портрети — на тлі квітів і георгіївських стрічок. Подекуди плакати дуже швидко порізали невідомі, всюди порушено кримінальні справи. У СРСР ще в 1970-ті роки саджали за пошкодження портретів Сталіна, що рідко тоді з'являлися, сьогодні ФСБ і поліція шукають «зловмисників» з не меншою ретельністю. Там добре розуміють, що стихійні протести — це не вибори, і контролювати їх буде неможливо.

Напевно, головне значення Дня Перемоги — це нагадування про те, що опір насильнику рано чи пізно призводить до його поразки. Як каже крилата мудрість, «найтемніше перед світанком». Якщо так, то складність сьогоднішньої ситуації тільки дає надію на те, що незабаром ми відзначатимемо новий день перемоги — перемоги над вертухаями, що намагаються загнати нас у новий СРСР і новий Гулаг.

Олена РАЗОРЬОНОВА (Юхнов Калузької області, йогатічер, дитячий хореограф і фермер):

— Я проти політики путіна, зовнішньої і внутрішньої. Мені болить те, що нині відбувається в Україні. Я проти цієї війни. Я знаю, що ця війна розв'язана президентом Росії. Це те саме, що відбувалося в Чечні, Грузії, Афганістані... За тим самим божевільним сценарієм. Люди одурманені пропагандою! Думати здебільшого ні про що не хочуть. По ТБ сказали — «значить, так і є».

У школі на зборах у моєї дитини ставили за приклад... Сталіна. Сталін (!) входить у моду!!! З дітей хочуть виростити бидло!!! путін розкрав усе, створив систему управління так, що кожен будь-який чиновник може красти. Закони приймаються проти громадян своєї країни. Про людей у Росії ніхто не піклується. Пенсії й допомога на дітей не піддаються жодній критиці. У Росії люди не живуть, а виживають. І це жахливо! Поряд із цим — масова пропаганда на тему «як погано на заході та в Америці і як, виявляється, добре в Росії». Тонкий психологічний вплив на людей! путін — виплодок пекла! Що стосується військового параду на 9 травня? Я вважаю, це блюзнірство — брязкати зброєю перед усім світом і кричати водночас про «миролюбну» Росію. Витрачати надзвичайні суми на проведення цього заходу, влаштовувати показуху. А російські села дровами опалюються. Люди помирають від найпростіших хвороб. Пенсіонери бідують, у селах особливо. На дітей платять смішні копійки. Не знаю, як мені тут жити, усвідомлюю, що живу в бандитській країні. Тут не виконують закони. До будь-якого будинку може вдертися хто завгодно, безкарно. Мене з дітьми намагалися вигнати за доносом колишнього чоловіка. Поліція — це фікція, незрозуміло, швидше за все, придумана для захисту самих себе від таких громадян, як я.

Я — як росіянка — прошу пробачення у всіх українців за свою країну, за людей, в яких немає імунітету на путінську пропаганду. Українці! Миленькі! Пробачте нас, мене. Я розумію, що пробачити те зло, заподіяне моєю країною, неможливо! Але я все одно прошу у Вас пробачення.

Ганна СОРОКІНА (Зеленоград, Москва,блогер):

— День перемоги 9 травня я святом не відчуваю. Не хотілося моралізувати на цю тему безпосередньо дев'ятого травня, поважаючи почуття інших. Колись у дитинстві, звичайно, щось таке було: піднесення, веселощі, гордість за нашу радянську країну. Але в дитинстві ми й у піонерах були, і в комсомолі, і на демонстрації ходили, і справжніх ветеранів війни, до речі, навколо було багато, і радіоточка у квартирі працювала цілими днями, транслюючи патріотичні пісні. Я була патріотичною дитиною, мене дуже зачіпала військова тематика, пісні про героїв, про самопожертву, про Батьківщину й Червону Армію. До школи я багато співала, і якщо згадати мій улюблений репертуар — це й були суцільно марші та пісні про батьківщину.

Але дитинство давно минуло.

Про багато чого дізналася відтоді про батьківщину і про армію. І тепер, дорослою людиною, я вже не можу випромінювати дитячого піднесення. Найпатріотичнішим почуттям стало почуття сорому. Що більше я дізнавалася про цю війну, яку весь світ називає Другою світовою, — то менше в мене залишалося приводів для святкового настрою 9 травня. А коли я, вже дорослою людиною віком за сорок, прочитала про те, що творила переможна Червона Армія в Європі під кінець війни, — я зазнала такого жаху і морального шоку, що забути про це вже не можу, і будь-яка щорічна травнева державна кампанія з піднесення гордих почуттів викликає в мене відразу.

А цей рік взагалі особливий стосовно переможних настроїв. Після всього, що відбулося торік і відбувається дотепер в Україні, за участю видозміненої, але тієї ж по суті червоної армії, я вважаю, брати участь у цьому патріотичному мілітаристському угарі взагалі не тільки недоречно, а й соромно.

У Другій світовій війні загинули мої діди. Обидва залишили багатодітні родини, вдів, які в страшній убогості потім піднімали дітей — вижили не всі. Але ж один із моїх дідів був навіть не призовного віку, але все одно його призвали в обоз і він підірвався на міні.

Ні, я не відчуваю жодного піднесення й почуття гордості. Я знаю, ціною яких втрат велася ця війна, якими жертвами, необґрунтовано великими, далася перемога, скільки солдатів полягли просто як гарматне м'ясо, послані на вірну смерть бездарними кар'єристами-воєначальниками. Звеличування Сталіна сьогодні — це просто злочин перед тими, хто зміг його пережити, і тими, хто не зміг, згинув не тільки на полях боїв, а й у Гулазі. І, головне, треба ж розуміти, що весь цей переможний екстаз штучно накачується владою чекістів, яким потрібне рабське стадо, готове життя своїх дітей віддати, був би привід. Заради цього переписують історію, закривають архіви, забороняють вільне обговорення, насаджують ритуали й накачують суспільство агресією.

Ні, для мене місяць травень — не привід влитися в цю божевільну радісну юрбу.

Підготувала Наталя ЯРЕМЕНКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

МИ — РАЗОМ!

Моя Україна — єдина!

Коли розривалася від звуку гармат
Моя квітуча, родюча земля,
І вірні солдати біглі на міни,
Свої не жаліючи юні серця,
Я ревно молилася за Україну,
До Бога молилася про нашу свободу,
Про силу й удачу в нерівних боях.
Коли вже здавалось, що світла нема,
Коли кров залила безкраї простори,
Коли обривались найкращі життя,
І не чулися більше подихи волі,
Невпинно молилася, забувши про час, —
За кожну людину, за мужність і силу,
Незламність, талан, за віру й надію —
Нічого не згасло щоб в серці у нас.
Я сльози не ллю вже, всміхаюсь невпинно:
Народ непокірний мій, він душі не продасть,
Він мужньо стоятиме за Батьківщину,
Де цінною є кожна людина,
І не лякає нас жодна напасть.
Вже радує очі сонця весняний цвіт,
Під мирним небом в обіймах велика родина,
І відчувається волі вічний політ —
Настала жадана щаслива година.
Я гордо кричу на весь світ:
Моя Україна — єдина!

Ірина ЧЕПІЛЬ.
Київ.

Весна

Сосюра послання писав крізь роки
Читали усі ті крилаті рядки,
Та справді збагнути їх мало хто міг,
Аж поки козак в полі знов не поліг.

Котилися сльози, стискались серця,
Тремтіла худенька у мати рука.
Самітня тепер вже вона на землі,
Бо син — її кров, ось лежить у труні.

Вкраїна зростила мільйон парубків,
Та втрата й одного оглушливий грім.
Гроза навісна над степами стоїть,
І дощ безупинно квітки багрянить.

Та сонце зійшло, загорівсь виднокіл.
Воскресла країна в душах юнаків.
Знов співом залилися рідні гаї,
На стріхах дахів знов живуть журавлі.

Хай лише в думках..
Ще на сході війна.
Та скоро, я знаю, загине вона.
Повернеться син знов у рідну хатину,
А матір пригорне до серця дитину.

Знов стане козак сам собі в краї пан,
Заграє, мов вишитий квіткою лан,
Засоче рукав чоловік молодий
І вік розпочне для дітей золотий.

Знов шириться сміх рясно в горах Карпат.
Знов посмішка грає у хвилях Дніпра.
І в Чорному морі знов плескіт дітей,
А в селах Донбасу звук рідних пісень.

Настане пора і для нас чарівна,
Пройде ця година похмура, страшна.
Бо вірить, дитино, уся сторона,
Що прийде в Вкраїну ця справжня весна.

Сергій ЛУК'ЯНЕНКО, учень 11-го класу Зорянської ЗОШ.
П'ятихатський район Дніпропетровської області.

У школі на зборах у моєї дитини ставили за приклад... Сталіна. Сталін (!) входить у моду!!!

Ніхто не забутий

Нині в селі Маяки Слов'янського району Донецької області наголос у назві села ставлять на «я», однак ще з 1600-х років він робився на останньому складі. Насправді село старше за райцентр — Слов'янськ. Раніше тут була фортеця, що сигналізувала про ворожі набіги, яка й відігравала роль своєрідного маяка. Звідси й назва. Про це розповів сільський голова Едуард Стукало. Нині тут проживають майже дві тисячі людей, які почувалися б цілком щасливими, якби не війна та всі ті проблеми, що стоять за нею…

Напередодні 70-ї річниці з Дня Перемоги в Маяках відбулась визначна подія. Біля будинку культури, де вже є пам'ятник воїнам-визволителям, у братській могилі поховали останки 44 солдат, які загинули в 1941—1943 роках у боях на Слов'янщині **(на знімку праворуч)**. Їхні імена невідомі, однак уся сільська громада прийняла їх як своїх рідних.

— Ми зробимо все, щоб їхні душі знайшли упокій на нашій землі, хоч би звідки ті солдати були, адже почесті та вшанування воїнів Великої Вітчизняної у нас святий обов'язок, — каже Едуард Стукало. — А почали роботу ще 4—5 років тому. Торік перепоховали 212 воїнів у сусідньому селі, і хоч тільки 17 із них — ідентифіковано, їх об'єднує одне — усі віддали життя за свободу нашого краю. Велике спасибі за це хочу висловити асоціації дослідників військово-історичної спадщини «Плацдарм», яка провела надзвичайно велику й дуже важливу справу для всіх нас.

Того дня участь у поминальній церемонії взяли кілька сотень людей. У Маяки прибув голова облдержадміністрації Олександр Кіхтенко, керівництво області та району, представники штабу АТО, військовослужбовці 95-ї бригади високомобільних десантних військ Збройних Сил України, учні місцевих шкіл та мешканці села.

Керівник «Плацдарму» Олексій Юков розповів присутнім про проведену роботу, про те, що нині, 5 травня, у Маяках ховають останки воїнів 12-ї та 6-ї армій, 3-ї та 8-ї Гвардійських армій, які загинули в боях на цих землях.

— 70 років тому була ця війна, і ми бачимо її наслідки. Та й що тут скажеш: подивіться, скільки наших співвітчизників загинули лише за минулий рік, — сказав Олексій Юков. — Цією роботою займаємося багато літ і, на жаль, тепер шукаємо не лише жертв Великої Вітчизняної, а й загиблих в АТО. Це страшна правда, тому час припиняти це безглузде кровопролиття.

У свою чергу очільник області Олександр Кіхтенко наголосив на значущості цієї події не лише для регіону, а й для всієї України.

— Такі речі вкрай важливі для Донбасу, — каже Олександр Кіхтенко. — На жаль, війна на цій землі знайшла своє продовження через довгі 70 років. Нині росіяни вбивають українців, українці — росіян. Це не нормально. Хіба за це ми боролися сім десятиліть тому? Руйнується інфраструктура Донбасу, тисячі родин залишаються наодинці зі своїми проблемами, втрачають своїх рідних та близьких. А люди хочуть миру, хочуть виховувати дітей, шанувати батьків і бути господарями на своїй землі. Але я переконаний, ми зможемо відстояти мир, своє майбутнє, ми зможемо відбудувати Донбас, адже він — невід'ємна частина території України і є надзвичайно важливим для розвитку всієї країни.

...Воїнів Великої Вітчизняної поховали з усіма почестями. Була й поминальна панахида, і салютна група, і покладання квітів на нову братську могилу давно померлих солдат. Однак те, що діточки молодших класів села Маяки, які прийшли на свято з квіточками, сприйняли все, як належить, ні в кого не було сумніву. Саме вони та й, зрештою, їхні батьки, побачили, що українські десантники, з якими школярі встигли поспілкуватися, — зовсім не «окупанти» і не «карателі», якими їх показує російське телебачення, а ті, хто вшановує традиції нашого народу й віддає шану тим, хто ціною власного життя боронив рідну землю від фашизму.

Поминальні заходи в Маяках завершилися, але того самого дня стартував автопробіг техніки часів Другої світової війни **(на знімку ліворуч)**, який із суто технічних причин не встиг потрапити на поминальну церемонію. Як повідомили його організатори — Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України разом із Національним військово-історичним музеєм України, — пробіг автомобільної техніки часів Другої світової війни в зоні проведення антитерористичної операції на сході України відбувається для вшанування пам'яті героїв, які загинули в ім'я свободи та життя наступних поколінь під час навали німецько-фашистських загарбників.

Представники військово-історичного клубу в населених пунктах Слов'янськ, Краматорськ, Зелене Поле, Волноваха та Маріуполь провели демонстрацію історичної техніки та муляжів зброї в супроводі солістів Військово-музичного центру Сухопутних військ Збройних Сил України, які прикрасили експозицію військової техніки виконанням незабутніх пісенних композицій як повоєнних років, так і патріотичних українських пісень.

— Нині як ніколи важливо показати жителям Донецької та Луганської областей, що український народ має єдину історію, єдину пам'ять та разом віддає шану тим, хто стійко та відважно захищав рідну землю, — каже начальник групи координації цивільно-військового співробітництва штабу АТО полковник Володимир Лямзін. — Тому напередодні Дня Перемоги офіцерами групи координації ЦВС було організовано низку заходів у кількох населених пунктах у зоні АТО. До нас звернулися пошуковці із «Плацдарму», і разом із ними, керівництвом штабу АТО, органами місцевої влади ми скоординували роботу й отримали хороший результат. А от автопробіг, демонстрація техніки та зброї часів Другої світової війни стали справжнім подарунком для мешканців Донеччини. Хочу додати, що саме в цей час співпраця Збройних Сил України з місцевим населенням є вкрай важливою для регіону, — зазначив полковник Володимир Лямзін.

Юрій ІГНАТ (із зони АТО).
Фото автора.

Тактична гібридність: політфронт підтримують залпи гармат

Травневі свята в зоні бойових дій на сході України минули під канонаду важкого озброєння. Терористи, скалячи зуби, порушують Мінські домовленості. Однак у наступ, яким лякали напередодні, йти не наважуються. Можливо, що всі заяви про прорив, що готується «гібридами» саме цими днями, були з боку противника продуманим психологічним прийомом. Хоча за концентрацією техніки й розташуванням ворожих ударних груп такі «лякалки» сприймаються цілком реально.

Утім, судячи з риторики лідерів так званих самопроголошених республік про бажання бути в складі «іншої» України за умови найширшої автономії, у кремлівському центрі керування війною вирішили змінити тактику. Проросійські маріонетки вочевидь озвучили позицію господарів: мовляв, пропонують внести статтю в Конституцію про те, щоб інші регіони України мали право на самовизначення.

У контексті стратегічного завдання Москви дестабілізувати ситуацію в нашій країні, щоб управляти нею на політичному та економічному рівнях, з її боку — це цілком логічний хід. Якщо «сепаратистські поправки» врахують, то далі насаджувати «руський мір» на нашій території агресорові стане значно простіше: достатньо буде імітувати «волевиявлення народу» за допомогою тих самих «ввічливих зелених чоловічків», і питання вирішено. Причому абсолютно мирним конституційним шляхом! От тільки Київ на це навряд чи піде. А ось для того, щоб пролобіювати тему «самовизначення», російсько-терористичні війська, мабуть, продовжать свій тиск по всій лінії фронту.

Принаймні поки що ситуація в Донбасі залишається стабільно важкою. Бойовики продовжують обстрілювати українські позиції і населені пункти із забороненої зброї. У вихідні основні бойові дії тривали поблизу Авдіївки, Мар'їнки й Широкиного, вчора на брифінгу заявив представник АП України з питань АТО полковник Андрій Лисенко.

Противник продовжує накопичувати свою техніку на підконтрольних територіях. Зокрема, як повідомили в штабі антитерористичної операції, днями окупанти пригнали в Торез ешелон з «мілітаркою».

Нагадаємо, МНС РФ анонсувало на 14 травня прибуття на підконтрольну бойовиками територію чергового «гумконвою». Після надходження такої путінської посилки в районі бойових дій ситуація загостриться.

Про такий можливий розвиток подій свідчать маневри «гібридів». У Донецьку вони ховають свою важку техніку у житлових кварталах, у Луганській області — на трьох тилових базах забезпечення. «На території Луганської області й, зокрема, міста Луганська створено три потужні тилові бази забезпечення, де зберігається і бронетехніка ворога. У місті Донецьк теж багато військової техніки, яку ховають у житлових кварталах, на промислових базах, тому складно підрахувати кожну одиницю, але приблизну кількість ми розуміємо. Зважаючи на ту розвідувальну інформацію, яку ми одержуємо щодоби, у нас достатньо сил і засобів для того, щоб стримати ворога в разі його активних наступальних дій», — зазначив Андрій Лисенко.

Раніше в телефірі головний інспектор з гуманітарного й соціального забезпечення головної інспекції Міністерства оборони Валентин Федічев повідомив, що «танків безпосередньо в складі російського угруповання майже 190 одиниць. Загалом, з урахуванням тих, які було завезено сюди, танків понад 700». Крім того, за його словами, на нашому сході в розпорядженні терористів перебуває чотири оперативно-тактичні комплекси «Точка-В», які можуть бути потенційними носіями ядерної зброї. Будь-які їхні переміщення відстежуються розвідувальними системами країн НАТО.

Ольга ВІТЕР.

Учасники АТО: статус, житло, реабілітація, робота...

У Бердичівському гарнізонному будинку офіцерів відбулася зустріч представників Міноборони з учасниками АТО, військовослужбовцями, активістами громадських організацій.

За словами її організатора, народного депутата Олександра Ревеги, найважливіше для тих, кому довелося воювати на сході, — це отримати статус учасника бойових дій. Тож ті, хто повернувся із зони АТО, нарікали, що на це йде багато часу.

Водночас представники Міноборони повідомили, що такий статус уже отримали 29 312 осіб, а на уточнення повернуто документи майже двох тисяч. Відмовили у наданні статусу шістьом особам.

Бердичівський міський голова Василь Мазур звернув увагу на те, що документи й справді треба ретельно перевіряти, бо вже навіть по місту видно, що до пільг хочуть «примазатися» люди, які в зоні АТО ніколи не були і не будуть.

Цікавило учасників зустрічі й те, як розв'язуватимуть житлову проблему. Представники Міноборони запевнили, що забезпечення житлом сімей, члени яких загинули, перебуває під контролем у міністра. Зокрема, цього року на будівництво житла мають спрямувати 63 мільйони 349 тисяч гривень. У Бердичеві таких сімей дев'ять. Місто виділило земельні ділянки, підвело комунікації, вже розроблено необхідну документацію.

Реабілітація військовослужбовців — не менш важливе питання, вважає Олександр Ревега. За кошти народного депутата незабаром 12 учасників АТО буде відправлено на оздоровлення. А Василь Мазур повідомив, що місто готове запропонувати дитячий табір «Орлятко» під центр для реабілітації військовослужбовців.

Учасники зустрічі звернули увагу на працевлаштування тих, хто постраждав в АТО фізично. На їхню думку, такі чоловіки можуть працювати інструкторами у військових частинах.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Житомирська область.

Нині росіяни вбивають українців, українці — росіян. Це не нормально. Хіба за це ми боролися сім десятиліть тому?

На грудях пломеніли червоні маки

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ветерани-фронтовики, керівники області, мистецькі колективи, представники громадськості зібралися тут, щоб ушанувати пам'ять жертв безпрецедентного в історії оточення військ. Ідеться про катастрофу Південно-Західного фронту, чотири армії якого влітку та восени 1941 року були взяті військами німецького вермахту в «кільце». Сталося це через особисту вказівку Сталіна оборонити підступи до Києва та, власне, столицю України «до останнього».

В оточення фашистів тоді, за різними даними, потрапили від понад півмільйона до півтора мільйона червоноармійців. Точні дані спричинених таким «котлом» утрат невідомі й досі. Більшість солдатів і командирів згаданих армій полягли смертю хоробрих у боях із ворогом або померли від ран і жахливих умов утримання в полоні. Адже лише полонених, за даними з німецьких джерел, налічувалося 665 тисяч... Водночас саме ця кровопролитна битва фактично зірвала німецько-фашистський «бліц-криг», плани Гітлера ще до зимових холодів дійти до Москви і захопити її, поставивши переможну крапку у війні з СРСР.

А День Перемоги в обласному центрі відзначили традиційним покладанням квітів, гірлянд і вінків до меморіалу Солдатської слави. Сюди разом із керівниками області та міста прийшли кілька тисяч небайдужих земляків. У більшості з них на грудях пломеніли нові для нас символи пам'яті та Перемоги над нацизмом — червоні маки. Хоча були й ветерани, переважно з числа «радянських» офіцерів-відставників, які тримали в руках червоні прапори. Головними героями урочистостей були сивочолі фронтовики Другої світової війни. Розповіді про минулі бої одного з них — льотчика штурмової авіації Миколи Хмеля — молодь слухала з неприхованим захопленням **(на знімку вгорі)**.

Василь НЕЙЖМАК.

Фото автора.

Доки не похований останній солдат...

За роки війни Волинська область зазнала величезних людських втрат: на фронтах і в тилу загинув кожний четвертий її мешканець. Ось чому відзначення Дня пам'яті та примирення і 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі на Поліссі відбувалося особливо щемно.

8 травня в Луцьку на меморіальному комплексі «Вічної Слави», біля братських могил, пам'ятників та пам'ятних знаків у мікрорайонах міста відбулися панахиди за загиблими та покладання квітів. А пізно ввечері на Театральному майдані було проведено мистецьку акцію «Перша хвилина миру».

Кілька тисяч жителів обласного центру прийшли 9 травня на меморіальний комплекс «Вічної Слави», аби відзначити День Перемоги. До присутніх звернулися керівники області, міста, ветерани, молодь. Того ж дня у парку культури та відпочинку імені Лесі Українки відбувся святковий концерт. За травневі дні в області відкрито кілька пам'ятних дощок, присвячених подіям Другої світової війни. В селі Молчанів Локачинського району відкрито пам'ятник на місці загибелі командира 22-го механізованого корпусу генерал-майора Семена Кондрусєва. Краєзнавцям вдалося знайти навіть залишки його танка, один із траків якого вмонтовано в основу монумента.

В Ковельському районі традиційно напередодні Дня Перемоги проводили перепоховання останків воїнів Червоної Армії, віднайдених пошуковцями на місцях колишніх боїв. Треба відзначити великий внесок у цю патріотичну справу керівника пошукового загону «Відродження» підполковника Вадима Дорофеєнка, який, перебуваючи в зоні АТО, постійно турбувався про належне поховання пам'яті загиблих в 1944 році воїнів.

Заслуговує добрих слів і невтомна дослідницька та організаційна робота відомого на Волині краєзнавця, заступника голови обласної організації ветеранів України Геннадія Гулька і керівника цієї організації генерал-майора Олександра Булавіна, які зробили все, аби меморіальні дошки були відкриті саме до 9 травня, щоб на належному рівні відбулися траурні заходи в Молчанові і Мощені.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Фото автора.

Учасник оборони Брестської фортеці, керівник одного з перших в Україні партизанських загонів, учасник завершальних боїв у Європі Ілля Сизонець (на знімку в центрі) ***двічі був похований заживо, та все ж дійшов до Берліна і залишив свій автограф на стінах рейхстагу. 9 травня на меморіалі «Вічної слави» в Луцьку Ілля Ілліч охоче приймав вітання від молоді.***

Меморіал будували толокою

Бронзові пам'ятники, гранітні плити в червоно-чорних тонах, сльози і портрети загиблих. Це картинка з відкриття найзнаковішого в Криму меморіалу закатованим в'язням концтабору, що розташовувався у колишньому радгоспі «Червоний» під Сімферополем. Тут за період окупації півострова з 1941-го по 1944 роки тільки за офіційними даними було закатовано понад 15 тисяч людей: військовополонених, партизанів, підпільників, а також мирних жителів. Стареньких і жінок, восьмимісячних дітей живцем скидали в так звані колодязі смерті.

В 1960-1970 роках багато з тих «колодязів» не розкривали, визначаючи лише по загальному обсягу шурфів кількість загиблих. А розкриті вражали жорстокістю нацистів і їх пособників. Тільки в деяких загиблих були кульові отвори, інші були поховані заживо. Їх руки скручували за спиною дротовими наручниками і скидали в багатометрові ями. Тепер ці страшні свідчення, у тому числі і нехитрі предмети особистого побуту замучених: дитячі гребінці, іграшки, дротові наручники, представлені у відкритій експозиції на території меморіалу.

— Усі ці речі, — розповів директор кримського краєзнавчого музею Андрій Мальгін, — були підняті з розстрільних ям понад сорок років тому й стали свідченнями на процесі проти нацистських пособників, що звірствували на території півострова.

Наприкінці травня 1972 року в Сімферополі відбувся відкритий процес проти колишніх наглядачів концтабору «Червоний».

Пособники німців одержали тоді заслужене покарання. Вісім із дев'яти було засуджено до розстрілу. Тоді ж колишній концтабір був включений до міжнародного переліку таборів смерті разом з Дахау й Освенцимом.

Чотири роки тривала робота зі зведення меморіалу, методом «народного будівництва». Люди та підприємства перераховували кошти на будівництво. Робота була закінчена до Дня Перемоги у цьому році.

Михайло РУДЕНКО.

Сімферополь.

Кожен із них загинув за нашу свободу

Алею пам'яті на честь воїнів-земляків, які загинули на сході України, відкрили на території Меморіалу Слави на Фортечних валах у Кіровограді. Неподалік від монументу Скорботної матері, біля могил героїв Другої світової війни, на постаментах розмістили сто двадцять сім фотографій сучасних героїв-учасників АТО.

Під час урочистої церемонії голова облдержадміністрації Сергій Кузьменко і голова облради Олександр Чорноіваненко вручили рідним загиблих відзнаки Кіровоградської області «За мужність і відвагу». Кожного, хто склав голову за свободу та незалежність України, назвали поіменно.

Петро МЕЛЬНИК.

Фестиваль оркестрів — біля самого синього моря

З нагоди 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі в Одесі відбувся фестиваль військових оркестрів «Весняна Одеса».

Два дні на вулицях і площах Південної Пальміри музиканти оркестру Військової академії, Центру військово-музичного мистецтва ВМС ЗС України та музичних колективів інших силових структур радували одеситів своєю майстерністю, виконуючи мелодії фронтових часів 40-х років минулого століття, композиції, присвячені воїнам АТО, а також класичними і сучасними творами.

За словами керівника оркестру Військової академії підполковника Юрія Литовка, головна мета концертної програми полягала в ушануванні пам'яті солдатів, які загинули на фронтах Другої світової війни, та тих, хто звільнив світ від нацизму.

На закінчення фестивалю п'ять оркестрів спільно виступили в самому центрі міста-героя на Думській площі з гала-концертом.

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Їхнє життя — легенда

Менше десяти фронтовиків вийшли на Марш миру у Вінниці у день 70-ї річниці Перемоги. Пізніше у приміщенні міськради зібралися двадцять колишніх бійців, які із зброєю в руках воювали з фашистами у роки минулої війни. Найстаріший серед них — 97-річний Іван Павлов. У липні 1941-го він захищав від фашистів Вінницю. Потрапив у полон. Пережив страхіття концтабору. На щастя, залишився живий.

— Гітлер хотів завоювати весь світ, тепер того самого хоче Путін, — каже ветеран. — Але його дорога закінчиться так само, як і фюрера. Згадаєте мої слова. Перемога буде за нами. Скільки б не тривала окупація Донбасу, а все одно агресора виженемо.

Василь Климовський і його дружина Марія — колишні однокласники випуску 1941 року.

У святковій колоні учасник битви на Курській дузі Іван Антонов і легендарна розвідниця Ольга Твєрдохлєбова. Після урочистостей біля Меморіалу Слави, у вестибюлі міськради зібралися 20 учасників війни з фашистами. Більшості з них добратися сюди допомогли рідні. Ветеранів зустрічала почесна варта. Зі словами привітань до фронтовиків звернулися керівники міста й області — в. о. міського голови Вінниці Сергій Моргунов, голова ОДА Валерій Коровій та голова облради Сергій Свитко. Для ветеранів підготували концертну програму.

92-річний Василь Климовський прийшов на зустріч разом з дружиною Марією. Вони однокласники. Школу закінчили у червні 1941-го. Він пішов на фронт, а вона обіцяла чекати. Дочекалася. У 1946-у одружилися. Наступного року у них 70-літній ювілей подружнього життя. Гостей нагородили грамотами та вручили грошові премії. Одного із запрошених, щоправда, не виявилося у списку. Втім, Іван Антонов, учасник битви на Курській дузі, не засмутився з того. Каже, йому пощастило в іншому. Коли йшов по Європейській площі, до нього підійшла вінничанка, назвалася внучкою колишнього фронтовика. На жаль, його вже нема серед живих. Це була Тетяна Костіна. Вручила Іванові Антоновичу букет квітів. В цей час зазвучала музика духового оркестру. Фронтовик запросив пані Тетяну до танцю.

Серед живих на Вінниччині залишився один Герой Радянського Союзу — 94-річний Іван Ковальов. Він, колишній боєць диверсійно-розвідувального загону, приймав гостей вдома у селі Тарасівка Жмеринського району. Фронтовик каже, що йому дуже прикро, що нинішні бійці не проводять таких диверсійно-розвідувальних операцій на Донбасі, як це робили колись вони під час війни з фашистами.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

У Чернігові до 70-річчя Перемоги відбувся обласний конкурс дитячих духових оркестрів, у якому взяли участь 17 творчих колективів учнів спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Фото Віктора КОШМАЛА.

В Одесі відбувся фестиваль військових оркестрів «Весняна Одеса»

Щоб вільним був народ

ГЕРОЇ В ОСОБАХ

16 лютого Президент вручив військовослужбовцям ЗСУ державні нагороди. Серед них — звання Героя України — Олександру Трепаку. За скупими словами офіційних повідомлень про нагородження «за особисту мужність, героїзм...» ховається значно більше. У короткий проміжок війни, що триває в Україні, помістилося дуже багато подій, які так чи інакше характеризують і командира Олександра Трепака, і його бойових побратимів, і все українське військо.

Війна. До і під час

Олександр з кількома розвідгрупами відбув у район Артемівська для охорони розташованих там центру забезпечення бронетанковим озброєнням та бази стрілецької зброї, де зберігалося майже два мільйони одиниць зброї. У червні в одній із сутичок з терористами командир центру полковник Володимир Чобіток отримав поранення. Розвідгрупа з восьми бійців під командуванням Трепака розпочала операцію з пошуку та евакуації тяжкопораненого старшого офіцера. Для цього довелося захопити блокпост сепаратистів на в'їзді до міста та протягом трьох годин утримувати його для забезпечення проходу другої групи разом із пораненим до місця евакуації гвинтокрилом. Під час бою Олександр отримав кульове поранення в ногу, але від евакуації відмовився і протягом ще двох діб керував відбиттям атак бойовиків на артилерійську базу. Знали, що російські найманці будь-що намагатимуться заволодіти бронетехнікою та стрілецькою зброєю, тож надійно підготувалися до зустрічі гостей, виставили пости та секрети. Перший штурм з боку Горлівки відбили з гранатометів, захопивши чимало трофейної зброї. Наступний терористи провели вже за підтримки мінометного вогню. Пішли у наступ піхота та танк Т-64. Та й ця спроба не мала успіху. Під командуванням Олександра Трепака українські воїни придушили ворожий міномет, відкинули піхоту та підбили бойову машину.

За успішне виконання цього завдання командир отримав військове звання «полковник», його було нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня та іменною вогнепальною зброєю.

Олександр Трепак прикриває головну українську святиню.

Епізоди, з яких складається перемога

Повернувшись зі шпиталю, Олександр Трепак взявся за виконання обов'язків старшого військового начальника з оборони Донецького аеропорту. Щоб унеможливити захоплення бойовиками шляхів постачання захисникам аеропорту продуктів та боєприпасів, «кіборги» розгорнули навколо летовища контрдиверсійну та контрзасідкову роботу, мінували всі підходи до українських позицій, а на виходах влаштовували засідки. Цей напрям оборони надійно забезпечувався під керівництвом інженера загону спеціального призначення капітана Олега Кулигіна, який героїчно загинув під час оборони аеропорту. Налаштовані за будь-яку ціну захопити твердиню, терористи мали таку кількість «200», що по них їм доводилося заїжджати тракторами з причепами.

Неодноразово Сергійовичу, як його з повагою називають підлеглі, доводилося особисто брати участь у бойових зіткненнях з терористами, піднімати «кіборгів» в атаки, вибивати терористів, захоплюючи чималі трофеї: ручні кулемети, автомати, вогнемети та гранати.

У ніч з 1 на 2 жовтня полковник Трепак вивів з аеропорту підрозділи 93-ї окремої механізованої бригади, які мужньо виконали свій обов'язок. З 27 серпня по 3 жовтня герої витримали 186 артилерійських нальотів та 35 атак піхоти з використанням важкої техніки, підбили вісім танків, один захопили, знищили понад 270 бойовиків. Донецьку «фортецю» залишалися захищати десантники 79-ї аеромобільної бригади, рота охорони 3-го полку та добровольчі підрозділи. Терористи спробували захопити старий термінал, однак «кіборги» стійко тримали оборону. У цьому бою Сергійович отримав поранення від вибуху гранати Ф-1, його було примусово евакуйовано.

«Донецький аеропорт захищало багато героїчних та відчайдушних хлопців, які заслуговують на високі державні нагороди», — не перестає повторювати полковник Трепак. Серед них — його заступник, підполковник Юрій Коваленко, представлений до звання «Герой України» посмертно.

У славетній військовій частині спецпризначення, що дислокується в Кіровограді, Олександр Трепак, його бойові побратими, рідні та друзі щодня готуються до майбутніх перемог. Щоб жила Україна, щоб був вільним її народ...

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.
Фото з сімейного архіву.

Справедливість узяла гору, але...

Майже 20 років тернопільська пенсіонерка обстоювала своє право на власність у судах нашої держави. Двічі її підтримав Європейський суд, однак перше його рішення в Україні проігнорували. Другого жінка не дочекалася... Цей випадок підтверджує правильність люстраційних заходів, які застосовує нинішня влада.

У травні минає рівно двадцять років з часу, відколи мешканка Тернополя Марія Бочан розпочала довгу судову епопею за свої права на власність. Вона вперше звернулася до Тернопільського міського суду у віці 78 років. Дочекалася рішення Європейського суду з прав людини на свою користь, коли їй було за 90. Встигла повторно подати позов до Європейського суду, але вже другого його рішення не дочекалася. Це скільки терпіння треба мати і скільки років життя витратити, щоб добитися справедливості! Весь цей час інтереси матері у судах представляв її син Іван Бочан, практикуючий адвокат.

Іван Павлович показує рішення Великої палати Європейського суду з прав людини від 5 лютого цього року на 35 сторінках англійською і французькою мовами. Хоч справедливість і перемогла, але у його душі гіркий осад і біль. За рідну маму і за Україну.

— Ці горе-судді мають відповісти за свої злочинні рішення перед Україною, перед її народом заради пам'яті громадянки України Марії Бочан, яка не дожила до повторної перемоги закону у своїй справі, — вважає він. — Адже перед європейською спільнотою вони виставили нашу державу неправовою.

Не вдаючись у подробиці, коротко оповім суть справи. Вступивши у житловий кооператив, батьки Івана Павловича на початку 1990-х років розпочали будівництво триповерхового будинку на дві квартири: для себе і для сина. Міська рада виділила для цього земельну ділянку. З часом кооператив за рішенням його членів було ліквідовано, будівництво кожен продовжував своїми силами. Праву (синову) частину добудували, повільніше тривало зведення лівої (батьківської) частини. Щоб полегшити фінансовий тягар, вирішили на якийсь час віддати незавершену новобудову жителю Тернополя Юрію Мельнику в оренду. Він зайнявся бізнесом і зробив собі там склад. Старші Бочани думали навіть продати другу половину будинку, а самим жити разом із сім'єю сина. Однак з'ясувалося, що земельну ділянку під лівою частиною будинку було передано у власність Юрія Мельника. Відповідно до нього переходили і права на новобудову. Рішення про виділення у власність земельної ділянки депутати міської ради ухвалили з подачі тодішнього міського голови. І неспроста: новоспечений власник, за словами Івана Бочана, був його свояком.

Починаючи з 1995-го, тернопільські суди різних інстанцій скасовували рішення міської ради і зобов'язували її виділити Марії Бочан земельну ділянку під належним їй будинковолодінням, але доходило до Верховного суду — і він повертав справу на новий розгляд. Це вже був своєрідний конвеєр, згадує Іван Павлович. Зрозумівши, що тернопільських суддів не зламати, тодішні очільники Верховного суду передали справу Марії Бочан на розгляд Чемеровецькому районному суду Хмельницької області. Це вже було четверте коло судових поневірянь старенької жінки. У Чемерівцях усе пішло, як було потрібно верхам: позов пенсіонерки відхилили, а зустрічний позов Юрія Мельника задовольнили. Хмельницький обласний суд залишив це рішення без змін, а Верховний суд — відмовив у задоволенні її апеляційної скарги.

У серпні 2001 року Марія Бочан звернулася до Європейського суду з прав людини. Минуло ще шість років, і ось 3 травня 2007-го Європейський суд своїм рішенням у справі «Бочан проти України» довів порушення майнових прав 90-літньої жительки Тернополя судовою системою України і постановив сплатити їй 2000 євро відшкодування моральної шкоди. При цьому зазначалося, що судді Верховного суду України мали попередньо сформовану позицію щодо результату розгляду справи, що є не допустимим у світлі національного законодавства України і Європейської конвенції.

Суму моральної шкоди Марії Бочан виплатили оперативно, однак у Верховному суді, попри рішення Європейського суду і поважний вік жінки, тривало крутійство. Від Марії Бочан зажадали надати переклад 22 сторінок рішення Європейського суду з англійської на державну мову України. Хіба не дивно, що через десять років (на той час) з моменту ратифікації Україною Конвенції про захист прав людини та основних свобод, тобто визнання верховенства загальноєвропейського законодавства на своїй території, Верховний суд України не знав мови, на якій воно ведеться? Інакше, як глумління, це назвати не можна. Та головне інше. Розглянувши скаргу Марії Бочан про перегляд її справи у зв'язку з винятковими обставинами (рішенням Європейського суду), у березні 2008 року Верховний суд знову відмовив пенсіонерці у відновленні її майнових прав.

Замість визнати свою провину в очевидному порушенні прав жінки на власність та справедливий судовий розгляд, тут навмисне викривили зміст рішення Європейського суду, побачивши провину судів лише у порушенні «розумних строків» розгляду справи, хоч європейські судді на цьому увагу не акцентували. Іван Павлович влучно називає це правоблуддям. Він також далекий від того, що у головному суді країни сидять невігласи. У кваліфікації суддів не сумнівається, а ось щодо їх порядності і професійної честі, то тут великий знак питання. Найймовірніше, здогадується він, спрацювало «телефонне право», адже колишній міський голова, який посприяв виділенню земельної ділянки, з часом перебрався до Києва, працював в Асоціації міст України і мав впливових друзів.

На 92 році свого життя у червні 2008-го Марія Бочан знову була змушена звертатися до Європейського суду. Через рік її не стало. Повторно справою Марії Бочан зайнялася Велика палата Європейського суду — це було свідченням того, що вона є важливою та резонансною. Європейські судді вдруге підтвердили: стосовно Марії Бочан порушено її права на власність і справедливий судовий розгляд. Державі належить виплатити компенсацію у сумі 10 тисяч євро. Правозахисники зазначають, що рішення у справі «Бочан проти України №2» — це черговий «дзвінок» для української влади про необхідність виконувати міжнародні зобов'язання. Під сумнів ставиться авторитет України як правової держави. Без сумніву, ця справа матиме правове значення для всього європейського судочинства.

Наприкінці нашої розмови запитую Івана Павловича, чи варто так наполегливо добиватися справедливості? Життя може не вистачити... Та він переконаний: якщо за вами Закон і правда, потрібно стукати у всі двері — і вам обов'язково відчинять. Пригадуєте Шевченкове «Борітеся — поборете. Вам Бог помагає!»?

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Під час бою Олександр отримав кульове поранення в ногу, але від евакуації відмовився

Учитель року–2015 живе в Маріуполі

***Тридцять два вчителі шкіл Краматорська, Маріуполя, Слов'янська, Дружківки, Костянтинівки, Артемівська, Красного Лимана та інших міст і районів області брали участь в обласному етапі XX Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2015». Маріуполь у конкурсі представляла педагог спеціалізованої загальноосвітньої школи № 66 Олена Царюк* (на знімку).**

— Наша школа є незмінним учасником багатьох міських турнірів та олімпіад і традиційно досягає високих результатів, — розповіла директор школи Наталя Ровицька. — На обласному етапі всеукраїнського конкурсу «Учитель року», що відбувся нещодавно у Слов'янську, наша Олена Царюк здобула першість серед педагогів української мови і літератури. Вірю, що коли в місті буде мир, ми зможемо досягти ще більших успіхів. Адже більше половини педагогічного колективу — молоді, активні й перспективні педагоги.

Олену Царюк застав на уроці, а коли пролунав дзвоник на перерву, зміг розпитати про конкурс. У турнірі брало участь чимало досвідчених педагогів, з інноваційними програмами навчання. «Було багато цікавої й корисної інформації, адже приїхали переможці міських етапів. Звичайно, хвилювалася, а все-таки вдалося вийти в число перших. Вдячна за допомогу й підтримку педагогічного колективу рідної школи, батьків, науково-методичного центру міста і, звичайно, моїх учнів», — каже Олена.

— Як ви стали викладачем української?

— Мені завжди подобалися література й мовознавство, але велику роль у захопленні зіграли, безсумнівно, школа і моя вчителька української мови і літератури Ганна Олексіївна Стрюк.

— Чи вдається передати любов до мови своїм учням?

— Намагаюся просто і зрозуміло пояснити матеріал, ретельно готуюся до кожного уроку. Радію, що багато моїх підопічних захоплені предметом, показують рік у рік гарні знання матеріалу. Це учениці Катерина Кіор — призерка Всеукраїнської олімпіади з української мови і літератури, переможниця міського етапу конкурсу ім. Т. Г. Шевченка Єва Петрицька та призерка конкурсу Ярослава Швед. Минулого року блискучі знання в Міжнародному конкурсі знавців української мови ім. П. Яцика показав учень мого класу Андрій Іщенко. У 2014-му найчисленнішою учнівською групою, що брала участь у Всеукраїнському конкурсі «Соняшник», стали мої вихованці.

Леонід ВАСИЛЕНКО.

Маріуполь Донецької області.

Фото з особистого архіву Олени Царюк.

Що чекає на кримську науку: злиття чи «зливання»?

Колись Севастополь вважався лідером з кількості людей з вищою освітою з розрахунку на 10 000 жителів. Це пам'ятали навіть ті, хто після «російської весни» під керівництвом так званого народного мера Олексія Чалого й у складі створеного ним агентства стратегічного розвитку вирішили: перспектива міста — у стрімкому науково-технічному прориві. А насправді замість «прориву» науковий потенціал міста виявився не при справах.

З десяток вишів, кілька науково-дослідних інститутів, конструкторські бюро, проектні організації, лабораторії цілком могли б послужити матеріальним та інтелектуальним фундаментом для реалізації честолюбних планів керівників міста. Далеко не останніми не тільки в Севастополі, а й у світі теоретичної й прикладної морської науки значаться колективи Інституту біології південних морів імені О. О. Ковалевського (ІнБПМ) і Морський гідрофізичний інститут (МГІ) (у народі — Гідрофіз). Чергове підтвердження тому — увага керівництва Російської академії наук, яке ще минулого літа ініціювало створення на базі ІнБПМу й МГІ Кримського наукового центру.

Процес злиття в єдиний науковий центр затримували юридичні тонкощі. Поки суд та діло, обидва інститути довелося зарахувати в регіональну власність, тобто фінансування лягло на бюджет Севастополя. Виявилося, що міська скарбниця до додаткових навантажень не була готова. У результаті вченим і просто працівникам стали затримувати зарплату, у колективах знайшлися ініціатори із цього приводу звернутися в прокуратуру, а найгарячіші голови готувалися до пікетування будівлі міського «уряду».

Додатковий ажіотаж у науковому середовищі викликало ухвалене наприкінці минулого року рішення Федерального агентства наукових організацій (ФАНО) про передачу ІнБПМу і МГІ сочинському Інституту природно-технічних систем (ІПТС). Севастопольські колективи були настільки проти цього рішення, що відреагували на нього мітингами протесту, зверненнями по підтримку до «губернатора» Сергія Меняйла, листами сенаторам Ради Федерації й депутатам Держдуми.

Учені коректно формулюють своє ставлення до пропонованої ситуації: після «злиття» із сочинським інститутом під загрозою опиниться існування севастопольських — вони стануть рядовими підрозділами ІПТС з усіма відповідними наслідками.

«Не на мікрофон» співробітники інститутів розшифровують ці відповідні наслідки так: при сочинській «прописці» на колективи ІнБПМу й Гідрофізу чекають кардинальні скорочення співробітників (тисяча нових співробітників сочинцям і не потрібні, і платити їм ні з чого), неминуче нівелюється науковий авторитет «брендів» (ІнБПМ відомий у світовому науковому середовищі майже півтора сторіччя, а МГІ — майже сто років).

Найгостріший коментар ситуації довелося почути не від чиновника чи вченого, а від колеги-журналіста. За його словами, учені ІнБПМу й Гідрофізу останні десятиліття нерідко й дуже результативно працювали на західні гранти. Через антиросійські санкції такі перспективи зникають. Зате обидва севастопольські інститути мають значні земельні ділянки й капітальні споруди просто на морському кримському березі. І отримати такі активи у своє розпорядження сочинське начальство може бажати значно більше, ніж перейматися тонкощами наукових пошуків морських біологів чи гідрофізиків із Севастополя...

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

ТИМ ЧАСОМ

Паралельно зі злиттям ІнБПМу й Гідрофізу процес об'єднання пережили севастопольські музеї. Під управління новоствореного державного бюджетного об'єднання культури «Об'єднаний музей-заповідник історії Севастополя» потрапили, без перебільшення, всесвітньо відомі установи: Національний історико-архітектурний заповідник «Херсонес Таврійський», Національний музей героїчної оборони та визволення Севастополя, а також усипальниця адміралів — Володимирський собор, фортифікаційні споруди, Балаклавський музей холодної війни...

Студентам показали вектор безпеки

У Рівному на плацу військової кафедри Національного університету водного господарства та природокористування відбулася громадська акція під назвою «Вектор безпеки» для студентів трьох найбільших вузів Рівненщини. Її організували працівники ДАІ, Державної служби з надзвичайних ситуацій, служби екстреної медичної допомоги. Під час акції студентам продемонстрували найсучаснішу техніку та обладнання, які нині є у розпорядженні аварійних служб області, а також те, як вона може використовуватися в імітованих надзвичайних ситуаціях.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото надане автором.

Мобілізовані строковики, в яких термін служби скінчився, ідуть у запас

Як відомо, громадяни проходять військову службу у Збройних Силах України в добровільному порядку або за призовом.

Військова служба в добровільному порядку оформлюється шляхом укладання контракту. Контракт про проходження військової служби є письмовою угодою, що укладається між громадянином і державою, від імені якої виступає Міністерство оборони України, для встановлення правових відносин між сторонами під час проходження військової служби.

Відповідно до п.18 Указу Президента «Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України» від 10.12.2008 року, контракт про проходження військової служби укладається: з військовослужбовцями, прийнятими на посади рядового складу, строком на 3 роки; з військовослужбовцями, прийнятими на посади сержантського та старшинського складу, — строком на 5 років; з особами офіцерського складу — строком на 5 років.

Після закінчення строку контракту, військовослужбовці можуть укласти новий контракт на проходження військової служби або звільнитися зі служби.

У більшості випадків контракт про проходження військової служби набирає чинності з дня зарахування до списків особового складу військової частини. Такий наказ видається командиром військової частини.

На сьогодні з'явилася можливість укладення короткострокового контракту, до закінчення особливого періоду або оголошення рішення про демобілізацію. Строк дії контракту в даному випадку триватиме до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію. Враховуючи те, що законодавець чітко не встановив момент закінчення особливого періоду, який включає і відбудовний період після закінчення воєнних дій, військовослужбовців поставили в не зовсім визначене становище стосовно строків їх перебування на службі.

Відповідно до п. 26 Указу Президента «Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України», контракт укладається у двох примірниках та підписується сторонами. Підпис посадової особи скріплюється відповідною гербовою печаткою. Один примірник контракту зберігається в особовій справі військовослужбовця, другий — у військовослужбовця.

У разі припинення чи розірвання контракту в примірнику, що зберігається в особовій справі, робиться запис із зазначенням підстав та дати припинення контракту, який завіряється підписом командира (начальника) військової частини та скріплюється відповідною гербовою печаткою.

18 березня 2014 року розпочалась мобілізація. Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» військовослужбовцям, які проходили військову службу за контрактом, дія контракту продовжилася понад встановлені строки на період до оголошення демобілізації. Отже, військовослужбовці, які служили за контрактом і термін контракту після підписання Президентом України цього указу закінчився, мають продовжити службу до видання указу про демобілізацію. Перший такий указ «Про часткову мобілізацію» було видано Президентом 14 січня 2015 року. Отже, військові, термін служби яких закінчився, але вони вимушені були продовжити службу у зв'язку з мобілізацією, проведеною указом Президента України від 18 березня 2014 року, мають бути у період з 18 березня по 1 травня 2015 року звільнені в запас (демобілізовані).

Посадова особа, у підпорядкуванні якої є військовослужбовці, котрі підлягають звільненню з військової служби, зобов'язана забезпечити складання плану звільнення військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації, на особливий період, та забезпечити своєчасну підготовку документів, які видаються військовослужбовцям при звільненні. Накази про звільнення військовослужбовців доводяться до них особисто.

Наталя ТИТАРЕНКО,
юрист.

ТИМ ЧАСОМ

Товариство воїнів—учасників АТО створили на Херсонщині бійці, які повернулися зі східного фронту.

Члени нової громадської організації допомагають демобілізованим військово-службовцям із вирішенням побутових проблем, реалізацією прав на отримання земельних ділянок та інші пільги. Вони діляться бойовими навичками із членами місцевих добровольчих формувань, які готуються захищати рідні міста й села. Нова громадська організація налагоджує контакти з аналогічними формуваннями в інших регіонах, і не тільки для того, щоб передавати корисний досвід. Члени товариства збираються влітку приймати на відпочинок родини бойових побратимів із Західної України. А трохи згодом і самі хочуть відвідати ті краї, аби краще пізнати Батьківщину, яку так завзято захищали, не шкодуючи сил та самого життя.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

У пошуках якісної донорської крові

Доступність донорської крові усе ще залишається надзвичайно актуальною проблемою у країні. Мало того, навіть у випадках оперативного пошуку необхідного донора для пацієнта вирішується тільки половина проблеми. Тестування крові на наявність найпоширеніших вірусів у половині українських регіонів триває майже шість часто-густо безцінних годин.

Основні показники

Зараз у світі досліджують донорську кров на основні інфекції, які можуть передаватися через кров, трьома основними методами — імуноферментним, імунохемілюмінесцентним і молекулярним, таким як ПЛР (полімеразна ланцюгова реакція). У всіх трьох методів є як свої плюси, так і недоліки.

Найпростіший є перший метод — імуноферментний. Найчастіше його називають напівавтоматичним, оскільки в цьому випадку використовується дуже багато людської праці.

Усі обласні й міські центри крові в Україні для тестування крові на основні інфекції оснащені імуноферментними аналізаторами крові, розповідає колишній головний лікар Луганської обласної станції переливання крові Олена Фролова.

Анатолій Чугрієв, головний лікар Житомирського обласного центру крові, президент Всеукраїнської громадської організації «Асоціація служби крові України», каже, що на таких установках приблизно 70% роботи виконує людина. Інакше кажучи, дуже високий вплив людського чинника.

Дещо просунулися

Приблизно в 2011—2012 рр. Міністерство охорони здоров'я оснастило половину регіонів України сучаснішим обладнанням для тестування крові — ARCHITECT від компанії Abbott, яке використовується для імунохемілюмінесцентного методу і є так званою закритою системою тестування.

За словами Анатолія Чугрієва, золотим стандартом у виробництві закритих систем тестування донорської крові вважається продукція компанії Abbott. Крім того, їх нещодавно почала випускати компанія Roche, а також готуються налагодити виробництво кілька інших.

Головний лікар Дніпропетровської станції переливання крові Антоніна Сердюк розповідає, що в її області проводиться тестування у двох центрах крові — у самому Дніпропетровську та Кривому Рогу. При цьому в Дніпропетровську використовується устаткування ARCHITECT, а в Кривому Рогу все ще застосовується напівавтоматичний метод. Тому в області можуть порівняти якість роботи обох методик.

Антоніна Сердюк розповідає, що на ARCHITECT усі процеси автоматизовані. Таким чином, унеможливлюється вплив людського чинника, допущення лаборантом яких-ось помилок, приміром, переплутування пробірок або донорів. Крім того, різко скорочується час тестування — із майже шести годин при напівавтоматичному методі до години-півтори на ARCHITECT. Це дуже зручно, а в разі оперативної необхідності одержання донорської крові це дуже важливо, каже вона.

Крім того, тестування на ARCHITECT є чутливішим і дає менше помилковопозитивних результатів, зазначає Антонина Сердюк. У результаті менше відсівається донорів від здавання крові. Як наслідок — досягаються краща якість і безпека донорської крові. Цей метод дає змогу точніше виявляти збудника, розповідає головний трансфузіолог Міністерства охорони здоров'я України, директор Київського обласного центру крові Петро Вербицький.

Усі країни з високим рівнем розвитку використовують закриті системи тестування крові, які виключають вплив людського чинника, також підтверджує думку колег Анатолій Чугрієв. В апарат вставляється тільки зразок сироватки або плазми крові, а решту робить автомат, продовжує він. Як наслідок, унеможливлено переплутування донорів, неправильне введення реактивів тощо. Крім того, якщо напівавтоматичні системи можуть перевіряти за раз на одну інфекцію, то автоматичні одразу на чотири.

Високу якість устаткування ARCHITECT підтверджує і Олена Фролова, яка мала можливість півтора роки пропрацювати на ньому. За її словами, якість і ефективність роботи на цьому апараті значно вища, якщо порівнювати з напівавтоматичним аналізатором. Крім скорочення часу, одразу в одній пробірці можна досліджувати кров на кілька інфекцій. За її словами, повернення з ARCHITECT на напівавтоматичне обладнання — це крок у минуле.

В очікуванні нового кроку

Однак, незважаючи на оснащеність половини регіонів сучасним устаткуванням ARCHITECT, цього все одно недостатньо для повноцінного тестування всієї донорської крові в Україні. Як наслідок — у нашій країні, особливо під час проведення АТО, знову дуже гостро постає проблема з якістю донорської крові.

Анатолій Чугрієв каже, що в нас найвищі показники поширеності основних інфекцій. Приміром, поширеність ВІЛ в Україні вшестеро вища, ніж у Росії, і в 10—12 разів — ніж у країнах Європи. Тому методи, які використовуються під час тестування донорської крові, мають бути дуже чутливими.

ARCHITECT — наступний щабель порівняно з напівавтоматичним аналізатором, зазначає Олена Фролова. За її словами, використання цього обладнання — це стандарт в усьому світі, оскільки він дає точніший аналіз. Якби була можливість постачити це устаткування по всій Україні, це було б чудово, зазначає лікар із Луганська. Зокрема, Олена Фролова каже, що невдовзі таке обладнання встановлять у підконтрольному українській владі луганському Сєвєродонецьку.

Однак для подальшої закупівлі необхідні величезні кошти з бідного держбюджету. Вартість одного апарата ARCHITECT або аналогічного устаткування сягає $100 тис. Це дуже дороге обладнання, наголошує Антоніна Сердюк. Жодна українська станція крові не спроможна його придбати, та ще до нього дуже дорогі тест-реагенти, тільки держава може дозволити собі в централізованому порядку такі покупки, зазначає вона.

Водночас вихід може бути знайдено. У європейських країнах існує практика укладання довгострокових рамкових угод на постачання тест-систем. При цьому виробники йдуть на істотне зниження вартості тест-систем, і, що важливо, обладнання для використання реактивів у цьому випадку може бути надано безплатно.

Слід зазначити, що для 7 станцій переливання крові компанія Abbott постачила устаткування на безоплатній основі.

Однак жодної ясності в тому, який шлях розвитку системи збору донорської крові, яким обладнанням і коли оснащуватимуться центри крові, досі немає. Анатолій Чугрієв каже, що в Україні дотепер не прийнято програму скринінгу донорської крові. «Тому не знаємо, до чого прагнути і як має розвиватися служба крові», — зазначає він. «Асоціація служби крові України» підготувала відповідний проект програми й наполягатиме на її ухваленні, розповідає Анатолій Чугрієв.

Мало того, Міноохорони здоров'я не те що програму розвитку центрів крові не спромоглося прийняти. Воно дотепер не провело на 2015 р. тендери із закупівлі виробів медпризначень для центрів крові. Про це розповів Петро Вербицький. Завдяки тому, що торік поставки тест-систем для ARCHITECT проводилися наприкінці року, вони поки що є в наявності. Однак уже з липня в центрах крові почнуться перебої з ними.

Наталія БЕЗПАЛЬКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

Шіндзо Абе відвідає Київ

Візит прем'єр-міністра Японії Шіндзо Абе до України очікується на початку червня.

Про це повідомили японське агентство Kyodo та телеканал NHK з посиланням на джерело в японському уряді. Символічно, що інформація у провідних ЗМІ Країни вранішнього сонця з'явилася 9 травня, коли Абе хотіли бачити в Москві на Красній площі.

Передбачається, що високий гість відвідає Київ, прямуючи на саміт глав «великої сімки» в Німеччині. Засідання G7 відбуватиметься 7-8 червня.

У Києві очільник японського уряду зустрінеться з Президентом України Петром Порошенком. Шіндзо Абе має намір висловити підтримку Україні в її протистоянні з агресором, підтвердити неприпустимість застосування сили задля зміни територіального статусу будь-якої країни та обговорити шляхи мирного врегулювання ситуації на сході України.

Однією з основних тем переговорів з Петром Порошенком, як зазначають японські джерела, стане продовження Японією гуманітарної та економічної допомоги Україні.

Остаточне рішення про дату візиту буде прийнято залежно від міжнародних обставин та обговорення в парламенті важливих для уряду законопроектів, уточнює інформаційне джерело японських ЗМІ.

Нагадаємо, що Шіндзо Абе не поїхав до Москви 9 травня «через зайнятість робочого графіка».

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

ФОТОФАКТ

Під час засідання Ради Безпеки ООН високий представник ЄС із зовнішньої політики Федеріка Могеріні закликала Об'єднані Нації допомогти в боротьбі зі злочинними угрупуваннями, які стоять за переправленням мігрантів через Середземне море до країн Євросоюзу.

Фото прес-служби ООН.

Половина поляків проігнорували вибори президента

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Другою несподіванкою став результат «сірої конячки» цьогорічних перегонів Павла Кукіза, який здивував 20,80 відсотка (проти прогнозованих максимум до 13). Решта 8 кандидатів отримали менше 4 відсотків голосів.

Водночас кандидат-переможець Анджей Дуда вже розпочав активну виборчу кампанію. Як то кажуть, «пішов у народ», орієнтуючись у першу чергу на великі міста, де програвав Б. Комаровському в першому турі. У виборчому штабі чинного президента мусять активно діяти, аби не втрачати темпу кампанії, а одночасно проводити «розбір польотів», щоб уникнути помилок, яких припустилися на попередньому етапі перегонів. Політологи вважають, що на програшний результат Б. Комаровського могла вплинути, зокрема, його поведінка, котру можна назвати «політик, який має перемогу в кишені». Натомість високий результат А. Дуди пояснюють низькою явкою виборців, серед яких переважив електорат «ПіС». Серед інших чинників називають «сіру конячку» перегонів. П. Кукіз зумів отримати таку велику кількість симпатиків під гаслами докорінної зміни існуючої політичної системи.

Проте перед голосуванням другого туру виборів головна боротьба між претендентами на президентське крісло вестиметься не лише за виборців Кукіза, яким ближчою все-таки є риторика А. Дуди. Б. Комаровський намагатиметься максимально мобілізувати електорат Громадянської платформи, який не прийшов до виборчих урн 10 травня. Окрім того, його штаб працюватиме з прихильниками партій лівого спектра, які в першому турі фактично не мали вартого уваги кандидата.

Тим часом прогноз більшості політологів щодо остаточного результату перегонів, який поділяє також екс-президент Польщі Олександр Кваснєвський, дуже обережний. Шанси обох претендентів оцінюються за формулою «50 на 50»: усе залежатиме від того, чи люди справді розчаровані політикою партії влади і хочуть революційних змін, чи вдовольняться, «полоскотавши нерви» Б. Комаровського жовтою карткою в першому турі, і у другому все-таки підтримають його.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Сезон тайфунів почався

Штормове попередження у зв'язку з насуванням потужного тайфуну «Ноул» оголосило Головне метеорологічне агентство Японії. Наразі воно стосується південної префектури Окінава та західних районів острова Кюсю. Однак тайфун, який зародився поблизу Філіппін і вже завдав чимало шкоди острівній державі, рухається далі на північ, створюючи загрозу й для інших частин японської території.

На головні японські острови тайфун насувається зі швидкістю 30 кілометрів на годину. Він супроводжується сильними вітрами і зливами. Швидкість вітру тут сягає 35 метрів за секунду, а під час поривів — 50 метрів. Спеціалісти підрахували, що через сильні зливи на острові Кюсю може випасти до 180 міліметрів опадів, на Сікоку — 200, а в районі Кіото, на острові Хонсю — до 120 міліметрів, можливі підтоплення та зсуви грунту. На океанському узбережжі хвилі можуть сягати шести метрів. Тайфун «Ноул» має вже шостий порядковий номер.

А тим часом на схід від Філіппін і південніше Японії сформувався тропічний шторм «Долфін», який одержав сьомий порядковий номер і теж рухається в бік японських островів. Швидкість вітру при поривах сягає 25 метрів за секунду.

Загалом за сезон тайфунів, який триває орієнтовно з травня по листопад, країни Південно-Східної Азії приймають на себе майже двадцять тайфунів. Останніми роками їх сила і кількість зростають. Науковці пов'язують цей феномен із глобальним потеплінням нашої планети і, зокрема, води в океані.

Ніна ГРЕКОВА.

Токіо.

Терористи намагаються дестабілізувати Македонію

Учора мешканці столиці Македонії Скоп'є зібралися, щоби вшанувати пам'ять поліцейських, які загинули в результаті бою в місті Куманово. Люди приносили квіти й свічки до будівлі уряду. Цією акцією македонці хотіли показати, що в їхній країні всі громадяни єдині, незважаючи на національність.

9 травня добре озброєна група терористів з Косово знову проникла в третє за величиною македонське місто Куманово (70 тисяч жителів), розташоване на північному сході країни. Вони обстріляли поліцейських, кілька установ, а потім зникли в будинках кварталу «Диво селище», де мешкає албанське населення.

А ранком того самого дня влада розпочала спеціальну антитерористичну операцію в одному з районів, де проживають албанці. Силові структури застосували важку техніку, вертольоти й спеціальне озброєння під час затримання злочинців. Як повідомляють македонські ЗМІ, перестрілка між урядовими військами й терористами тривала близько 30 годин і завершилася в неділю. Загинуло 8 поліцейських, 37 було поранено. МВС Македонії повідомило про 14 убитих бойовиків. Деякі з них були одягнені у форму із символікою Армії звільнення Косова. Ще 30 нападників здалися поліції і постануть перед судом за участь у теракті. У МВС підозрюють, що бойовики планували здійснити серію терактів на стратегічно важливих об'єктах країни.

Уряд Македонії в неділю оголосив в країні дводенну жалобу за загиблими служителями правопорядку. А жителі Куманово зізналися журналістам, що не переживали таких трагічних і небезпечних вихідних із часу конфлікту 2001 року.

Влада Македонії вважає, що за нападом стоять косовські албанці, які прагнуть дестабілізувати ситуацію в країні. Минулого місяця кілька озброєних людей у формі Армії звільнення Косово, яка вже припинила своє існування, захопили в заручники поліцейських в одному з прикордонних сіл громади Куманово.

Керівник військової розвідки Сербії Петр Цвєткович повідомив, що ще у квітні попереджав македонських колег про можливий напад бойовиків на об'єкти й населені пункти в країні. «Але македонські колеги вважали, що наші відомості перебільшені», — заявив Цвєткович. Він відзначив, що опір, який чинила терористична група добре озброєним урядовим військам, не відповідає кількості загиблих бойовиків і тих, хто здався. Тому існує небезпека, що більша частина з них непомітно залишили Куманово, а після перегрупування і дозброєння можуть повторити напад на села Македонії.

Лідери Косово засудили участь громадян краю в нападі на Куманово. «Президент Атіфете Яхьяга і прем'єр Іса Мустафа засуджують будь-яку участь громадян Республіки Косово в інциденті в Македонії», — йдеться у спільній заяві прес-служб президента й прем'єр-міністра.

Бій у Македонії спричинив величезне занепокоєння НАТО і ЄС. Зі штабквартири НАТО закликали македонську владу провести ретельне розслідування інциденту, а також сприяти відновленню миру в регіоні й забезпеченню безпеки громадян країни.

Олександр БІЛИК.

ОГЛЯД ПРЕСИ

Ангела Меркель: «Анексія Криму — злочинна і протиправна»

Цього року канцлер ФРН Ангела Меркель відмовилася бути присутньою на військовому параді в Москві з нагоди Дня Перемоги. Як зазначали німецькі ЗМІ, «через збройний конфлікт на сході України». Глава уряду прибула до РФ 10 травня і разом з президентом Володимиром Путіним поклала вінок до могили Невідомого солдата. Також відбулася їхня спільна пресконференція.

Німецькі ЗМІ широко висвітлювали її перебіг. Зокрема, **агентство DPA** повідомляє, що канцлер ФРН закликала всі сторони конфлікту на сході України сприяти його мирному врегулюванню. Ідеться, передовсім, про «відновлення її територіальної цілісності». Для цього сформовано чотири робочі групи, у рамках яких вирішуватимуться економічні та гуманітарні завдання. Один із пріоритетів, підкреслила Меркель, — забезпечення проведення місцевих виборів на Донбасі.

Часопис «Шпігель» пише, що востаннє Ангела Меркель була в Москві три місяці тому, коли вела напружені переговори про припинення вогню на сході України. З того часу ситуація поліпшилася лише незначно. Хоча Меркель та Путін і обіцяли робити все можливе, щоби розв'язати проблеми мирним шляхом, стало зрозуміло: зближення не сталося. Більш того, канцлер, стоячи поряд з Путіним, висловила упевненість, що анексія Криму, а також воєнні дії на сході України — загроза європейському мирному порядку. «Злочинна і протиправна анексія Криму, воєнні дії в Україні завдали серйозного удару по співробітництву (ФРН і РФ. — **Авт.**), — заявила Меркель. — Суверенність і територіальна цілісність України мають бути відновлені».

Видання, коментуючи дотримання Мінських угод, про які йшлося на прес-конференції, пише, що вони й досі порушуються сепаратистами. Меркель переконана, що російський президент має вплив на ватажків так званих «ДНР» і «ЛНР». Путін натомість зауважив, що «не існує спільних критеріїв оцінки ситуації в Україні, а прямий діалог між Києвом, Донецьком і Луганськом — ключова умова для миру». **«Шпігель»** доходить висновку, що канцлер ще ніколи не говорила про ці проблеми так жорстко.

Тим часом **журнал «Фокус»** вважає, що криза в Україні розділила канцлера Меркель і господаря Кремля Путіна. Адже агресією проти України Путін порушив міжнародне право і саботував післявоєнний світовий порядок. **Газета «Вельт»** запитує: «Що дасть нова спроба переговорів Меркель і Путіна?» Можна лише дивуватися: страх перед Росією, котра перекреслила всі правила й угоди післявоєнного часу, а також сучасного світу, не минає! Якщо йдеться про уроки Другої світової війни, то насамперед про те, що вони можуть бути перекреслені. Адже 70-річчя закінчення цієї війни відзначається не як визволення від Гітлера, а як тривала перемога над «іншими» — що і є російським шляхом.

Газета «Більд», у зв'язку з перебуванням канцлера Меркель у Москві, пише про ще одну спробу уникнути загострення кризи, котра виникла через російську агресію в Україні. Меркель прибула до російської столиці вшанувати пам'ять мільйонів жертв Другої світової війни. Проте була і дуже критичною: німців хоч і визволили від нацистського режиму, але закінчення війни «принесло свободу не всім європейцям і не одразу. Нині, за чверть століття після закінчення «холодної» війни, Європа і світ знову стоять перед загрозою великої війни — якщо врахувати захоплення територій України проросійськими сепаратистами. Меркель говорила про це у вічі Путіну, котрому довелося визнати, «що відносини Німеччини і Росії через кризу в Україні переживають не найкращі часи». Газета пише про зустріч Меркель і Путіна: «Вони розмовляли тет-а-тет, бо він знає німецьку, а вона російську. Але чи зрозуміли вони один одного?»

Наталія ПИСАНСЬКА.

Берлін.

Учора в Непалі стався новий потужний землетрус, магнітудою понад 7 балів (Reuters)

Пара гну білохвостих та пара антилоп Ньяла з Чехії з'явилися у Рівненському зоопарку. Поки що вони перебувають у карантинному приміщенні, але вже невдовзі їх випустять у нові вольєри експозиції «Африканська савана». У зоопарку зазначають, що таких тварин немає в інших зоологічних колекціях України, *повідомляє наша постійна читачка із селища Гоща Рівненської області Надія Адамчук*

Одним з етапів реалізації земельної реформи має бути заповнення земельного кадастру, визначення вартості землі, її інвентаризація, встановлення правил обігу сільськогосподарських земель, зазначає міністр аграрної політики та продовольства Олексій ПАВЛЕНКО *(Урядовий портал)*

Лікування з загрозою для здоров'я

Шпиталь у Херсоні перетворився на небезпечну зону

Нову апаратуру — у стару хату

На Херсонщині десятки тисяч українських бійців вже рік обороняють рубежі від вторгнення російських окупантів з Криму. Але військового шпиталю Міністерство оборони тут не створило і навіть не збирається. Тож у краї на базі шпиталю інвалідів Херсона самотужки розгортають Центр надання медико-психологічних послуг для військовослужбовців та демобілізованих. У штаті лікарняного закладу з'явилися психолог, терапевт, спеціаліст з лікувальної фізкультури, а коштом обласного бюджету придбали нове обладнання для фізіотерапії, зокрема, прилад магніторезонансної терапії для реабілітації пацієнтів після поранень та вибухових травм.

Документи лікарям урочисто вручили у присутності журналістів. А вже встановлену апаратуру, що коштує десятки тисяч гривень, чомусь дуже не хотіли показати. Запідозривши, що її немає в природі, репортерська братія стала наполягати на «побаченні» з дорогою технікою і таки добилася свого. Отут все і з'ясувалося: лікування та реабілітація у шпиталі відбуваються... із загрозою для життів і пацієнтів, і самих медиків!

Нове обладнання встановили у фізіотерапевтичному корпусі шпиталю. А це стара двоповерхівка, збудована ще 1900 року, що нині обвалюється. У кабінеті, де тепер працює прилад магніторезонансної терапії, частину приміщення відгороджено стрічкою з виразним написом «Небезпечна зона». Дах протікає, разом із дощовою водою на підлогу валяться шматки перекриття. Впаде такий на голову хворому, і жодна терапія не врятує. І таких небезпечних зон із аналогічними табличками у будівлі задосить.

Чиновники від медиків «тримають оборону»

— Капітальний ремонт корпусу планували виконати ще 2008 року коштом обласного та державного бюджетів. Але держава щоразу переносила його на наступний рік, а обласний бюджет за цей час спромігся тільки профінансувати заміну старих дерев'яних вікон на металопластикові. У 2008-му вартість робіт визначили у 3,6 мільйона гривень, тепер це вже понад 8 мільйонів, але їх і нинішнього року ніхто не обіцяв, — зітхає керівник шпиталю Валерій Тимошенко. Валерій Володимирович і сам депутат Херсонської облради, тож інтереси медиків лобіює щосили. Але якщо у скарбничці «латка на латці», нічого не вдієш.

От і голова Херсонської ОДА Андрій Путілов каже: на лікування та реабілітацію демобілізованих цьогоріч з обласного бюджету додатково виділили 1,8 мільйона гривень. Але це на всі лікарняні заклади обласного підпорядкування.

Влада Херсонщини кілька разів зверталася до керівництва Міноборони із різними пропозиціями щодо фінансової участі відомства у медичному обслуговуванні військових. Однак міністерство від таких ініціатив «обороняється» щосили. Наслідок: захисники Батьківщини лікуються в небезпечній зоні, а медики з цим нічого вдіяти не можуть.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

ФАКТ

За даними Департаменту охорони здоров'я Херсонської ОДА, з початку 2015-го курс стаціонарного лікування у медзакладах краю вже пройшли 33 військовослужбовці ЗСУ. Загалом на медичну допомогу, обстеження й безплатні аналізи для учасників АТО та демобілізованих у обласних і районних лікарнях краю потрібно 2,4 млн. грн. до кінця поточного року.

Фізіотерапевтичний корпус госпіталю — суцільна небезпечна зона.

Фото автора.

Захисні споруди майже готові

З понад 1700 споруд цивільного захисту, які є на території Дніпропетровщини, більш як 1100 привели в готовність. На інших роботи ще тривають. Такі дані показала проведена в регіоні перевірка. Також у регіоні є майже двісті тисяч найпростіших сховищ, де можуть розміститися понад 2,7 мільйона осіб.

— Крім того, найбільш пристосованими для сховищ є підвальні приміщення в будинках, зведених до 1990-х років, — зазначають в облдержадміністрації. — Їх налічується понад 6,2 тисячі. Дев'яносто відсотків з них — у задовільному стані. Там є 116,5 тисяч літрів води й майже три тонни продуктів. В інших підвальних приміщеннях завершуються роботи з прибирання й облаштування.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Змагання максимально наближені до реальності

На Прикарпатті відбувся Перший відкритий чемпіонат з екстреної медичної допомоги «Синьогора-2015».

Нічні та денні змагання із надання невідкладної допомоги серед медичних бригад відбувалися у максимально наближених до реальних умовах. Зліт проходив на території двох населених пунктів Богородчанського району у селі Гута на базі державної резиденції «Синьогора» та селі Луквиця (пластовий летунський табір «Чота Крилатих»). Організатори змагань — департамент охорони здоров'я ОДА, комунальний заклад «Івано-Франківський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

Оцінювали учасників змагань компетентні судді із різних міст України та Польщі. Загалом у чемпіонаті взяло участь 12 команд із Тернополя, Львова, Чернівців, Закарпатської та Івано-Франківської областей. Переможцем стала бригада №50 Івано-Франківського обласного центру ЕМДМК. Усі учасники отримали сертифікати та пам'ятні подарунки.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Згадали Петлюру

Представники обласної організації партії «Свобода» та громадські активісти поклали квіти до меморіальної дошки на честь видатного земляка — Симона Петлюри. Так вони відзначили 136-ту річницю з дня народження Головного отамана військ Української Народної Республіки, Голови Директорії УНР.

Біля згаданої меморіальної дошки, розташованої на одному з корпусів аграрної академії (раніше тут була духовна семінарія, в якій навчався майбутній державний діяч) відбувся короткий мітинг **(на знімку)**. На ньому промовці наголошували на особливій потребі вивчати діяльність і творчу спадщину Петлюри саме в наш час. Адже сьогодні, як і на початку XX століття, в Україну вторглася російська армія, щоб потоптати нашу Незалежність. Майже 100 років тому Симон Петлюра був одним із небагатьох діячів УНР, який не покладався на переговори чи «класову солідарність» із загарбниками, а організовував збройну відсіч ворогу.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтава.

Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Туристичну навігацію відкрито

У Черкаському річпорту урочисто відкрито прогулянкові тури акваторією Дніпра. Першими гостями пасажирського теплохода стали діти переселенців з Криму та Донбасу, а також вихованці дитбудинків. Юні мандрівники не лише милувалися дніпровськими краєвидами, а й слухали цікаві екскурсії про історію Шевченкового краю. Усього з 2012 року, часу відновлення річкової навігації, послугами туристичних теплоходів скористалося майже 70 тисяч жителів та гостей обласного центру.

Ліна ЛЕБЕДЕНКО.

Черкаська область.

Снігові барси переселилися на південь

У Миколаївський зоопарк із Франції й Австрії привезли пару снігових барсів.

Ірбіси — так називаються ці дуже гарні й рідкісні великі кішки — поселилися в нові вольєри, спеціально для них побудовані за допомогою Миколаївського глиноземного заводу.

— Тварини занесені в Міжнародну червону книгу, — розповів директор зоопарку Володимир Топчій.

Снігові барси були отримані безплатно за європейською програмою розведення рідкісних видів у неволі, зоопарк оплатив тільки транспортування. Ірбісам по два роки, і співробітники зоопарку сподіваються вже найближчим часом одержати від них потомство.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

ЦИФРА

8,5 року

отримав за хабар колишній голова Кременецької РДА Ігор Михальчишин. У 80 тисяч євро він оцінив свою допомогу італійцю-бізнесмену у вирішенні питання щодо будівництва на території джерела Святої Анни, що неподалік Почаєва, готельно-ресторанного комплексу.

Людмила НАКОНЕЧНА.

Тернопільська область.

«Попільнянець–5» боронитиме Батьківщину

Бронетранспортер, який назвали «Попільнянець-5», передали в райцентрі Попільня на Житомирщині представникам 95-ї аеромобільної бригади після ґрунтовного ремонту, що його провело ПП «Корнієнко». Працівники-волонтери цього підприємства раніше вже реанімували для військових два бронетранспортери, автобус та КамАЗ, тож це вже п'ята передача техніки. «Ми й надалі будемо ремонтувати те, що потребує реанімації, будемо працювати для перемоги», — запевнив приватний підприємець Віктор Корнієнко.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Житомирська область.

Протягом тижня підрозділи ДСНС України ліквідували 851 пожежу та врятували 32 особи (Урядовий портал)

Після «референдуму»: ціни в рублях і ночівля в черзі

Влада самопроголошеної «ДНР» вирішила відзначити річницю «референдуму про незалежність».

Рік тому, 11 травня 2014-го, сепаратисти провели імітацію всенародного опитування, відкривши виборчі дільниці у школах та будинках культури, де роздавали розтиражовані на ксероксі бюлетені. До бюлетенів було внесено два питання: про підтримку акта про державну самостійність «Донецької народної республіки» та про використання російської мови. І хоча на дільниці, за оцінками експертів, прийшло не більше 30% донеччан, «центральна виборча комісія» затвердила результати «волевиявлення». Думку тих, хто відмовився брати участь у «референдумі», враховано не було. «Голос України» поцікавився у донеччан, як змінилося їхнє життя протягом року.

Марина, вчителька української мови і літератури:

«Дедалі сильніший тиск, знову змусили проводити опитування серед батьків, якою мовою вони хочуть, щоб навчалася дитина. На початку навчального року понад половина батьків висловилися за збереження української мови навчання. Але зараз відсоток тих, хто обрав російську, більший. Адміністрація проводила бесіди з дітьми: мовляв, Донецьк переходить на російську, навіщо вам українська мова. Я би вже звільнилася, але не можу залишити мій клас, хочу довести учнів до випуску цього року».

Вікторія, медсестра:

«Родичі працюють на металургійному заводі. Прийшли додому сумні: оголосили про скорочення. Доменна піч стоїть. Намагалися запустити, але не вдалося. Якщо завод стане, його поріжуть на металобрухт. Ціни в магазинах і на ринках удвічі вищі за ті, що на українській території. Пляшка «Миргородської» коштує 18 гривень. Багато з'явилося російських продуктів, але ціни... Літр молока — майже 40 гривень. Молочні продукти придбати дуже важко. О другій-третій годині дня вже можеш і не купити — розібрали.

Комунальні служби в місті працюють бездоганно: дороги латають, квіти саджають, сміття вивозять. Сумно дивитися, скільки з'явилося жебраків. Біля нашої лікарні стоять «ополченці», своїх поранених охороняють. Ті, хто з автоматом, зараз можуть усе. Для них — усе найкраще».

Юрій, шахтар-інвалід:

«З червня минулого року наші інваліди в Єнакієвому і Макіївці не отримують регреси і пенсії. Деякі переоформилися на вільній території як переселенці й повернулися додому. Щоб отримати гроші, потрібно виїжджати туди, де банкомати працюють.

Виїхати складно. На блокпості можуть тримати і три, і п'ять, і навіть вісім годин. Черга. Перед Травневими святами не встиг проїхати блокпост до початку комендантської години. Довелося ночувати в автобусі, а вранці вже їхати.

Найважче особисто для мене те, що з продажу зникли потрібні ліки і памперси для дорослих. Місто напівпорожнє. Людей немає, роботи немає».

Записав Андрій СЕРЕДА.

Донецька область.

ФОТОФАКТ

У Маріуполі відбувся мітинг-реквієм вшанування загиблих правоохоронців і військовослужбовців 9 травня минулого року. На будівлі згорілого під час штурму міського управління міліції було урочисто відкрито меморіальну дошку з іменами героїв, що віддали свої життя за Україну.

На знімку: ***Валентина Саєнко, мати загиблого начальника ДАІ Маріуполя.***

Леонід ВАСИЛЕНКО.

Фото Євгена СОСНОВСЬКОГО.

Гімназії присвоїли ім'я капітана американської армії

Рішенням Підгаєцької районної ради на Тернопільщині гімназії м. Підгайці присвоєно ім'я Маркіяна Паславського, який загинув у бою під Іловайськом 19 серпня минулого року. Українець за походженням, він народився у США в родині емігрантів. 1992-го пішов у відставку у чині капітана американської військової служби і переїхав в Україну. Був активним учасником двох Майданів: Помаранчевого і Євромайдану. Торік отримав громадянство України. Коли почалися воєнні дії на сході, пішов воювати у складі батальйону «Донбас», передавав свої знання бійцям. Після кожного бою 55-літній екс-капітан влаштовував брифінг, як вчили його в американській армії, на якому детально аналізував дії кожного, адже лише 25 відсотків побратимів мали бойовий досвід. Багатьом це допомогло зберегти життя, а ось самому Маркіяну Паславському врятуватися від куль не вдалося.

Людмила НАКОНЕЧНА.

Тернопільська область.

Міліціонерам є у кого переймати досвід

З нагоди 70-ї річниці закінчення Другої світової війни працівники Дубровицького райвідділу міліції разом із його начальником Сергієм Родзіним завітали у гості до ветерана війни та органів внутрішніх справ Захара Годунка.

Захар Павлович, хоч тривалий час і не бачить, але не втрачає оптимізму і з задоволенням ділиться спогадами про роки війни та служби в ОВС. А у свої 87 років пам'ятає кожного, з ким воював і з ким випала честь працювати.

За роки війни та служби в органах внутрішніх справ ветеран має 27 відзнак — медалі за перемогу, за бездоганну службу в ОВС та інші.

Сергій Родзін вручив Захару Павловичу грошову допомогу, а ветеран натомість побажав працівникам райвідділу бути справжніми професіоналами.

Про це повідомила працівник Дубровицького райвідділу міліції Оксана САЙЧИШИНА.

Діяльність бобрів переслідується

Останніми роками на меліоративних каналах, які проходять лісовою місцевістю в зоні діяльності Ковельського міжрайонного управління водного господарства, спостерігається активна діяльність бобрів зі спорудження загат. У результаті виникають штучні водойми, що призводять до заболочення лісів, передчасного всихання цінних порід дерев. Щоб не допустити цього і забезпечити нормальне функціонування каналів осушувальної системи, оглядачі гідротехнічних об'єктів Ковельської експлуатаційної дільниці ліквідовують боброві загати.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Фото надане Ковельським МУВГ.

Чорнобильську зону відчуження хочуть скоротити

«Цей план — у процесі. Тільки найближча зона, майже в десять кілометрів, залишиться зоною відчуження. Решту буде перетворено на біосферний заповідник. На певних територіях існуватиме можливість для ведення господарської діяльності та проживання людей», — заявив під час брифінгу міністр екології та природних ресурсів України Ігор Шевченко. Попри те що розмови про необхідність перегляду меж зони відчуження та зон радіоактивного забруднення лунають уже не перший рік, громадські активісти-екологи такі плани урядовця сприйняли з пересторогою.

«Ми свідомі того, що у нинішніх межах зони відчуження є території з різним ступенем забруднення. Та перед тим як їх переглядати, потрібно провести обстеження та ґрунтовне дослідження цих територій», — заявила вчора під час прес-конференції у столиці Тетяна Тимочко, голова Всеукраїнської екологічної ліги. Експерт сумнівається, що усі необхідні «підготовчі пункти» перед таким важливим кроком було виконано. «Певна інформація, звичайно, є, але вона не системна. Науковці застерігають: потрібно чітко визначити рівень забруднення на цій території, провести дослідження, зонування і лише після цього починати дискусію в професійному середовищі, яку частину зони і для чого можна використовувати», — сказала Т. Тимочко. На її думку, найкращим функціональним призначенням цієї території було б розміщення підприємств, що перероблятимуть небезпечні відходи. Або ж експериментальних господарств з вирощування технічних видів рослин для виробництва біопалива з подальшим дослідженням безпечності його використання.

Презентуючи свої плани щодо скорочення зони відчуження, міністр екології запевнив, що радіаційна ситуація там у нормі. А громадськість вимагає, щоб це твердження було «підкріплено документально» — результатами досліджень і моніторингів.

Тетяна СУВОРОВА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...названо причину вибуху на АЗС

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеним рівнем небезпеки стало причиною вибуху газу на автозаправній станції у Вінниці. Саме за такою статтею Кримінального кодексу України обласною міліцією розпочато кримінальне провадження. Про це кореспонденту «Голосу України» повідомили у секторі зв'язків з громадськістю УМВС у Вінницькій області. Нагадаємо, у понеділок опівдні на газозаправній станції, розташованій на вулиці Гліба Успенського в районі Старомістського мосту через Південний Буг, виникла пожежа. Вона супроводжувалася п'ятьма потужними вибухами. Їх було чути у різних частинах міста. За інформацією помічника начальника обласного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій Олександра Кутового, стовп полум'я сягав десяти метрів. Заправну станцію знищено повністю. Вибуху автоцистерни вдалося запобігти завдяки постійному охолодженню водою, яку набирали з Південного Бугу, що протікає на відстані п'ятдесяти метрів від місця пожежі. У транспортного засобу розплавилися шини, облущилася фарба.

— Загорання сталося під час перекачування газу з автоцистерни у сховище, — уточнив Олександр Кутовий. — Водій автоцистерни не постраждав. Опіків зазнав 37-річний працівник АЗС. Каретою «швидкої» його доправлено до обласної клінічної лікарні імені Миколи Пирогова.

Роботи з ліквідації пожежі та її наслідків тривали до вечора.

...ідуть до школи — у сільраду

Після свята Перемоги учні загальноосвітньої школи села Кармелюкове Жмеринського району на Вінниччині почали навчатися у приміщенні... сільради. Тут їм виділили дев'ять кімнат — дві на першому поверсі, решта — на другому. Ще дві кімнати обладнали під навчальні класи у Будинку культури.

Як уже повідомляв «Голос України» (у номері за 08.05.2015), згадана школа зазнала руйнувань після пожежі, яку спричинила блискавка.

— Удар був такої сили, що шибки у вікнах дзеленчали навіть у віддалених будинках, а в хатах, що ближче до школи, розплавилися супутникові антени, — розповів кореспонденту «Голосу України» сільський голова Микола Огородник.

Чому грозозахист не «спіймав» блискавку, що спричинила пожежу? В обласному управлінні з надзвичайних ситуацій припускають, що він був несправний. Таку думку висловив помічник начальника управління Олександр Кутовий. За його словами, це припущення зробили фахівці, які обстежували місце пожежі. Директор школи Оксана Кривіцька вважає, що рятувальники хочуть перекласти провину на когось іншого.

— Нам докоряють, що ми не організували людей на гасіння вогню до приїзду пожежної машини, що не було резервних засобів для гасіння, — розповідає Оксана Кривіцька. — Але це неправда. Після сильного грому все село було на вулиці. Люди не на жарт перелякалися. Тоді ж побачили вогонь над шкільним приміщенням. Одразу кинулися гасити пожежу. Через відсутність електрики скористатися насосом для подачі води не було можливості. Воду виносили на другий поверх у бідонах і відрах. Але вибратися на дах, де палало полум'я, не змогли. Врятували документи, комп'ютерну техніку і частину меблів.

Педагоги кажуть, що гасити вогонь прибула з району одна машина і один пожежник. У них не було драбини. Та ще й пожежний рукав порвався. Пізніше під'їхало ще сім одиниць транспорту. Але до того часу вогонь повністю знищив три кімнати з шести, а також майже всю покрівлю.

— Усе, що вам кажуть учителі, це їхні емоції, — каже начальник відділу з організації запобігання надзвичайних ситуацій Жмеринської державної пожежно-рятувальної частини №8 Анатолій Лісовий. — Того ранку був ще один виклик на пожежу у житловому будинку. Тому екіпаж приїхав не у повному складі.

Школа у Кармелюковому 1936 року забудови. Але споруджена дуже якісно. Товщина стін становить 90 сантиметрів. Нещодавно тут завершили капітальний ремонт. Попри це вчителі і батьки готові, засукавши рукава, взятися до роботи, щоб відновити будівлю. Кажуть, нізащо не погодяться на те, щоб дітей перевели в іншу школу.

Віктор СКРИПНІК.

Вінницька область.

Цьогоріч Міненерго планує витратити 2,57 мільярда гривень на закриття 11 держшахт (прес-служба відомства)

Лікнеп для «старшого» брата

МОЯ ПОЗИЦІЯ

Так сталося, що я і мій молодший брат опинилися в різних державах: я в Україні, він в Росії. Під час спілкування (скайпом) молодший брат поступово перетворюється у «старшого», починає мене повчати, «розкривати очі» на Київську криваву хунту, на страждання «руських людей» в Україні. А ще про те, що українці забули історію, яка об'єднувала «братські народи» ще від Київської Русі — колиски слов'янських народів. Ні, мій брат не росіянин — народився у Полтаві, закінчив Полтавський педінститут, має диплом історика. Щоправда, в Москві живе майже 40 літ, але це не привід втрачати здоровий глузд. Зі свого життєвого досвіду, вважаю ворогом України не шовініста-росіянина, ні калмика чи бурята, які вбивають наших солдатів на Донбасі, а українця, що зрадив Батьківщину і підтримує агресію чужих держав проти України. Зараз спробую нагадати братові історію виникнення Київської Русі, української і російської державності і формування «братських уз» між Україною та Росією. Посилатимусь на слова тільки російських та іноземних вчених, щоб не бути звинуваченим в націоналізмі.

Сирійський автор у творі Псевдо-Захарія (555 рік) говорить про народ Північного Причорномор'я як про народ «рос», що жив на північний захід від Приазов'я, тобто на Середньому Дніпрі. У творі готського історика Йордана (VI століття) йдеться про народ «россомони», що мешкав у Середній Наддніпрянщині. Звідси й перша згадка про «Русь» 839 року, наведена у Бертинській хроніці — за 300 літ до появи Москви.

Русь X-XII століття перебувала в межах сучасних Київської, Чернігівської, Житомирської, значної частини Черкаської, Полтавської й Сумської, а також частини Вінницької областей. Жителів цих земель, представників племінних союзів полян і сіверян, а згодом і древлян, називали русинами, рідше — русами. З кінця XII століття Руссю, крім Центральної та Північної України, починають називатися і західноукраїнські землі. Пізніше, упродовж XII-XVII століть, назви Русь, руський народ, козако-руський або українсько-руський народ стосувалися народу, що жив на території сучасної України. Ще 860 року київський князь Аскольд уклав мирну угоду з Візантією, утвердивши міжнародне визнання Київської Русі як держави. А Богдан Хмельницький підписувався як «держатель землі Руської». А за гетьмана Виговського наша земля звалася Велике князівство Руське. Вперше з'явившись у VI столітті, назва «Русь» протрималась в Україні (Західній) до XX століття, а в Центральній Україні — до XVIII століття. Іван Франко 1914 року писав: «Я єсьм русин». Московити ж трактують назву Україна як «окраїну», «околицю» Росії, якої тої і в помині не було.

А назва Україна вперше з'явилася в Іпатіївському списку «Повісті минулих літ» (остання чверть XII століття). Походження назви одні дослідники пояснювали як «край», тобто «пограниччя», інші — з давнім іменником «украй» — «відрізок, шматок землі». У період роздрібненості Київської Русі (з XII ст.), коли від неї почали відділятися незалежні князівства, слово «Україна» набуло значення «князівства». В Іпатіївському списку «Повісті минулих літ» літописець називав Україною Переяславську землю з її князівством. Крім Переяславської України, була ще Галицька Україна, Волинська Україна, Чернігівська Україна та інші самостійні князівства. Те, що слово «Україна» аж до XVI століття означало окреме князівство, видно з літописів: «Кримський цар... хотів іти на царя і великого князя Україну..., а пішов був на Черкаси» (Львівський літопис, 1556 рік); «приходив на цареву і великого князя Україну на Сіверські міста із Канева князь Михайло Вишневецький» (Олександро-Невський літопис, 1563 рік).

ДОСЛІВНО

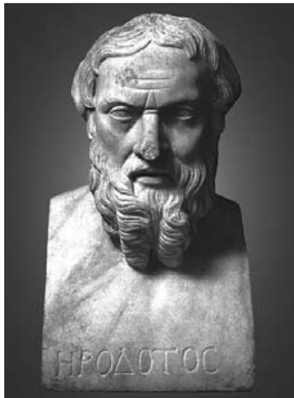

Віссаріон Бєлінський** (на знімку) **відзначав: «Нахлынули татары и спаяли розрозненные члены России ее же кровью. В этом состояла великая польза татарского двухвекового ига... Тобто, насправді, татаро-монголи були «хрещеними» батьками московської державності, а Московія є прямою спадкоємицею золотої орди — держави Чингізидів. Московське князівство не мало жодних зв'язків аж до XYI століття з князівствами земель Київської Русі».

З другої половини XIV століття більшість князівств Київської Русі потрапили під владу Литви і Польщі (землі, підкорені Литвою, іноді звалися Литовською Україною, а Польщею — Польською Україною). З появою козацтва наддніпрянські землі дістали назву «козацьких україн», що відображено в фольклорі: «Ой на горах, по долинах, по козацьких українах сив голубенько літає, собі паронько шукає». На час Визвольної війни під проводом Хмельницького Україною називалися не тільки запорізькі, а вже всі наддніпрянські землі. Згодом ця назва поширилася і на інші східноукраїнські землі (зокрема на Слобожанщину). Західноукраїнські землі й далі називалися Руссю, але поступово назва «Україна» поширилася й на західний регіон і стала спільною для всієї етнічної території українців. Цікаво, що найдавніший історик Геродот не згадує ні росіян, ні чехів, хорватів чи словенів, а теукри у його працях фігурують не раз і, зокрема, на нинішніх наших територіях. Специфіка вживання назви «Україна» в літературі XII-XV століть свідчить, що в той період термін «Україна» вживався саме як синонім «князівства», «землі». Тому Україна є просто новою, молодшою назвою Русі. А Русь є древньою назвою України. Так, як колись Франція звалася Галлією, Іспанія — Іберією, а Британія — Альбіоном, потім Англією. Звісно, Україна ніякою «окраїною» Російської імперії не була. Саме тому вживання слова «Україна» в царській Росії було заборонено.

ЦІКАВО

...найдавніший історик Геродот** (на знімку) **не згадує ні росіян, ні чехів, хорватів чи словенів, а теукри у його працях фігурують не раз і, зокрема, на нинішніх наших територіях.

Московські, а пізніше російські царі розуміли, що без великого минулого неможливо створити велику імперію. Для цього треба було прикрасити свою історію і привласнити чужу. Це й робили московські царі, починаючи з Івана III — творили міфологію Російської імперії. Але у час існування держави Київської Русі про Московську державу не було ані згадки. Плем'я великоросів, або російський народ, як він нині зветься, з'явилося близько XV — XVII століття серед фінських племен: мурома, мері, весі та ін. Але немає історії великоросів на землі Київській. Нестор Літописець пише: «Бо се тільки слов'янський народ на Русі: поляни, деревляни, полочани, сіверяни, бужани. А се інші народи, які данину дають Русі: чудь, весь, меря, мурома, черемиса, мордва, перм, печора не слов'яни». Ці народи жили у верхів'ї Волги, Двіни, на Оці. Отже мешканці нинішніх Московської, Володимирської, Суздальської областей ніколи не були слов'янами, вони мають фінське походження. І самі росіяни це знали. Так, російський вчений, академік М. Покровський писав: «В жилах великороссов течет 80% финской крови». В. Даль писав: «Что ни говорите, а намного больше земляков наших — обруселая чудь». Російський учений-археолог князь Уваров розкопав близько десяти тисяч могил на терені Московщини, аби показати, що то слов'янські поховання (часів VIII — X століть) і не знайшов жодного слов'янського. Усі — фінські. Отже, московити ніколи не були Руссю, а Русь — колискою братських народів.

Відомо, що Московське князівство — як улус Золотої Орди — засноване ханом Менгу-Тимуром тільки у 1277 році. До того Київська Русь уже існувала понад 300 літ. Першим московським князем став Даниїл (1277—1303), молодший син Олександра Невського. Від нього бере початок династія московських князів Рюриковичів. 1328 року великий Московський князь Хан Узбек із династії Чінгізхана (в російській літературі відомий як Калита) прийняв іслам і знищив майже всіх Рюриковичів. 1492 року Московське князівство оголошує свою нову назву — «Русь» і «Великая Русь». Це поклало початок загарбницьким діям московського самодержавства та фальсифікації історії Московії. Нова династія Романових у 1613 році і принесла клятву на вірність старій династії Чингізидів. Карл Маркс у праці «Викриття дипломатичної історії XVIII століття» писав: «Колискою Московії було криваве болото монгольського рабства, а не сувора слава епохи норманів. А сучасна Росія є не що інше, як перетворена Московія». Віссаріон Бєлінський відзначав: «Нахлынули татары и спаяли розрозненные члены России ее же кровью. В этом состояла великая польза татарского двухвекового ига... Тобто, насправді, татаро-монголи були «хрещеними» батьками московської державності, а Московія є прямою спадкоємицею Золотої Орди — держави Чингізидів. Московське князівство не мало жодних зв'язків аж до XVI століття з князівствами земель Київської Русі».

За часів князювання Василя III (1505-1533) в Московії зародилася ідея «богообранності» («Москва — третій і останній Рим»). Скільки крові пролито московськими князями, а пізніше — царями заради цієї ідеї-маячні. Ось що писав у дорожніх нотатках італієць Паоло Кампані (1586): «Московити їздять до інших країн тільки тоді, якщо їх туди посилають. Князь не хоче, аби піддані знали ще щось, окрім свого царя та своєї землі, і не дозволяє виїжджати за кордон навіть для вивчення наук... На всі наші запитання відповідають так: «Один Бог і Великий государ це знають»... Великий князь постійно намагається продемонструвати свою велич. Можна навіть сказати, що він переніс на прославлення себе самого навіть те, що належить до шанування Бога... Всюди панує догідливість та страх, і ніхто не сміє й рота розтулити... При цьому вони не заздрять життю інших народів, бо вони зовсім його не знають...».

Державну фальсифікацію історії свого народу продовжив Петро I. Його підручний — князь Меншиков — 1725-го розіслав у країни Європи директиву, аби віднині друкували назву не «Московська» держава, а держава «Російська». На той час гетьманську Русь-Україну фактично було знищено Петром I як самобутню державу, а багатоетнічне населення Московського царства взагалі не мало єдиної етнічної назви. Катерина II 1783 року створює «Комісію для складання записок про древню історію переважно Росії», основне завдання якої — за рахунок переробок літописів обґрунтувати «законність» привласнення Московією історичної спадщини Київської Русі. Так внаслідок широкомасштабної фальсифікації документів було створено міф, ніби самодержавна Росія є спадкоємцем колишньої княжої Русі з центром в Києві. Адже без Києва й України ніякої Російської імперії бути не може. Проваджуючи міф про «слов'янську єдність», радянські історики приховують, що саме Росія у XYIII столітті запровадила на нашій землі рабство (кріпацтво), у XIX столітті позбавила нас нашої мови, писемності, а в XX столітті влаштувала українцям три голодомори, винищила кращу частину нашого етносу. Отаких «братів» ми мали впродовж більш як 300 років.

Наприкінці XIX століття московські студенти запитали академіка Ключевського: «На каком языке говорили жители Киевской Руси?». Він сказав: «Примерно на том же, на котором сейчас говорят крестьяне-малороссы из-под киевских деревень». Мабуть, це і є відповідь на питання про спадщину Київської Русі.

Давай, брате, не будемо дискутувати про правильне вживання прийменників. «Живу на Україні чи в Україні?». Приєднуюся до думки письменника Юрія Мушкетика: «Україну «покоряли» багнетом, гарматою, підкупом, обманом. Тим же міфом про «старшого брата», в який багато українців вірили. І хилилися. І ось тепер «старший брат» показав свої справжні ікла. І міф розвіявся в порох, безповоротно».

І не всі українці, що живуть в Росії, називають свою батьківщину Малоросією, яка відбилася від «матушки России». З тобою, брате, в Москві живе твій племінник, а мій син, який був і буде щирим українцем, який любить свою Батьківщину і ніколи її не зрадить.

Анатолій ЧЕРНОВ.
Полтава.

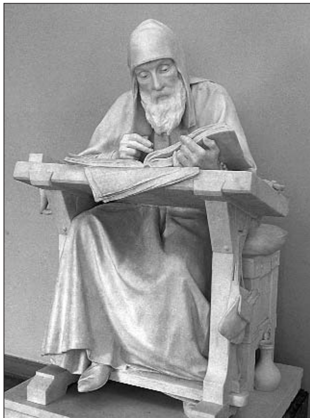
ФАКТ

Наприкінці XIX століття московські студенти запитали академіка Ключевського** (на знімку): **«На каком языке говорили жители Киевской Руси?». Він сказав: «Примерно на том же, на котором сейчас говорят крестьяне-малороссы из-под киевских деревень». Мабуть, це і є відповідь на питання про спадщину Київської Русі.

ДО РЕЧІ

Нестор Літописець пише:** (на знімку) **«Бо се тільки слов'янський народ на Русі: поляни, деревляни, полочани, сіверяни, бужани. А се інші народи, які данину дають Русі: чудь, весь, меря, мурома, черемиса, мордва, перм, печора не слов'яни».

Московські, а пізніше російські царі розуміли, що без великого минулого неможливо створити велику імперію

Тепер увага до «Дніпра»

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр ліга. 23-й тур.

9 травня. «Говерла» — «Шахтар». 3:7. Ужгород. Стадіон «Авангард». 5 500 глядачів. **Рефері** — Мосейчук (Чернівці). **Голи:** Хльобас, 41, 47, Мякушко, 53 — Гладкий, 1, 18, Коста, 13, Ракицький, 63, Адріано, 76, Степаненко, 78, Тейшейра, 90 (п).

«Ворскла» — «Олімпік». 3:1. Полтава. Стадіон імені Олексія Бутовського. 3 500 глядачів. **Рефері** — Дердо (Іллічівськ). **Голи:** Ковпак, 13 (п), Скляр, 25, Шиндер, 31 — Кадимян, 11.

10 травня. «Металург» Зп — «Іллічівець». 2:0. Запоріжжя. «Славутич-Арена». 2 600 глядачів. **Рефері** — Грисьо (Львів). **Голи:** Платон, 43, Цуріков, 83. На 16-й хвилині Матяж («Іллічівць») не реалізував пенальті (повз ворота).

«Карпати» — «Чорноморець». 2:0. Львів. Стадіон «Україна». 7 820 глядачів. **Рефері** — Головков (Луганська область). **Голи:** Костевич, 78, Страшкевич, 87.

«Дніпро» — «Зоря». 0:2. Дніпропетровськ. «Дніпро-Арена». 11 507 глядачів. **Рефері** — Абдула (Харків). **Голи:** Хомченовський, 27, Будківський, 43.

«Металург» Д — «Динамо». 0:6. Київ. НСК «Олімпійський». 12 869 глядачів. **Рефері** — Вакс (Хмельницький). **Голи:** Ярмоленко, 9, 27, Хачеріді, 45+2, Кравець, 50, Беланда, 58, Теодорчик, 77. На 80-й хвилині Рибалка («Динамо») не реалізував пенальті (воротар).

11 травня. «Металіст» — «Волинь». 3:3. Харків. ОСК «Металіст». 5 119 глядачів. **Рефері** — Можаровський (Львів). **Голи:** Прийомов, 73, 87, Бєсєдін, 90+3 — Кохабідзе, 40, Ерік, 77, 89.

Бомбардири: Кравець, Ярмоленко (обидва «Динамо»), Ерік («Волинь») — по 14 м'ячів, Тейшейра («Шахтар»), Калинич («Дніпро») — по 12.

Цей тур став найрезультативнішим у нинішньому сезоні. Було забито 32 м'ячі, тобто 4,57 гола в середньому за матч.

Лідер, умовно перебуваючи в ролі гостя, легко розібрався з донецькими «металургами», які мають чималі кадрові проблеми. У наступному турі «Динамо» приймає «Дніпро» і може достроково оформити чемпіонство. Але не варто загадувати наперед...

А тим часом дніпряни, за яких усі ми вболіваємо і підтримуємо в матчах Ліги Європи, поступилися другим місцем «Шахтареві». Адже в домашньому матчі вони так і не зуміли порушити неприємну для себе традицію невдало грати проти «Зорі». Гості мали перевагу в першому таймі, втіливши її в два забиті м'ячі.

Спочатку під час контратаки Ліпартія зробив точну передачу на Хомченовського, котрий поцілив з лінії карного майданчика у дальній нижній кут воріт. А перед перервою ще одна контратака «Зорі» завершилася влучним ударом Будківського. У другому таймі господарі багато атакували, але марно.

Мирон Маркевич:

— Сьогодні був експериментальний склад. Ми вирішили не ризикувати і не поставили тих оборонців, котрі грали проти «Наполі». Варто зважити на те, що «Зоря» — організована, зіграна команда, яка давно виступає одним складом. Звичайно, можна було ризикнути й одразу поставити всіх наших основних виконавців. І, можливо, був би інший результат. Але не стверджуватиму, що ми точно виграли б.

Щодо матчу з «Наполі», то, знаючи силу суперника, треба грати і спробувати скористатися своїм шансом.

***

Перша ліга. 26-й тур. «Десна» — «Буковина». 6:1. «Гірник» — «Полтава». 0:0. «Геліос» — «Динамо-2». 0:1. «Олександрія» — «Зірка». 2:1. «Суми» — «Гірник-Спорт». 1:1. «Сталь» Д — «Тернопіль». 4:0. «Нафтовик» — «Миколаїв». 0:0. Трійка лідерів: «Олександрія» — 62 очки, «Сталь» Д — 53, «Гірник-Спорт» — 45.

***

Друга ліга. 23-й тур. «Реал Фарм» — «Оболонь-Бровар». 1:2. «Шахтар-3» — «Арсенал-Київщина». 2:0. «Кремінь» — «Макіїввугілля». 2:1. «Кристал» — «Черкаський Дніпро». 1:2. «Скала» — «Енергія». 3:1. Очолюють змагання: «Черкаський Дніпро» — 53 очки, «Оболонь-Бровар» — 52.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	**18**	**5**	**0**	**61 — 10**	**59**
2. «Шахтар»	**16**	**4**	**3**	**65 — 16**	**52**
3. «Дніпро»	**15**	**5**	**3**	**44 — 14**	**50**
4. «Зоря»	12	4	7	37 — 29	40
5. «Ворскла»	9	8	3	30 — 20	35
6. «Металіст»	7	10	5	30 — 29	31
7. «Волинь»	7	6	10	30 — 40	27
8. «Металург» Д	6	8	9	26 — 35	26
9. «Металург» Зп	6	6	11	18 — 37	24
10. «Олімпік»	6	5	12	20 — 56	23
11. «Чорноморець»	3	9	10	15 — 29	18
12. «Говерла»	3	8	12	20 — 43	17
13. «Карпати»	5	7	11	19 — 27	13
14. «Іллічівець»	**2**	**5**	**16**	**19 — 49**	**11**

Момент зустрічі в Дніпропетровську.

Фото ФК «Зоря».

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Синхронне плавання. Хуфддорп (Нідерланди). Кубок Європи. Збірна України перемогла в комбінаційній програмі. За нашу команду виступали Ганна Волошина, Лоліта Ананасова, Анастасія Савчук, Олена Гречихіна, Анастасія Савчук, Катерина Садурська, Дарина Юшко, Олександра Саба, Катерина Резник, Ольга Золотарьова. Друге місце здобули італійки, команда Греції — третя.

Потішили наші дівчата (Волошина й Ананасова) і в змаганнях дуетів, здобувши срібні медалі.

Бадмінтон. Медводе (Словенія). Етап Кубка Європи рівня International Series. Чемпіони України Дмитро Завадський і Марія Улітіна вибороли золоті медалі в одиночних категоріях. Марія у фіналі перемогла Мію Бліхвельд (Данія) — 17:21, 21:17, 21:12. Завадський у вирішальному матчі здолав фінського спортсмена Калле Колйонена — 12:21, 21:19, 22:20.

Бронзову нагороду виграв наш Артем Почтарьов. Окрім медалей, українці отримали перші очки, котрі йдуть до заліку для отримання олімпійських ліцензій.

Легка атлетика. Токіо (Японія). Турнір серії IAAF World Challenge, Seiko Golden Grand Prix. Двоє українських спортовців виграли ці змагання з найкращими результатами сезону в світі. Анна Міщенко найшвидше подолала дистанцію 1500 метрів (4.02,47), а Богдан Бондаренко переміг у секторі для стрибків у висоту (2,37).

Дзюдо. Баку (Азербайджан). Міжнародний турнір серії Grand Slam. Золоту медаль у ваговій категорії понад 78 кг виборола Світлана Ярьомка з Київщини. У фіналі українка достроково (за 3 хвилини 15 секунд) перемогла Санту Пакеніте з Литви.

ОГОЛОШЕННЯ

Дніпряни, за яких усі ми вболіваємо і підтримуємо в матчах Ліги Європи, поступилися другим місцем «Шахтареві»

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН планує спрямувати майже 800 000 доларів на фінансування проектів закупівлі насіння та кормів на внутрішньому ринку країни для вразливих домогосподарств, які перебувають у постраждалих від конфлікту сільських районах Донецької та Луганської областей. За оцінками, це допоможе понад 1300 родинам, *повідомляє прес–служба Мінагрополітики*

Світлий шлях... на Голгофу

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Зазвичай, коли журналісту доводиться спілкуватися з сільгоспвиробниками, основними темами розмови стають недосконалість чинного земельного законодавства і неймовірний рівень корумпованості українського чиновництва, яке «пасеться» на нашій землі. Найбільше потерпають від хапуг-різночинців невеликі фермерські господарства та дрібні землевласники, які практично позбавлені державного захисту. Учасником кримінальної драми мимоволі став і голова фермерського господарства «Світлий шлях» Федір Кузук *(на знімку)* ***з Одещини.***

За словами Федора Дмитровича, в жовтні 2012 року, після того, як він засіяв озимим ячменем орендовані 40 гектарів, йому надійшло попередження районної адміністрації з вимогою не приступати до обробітку землі, оскільки термін дії договору оренди надалі не подовжуватиметься (досі такі договори укладалися щороку). Якби такий лист був отриманий, скажімо, в серпні, коли земля ще залишалася вільною після збирання врожаю, справа вирішилася б мирно і адекватно. Але фермер провів посівну кампанію, яка коштувала йому значних матеріальних і фізичних ресурсів, і тільки після цього дізнався, що не мав права цього робити.

18 червня 2013 року фермер все-таки вирішив зібрати вирощений врожай ячменю. Надіслав відповідне повідомлення до Тарутинської РДА. Відповідь чомусь забарилася, а поле не могло чекати, бо ячмінь ось-ось почав би осипатися. Проте, тільки-но загули комбайни, поле оточили працівники міліції, вони перешкодили Кузуку з сином збирати власний ячмінь та вигнали їх за межі поля. А врожай зібрали інші люди.

Куди подівся ячмінь чи виручені за нього кількасот тисяч гривень — невідомо. Кузуку ж розтлумачили, що він взагалі кілька років поспіль обробляв землю, яка йому ніколи не належала й навіть не надавалася в легітимну оренду. Але, як то кажуть, найшла коса на камінь: фермер виявився грамотним, наполегливим і безстрашним. Почалася затята довготривала боротьба, в якій беруть участь, з одного боку, пов'язані круговою порукою чиновники, а з другого — пересічний фермер.

Викликає подив те, що районні та обласні посадовці, особливо працівники органів Держземагентства, всіляко намагалися звести справу до того, що в порушенні земельного законодавства винен сам заявник, а зовсім не ті «столоначальники», які вигадали «однорічну» форму оренди. Не ті, хто підписував і підписує неправомірні договори. Не ті, хто реєструє їх.

Не ті, хто змушує людей укладати саме такі договори. Не ті, хто виносить офіційні розпорядження, котрими «кришується» укладання таких договорів. А один лише Федір Кузук. Звичайний фермер, який просто хоче працювати.

З кожним днем дедалі складніше відстежувати афери чиновників районних адміністрацій, адже їх позбавили права розпоряджатися землями сільськогосподарського призначення державної власності, а разом з тим і відповідальності. Сліди сумнівних оборудок потонули. Втім, самі чиновники не зникли безвісти: у переважній більшості вони й досі перебувають на керівних посадах в Тарутинському районі та в Одеській області. Відтак прокуратурі не потрібно розшукувати їх, як Пшонку, через Інтерпол, аби належно кваліфікувати й оцінити їхню «відданість» рідній землі.

Проте служителі тарутинської Феміди вперто «не чують» ошуканого фермера. Так, прокуратурою Тарутинського району затягується розслідування справи за фактом незаконного збирання врожаю на земельній ділянці, яку орендувало фермерське господарство «Світлий шлях».

Можливо, новий поштовх цій справі дадуть керівні вказівки прокуратури Одеської області, яка у відповіді Асоціації фермерів та приватних землевласників України запевнила, що досудове розслідування у кримінальному провадженні по справі Ф. Д. Кузука поновлене.

Зі свого боку, прокуратура Одеської області повідомила, що кримінальне провадження за фактом таємного викрадення майна Ф. Д. Кузука перебуває на контролі слідчого відділу Тарутинського РВ ГУ МВС України в Одеській області, а прокурору Тарутинського району «надані письмові вказівки щодо всебічного, повного й неупередженого дослідження всіх обставин кримінального провадження та прийняття в ньому обґрунтованого рішення».

Хочеться сподіватися, що суд таки задовольнить вимогу фермера про справедливість. Але сам Федір Дмитрович у це вже не вірить: «Бездіяльність «правоохоронців» умотивована: у цій справі замішані посадові особи Тарутинського району, і притягати їх до відповідальності ніхто не збирається. Навряд чи відповість перед законом і слідчий Тарутинського РВ ГУ МВС України в Одеській області, про це промовисто свідчить цитата з листа прокуратури Одеської області: «...за допущені порушення ... слідчий заслуговує на дисциплінарне стягнення, однак, враховуючи те, що його переведено на іншу посаду, ... обмежились цим».

Схоже, справа про пограбування фермерського господарства «Світлий шлях» виходить лише на новий оберт. Мабуть, доведеться просити Люстраційний комітет допомогти в лікуванні правоохоронців Одещини від «курячої сліпоти» та корупції.

Підготував Володимир ЯРОШЕНКО.

Фото надане автором.

СВАВІЛЛЯ

Голова привласнив сотки односельчан

У селі Чудей Сторожинецького району Чернівецької області колишній сільський голова вкрав у людей землю — а саме, без відома депутатів сільради привласнив одразу кілька ділянок. Як стверджують народні обранці, за передачу землі вони не голосували, а тому рішення сесії Чудейської сільської ради, яким нібито підтверджується процедура передачі, сфальшоване.

Де шукати справедливості — селяни не знають, бо досі землю їм не повернули. Люди у розпачі: місцеві родини жили з продажу овочів та іншої городини — і це було єдине джерело прибутку. Крім того, люди доводили свої городи до ладу понад двадцять років, адже колись тут було суцільне каміння. І тепер їхню землю вкрали.

Землевпорядника, який підробив документи, вже притягнуто до відповідальності. Журналісти «Народного контролю» звернулися до обласної прокуратури. Правоохоронці пообіцяли переглянути справу про незаконний перехід землі у приватну власність. Але дивує факт, що правоохоронні органи не звертали увагу на цю протиправну ситуацію, допоки за справу не взялися журналісти.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Як фермер олію з кавуна добув

ДОСВІД

На Херсонщині здавна знали, як перетворити кавун на «мільйон смаколиків». Із смугастих красенів тут і варення роблять, і маринади, і цукати, і навіть ароматну горілку. Але знаний фахівець з насінництва, колишній науковий співробітник Південної дослідної станції баштанництва НААН України, а нині засновник фермерського господарства «Фаворит» з Голопристанського району Іван Яланський придумав, як із користю для здоров'я українців використовувати некондиційне кавунове насіння, що раніше незмінно йшло у відходи.

Фермер обробляє майже двадцять гектарів землі, вирощуючи елітний посівний матеріал для чотирнадцяти сортів баштанних культур. З того насіння кожної осені залишається з півтонни «нестандарту». А підказку, що з ним робити, дав, хоч як дивно, медик.

— Поїхав підлікувати нирки, попити цілющої водички до Трускавця. А там лікар побачив мою візитку, й заходився просити для пацієнтів олії з кавунового насіння — каже, її корисно вживати на додачу до курсу основного лікування. Я почав вивчати літературу й ринок, і виявив, що на цей продукт є стабільний попит, бо кавунова олія насичена вітамінами, елементами цинку й селену, допомагає виводити з нирок «пісок», сприяє загоєнню ран. А болгари використовують її у парфумерній промисловості — додають до лосьйонів та кремів, — розповідає фермер Іван Яланський.

— Отже, купив у Кривому Розі прес для холодного віджиму й розпочав добувати з насіння гроші. Кавунове — не соняшникове, тридцять його кілограмів дають лише зо два літри олії. Але все, що отримав, розійшлося вмить: по готовий продукт їхали з усієї України. З-поміж моїх клієнтів навіть депутати Верховної Ради тепер є!

Насамперед Іван Іванович відніс готовий продукт до санепідстанції на перевірку. Аналіз підтвердив, що нітрати, пестициди, солі важких металів у кавуновій олії відсутні. Та воно й не дивно: насіння фермер вирощує за екологічно чистими технологіями. Другим кроком мали б бути реєстрація продукту та налагодження його виробництва у більших масштабах. Та не склалося: бюрократична тяганина виявилася такою, що аграрію просто шкода витрачати на неї час та гроші у гарячу пору польових робіт, коли клопоту й без того вистачає. Крім того, це виробництво може існувати тільки як допоміжне: на літр насіннєвої олії треба «перебити» зо три тонни кавунів, а ринкова її вартість у чотири рази менша, ніж самі велетенські ягоди. Але на кожному баштані зазвичай залишаються відходи — некондиційні кавуни. Або ті, що їх власники не зуміли вчасно продати, і вони залишилися згнивати у полі. Сам Іван Яланський згадує, як у нього 2012-го через занадто низьку ціну пропало майже двадцять тонн продукції. Тепер вона йтиме у діло, та й сусідів фермер запрошує переробляти непотрібне кавунове насіння на олію. Адже свіжим кавуном можна насолоджуватися хіба що місяці три-чотири, а от підживлювати організм корисною олією з його насіння можна впродовж усього року!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

Південні степи завойовує «Арабат»

Розширення площ під зрошення у південних степах херсонські науковці «супроводжують» розробкою нових сортів продуктивних культур для поливних земель. Так, днями до Державного реєстру сортів рослин України внесли кукурудзу сорту «Арабат», над виведенням якого понад тринадцять років працювали фахівці Інституту зрошуваного землеробства (Херсон) та Інституту сільського господарства степової зони (Дніпропетровськ), дослідної станції «Асканійська» НААН України.

— В Україні щороку реєструють десятки гібридів кукурудзи. Але сорт «Арабат» має свої «родзинки». Це надзвичайна стійкість до таких поширених хвороб, як коренева гниль та гриби. При цьому «Арабат» навдивовижу швидко «відгукується» на внесення води та добрив, швидко нарощуючи масу. За дотримання агротехнологій, він дає 15—16 тонн зерна з гектара, якщо використовувати насіння першого покоління, — розповів заступник директора Інституту зрошуваного землеробства, доктор сільськогосподарських наук Юрій Лавриненко.

Наразі кукурудзу нового сорту вже почали висівати на п'яти ділянках дослідного господарства «Асканійське» у Каховському районі Херсонщини — під неї віддали двадцять гектарів. Але вже наступного року «Арабат» почне «завойовувати» поля на зрошенні — спершу в Таврії, а згодом інших регіонах півдня України. В зацікавленості сільськогосподарських виробників «новачком» його розробники не мають сумнівів — із такими властивостями «Арабат» просто приречений на успіх. Звісно, доки на ринку не з'явиться ще перспективніший сорт: адже конкуренцію ніхто не скасовував.

Правоохоронці пообіцяли переглянути справу про незаконний перехід землі у приватну власність. Чи переглянуть?..

Тисячі гектарів залишаться незасіяними

У полі без допомоги правоохоронців та «надзвичайників» луганським аграріям не обійтися

СИТУАЦІЯ

На початку проведення весняно-польових робіт у районах розмежування, а саме в Попаснянському, Станично-Луганському та Новоайдарському, було заміновано 10,5 тисячі гектарів землі. Ідеться лише про території, підконтрольні Україні, але якщо підрахувати всі сільськогосподарські угіддя Луганщини, то ця цифра, певно, мінімум удвічі більша.

Готуючись до сезонних робіт, сільгоспвиробники звернулись по допомогу до військових та «надзвичайників», і сьогодні понад вісім тисяч гектарів уже розміновані. Однак ще дві тисячі залишаються небезпечними і чекають свого звозвлення від смертоносного металу. І все-таки з настанням польових робіт механізатори не змогли виїхати навіть на деякі розміновані ділянки через те, що лани продовжують перебувати під вогнем. Правда, обстріли вже не такі щільні та потужні, як раніше, але тривають й досі, незважаючи на Мінські домовленості. Отже, ризикувати життям людей просто нерозумно. Крім того, немає сенсу закладати врожай там, де він може згоріти. Адже збройне протистояння ще не закінчилося і ніхто не скаже, що буде завтра. Скоріше за все, принаймні дві тисячі гектарів так і залишаться незасіяними, хоча й будуть розміновані.

На жаль, це ще не всі проблеми сільгоспвиробників Донбасу. Деякі з власників вимушені покинути свої господарства і виїхати за межі не лише району, а й області. В Станично-Луганському районі, зокрема, господар 3700 гектарів, які розташовані за річкою Деркул поблизу україно-російського кордону, через великий ризик покинув свої землі. Причому одні з кращих в області. Колись тут працював радгосп, який займався насінництвом городніх культур і забезпечував матеріалом увесь регіон. Закрив свій бізнес у Широкому цього ж Станично-Луганського району і Юрій Андрєєв — керівник місцевого сільгосппідприємства ***(на знімку).*** Півроку він провів у підвалах «ЛНР» за те, що не підкорився бойовикам. А коли вирвався звідти, перевів свій бізнес до Житомирської області. До речі, свого часу господарство значилося одним з кращих в області. Юрій Андрєєв не лише удосконалював технологію вирощування зерна, а й створив систему переробки сільгосппродукції: обладнав невеличкі заводи з переробки соняшнику та зерна, збудував критий тік, створив потужний тракторний парк. Щоправда, частина його вже переведена на Житомирщину, але базові потужності у Широкому залишились. Отже, якщо знайдуться інвестори, то починати з нуля вже не доведеться. Але інвесторів для роботи в таких умовах сьогодні немає, і на час воєнних дій вони навряд чи знайдуться. Станично-Луганський район у цьому сенсі найбільше потерпає від відпливу сільгоспвиробників, оскільки знаходиться не лише на лінії розмежування вогню, а ще й біля кордону з РФ. Як відомо, з російського боку накопичується велика кількість військової техніки, яка будь-якої години може почати свій наступ. Не можна сказати, що відплив підприємців у цьому районі став масовим, але він є.

За словами директора департаменту агропромислового розвитку обласної військово-цивільної адміністрації Григорія Кравченка, за останній час до нього звернулось два сільгоспвиробники Антрацитівського району, підконтрольного бойовикам «ЛНР», які хотіли б перевезти свій бізнес на «українську територію». Незважаючи на сприяння і допомогу з боку української влади області, зробити це дуже важко. Сільгосптехніку, яка коштує мільйони гривень, транспортувати неможливо через те, що «ЛНР» не дає цього зробити. Взяти нові землі на підконтрольній Україні території можна, але ж їх не буде чим обробляти, бо техніка залишається вдома. І, врешті-решт, той таки Станично-Луганський район нікого не приваблює. Ніхто не хоче ризикувати людьми і коштами. Тим паче що втрати аграріїв окупованої частини області дуже великі. Один з них, що мешкає у Краснодонському районі, за минулий рік отримав 5 мільйонів гривень збитків. Частково його врожай погорів від обстрілів, частково вирощене не зібрали через воєнні дії. Весною не змогли посіяти, бо восени не обробили землю, а ще — через заміновані поля. Понад те, у аграрія сьогодні є нереалізований ячмінь, пшениця, соняшник, та бойовики забороняють продавати збіжжя, оскільки воно «належить республіці».

Господарство зазнає значних збитків. Спілкуючись по телефону з сільгоспвиробниками, котрі не покинули свої господарства і вимушені працювати в умовах окупації, Григорій Кравченко відзначає: люди бояться говорити про щось конкретне, вважаючи, що це може їм нашкодити. Щодо аграріїв підконтрольної Україні частини області, то вони, за словами очільника департаменту, сьогодні сповнені відповідальності за те, що повинні забезпечити населення зерном нового врожаю у повному обсязі.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Фото з архіву «Голосу України».

АКТУАЛЬНО

Очільникам адміністрацій доручено пильнувати гречку

«Непокоїть ситуація з прогнозом посіву гречки. Її площі скоротилися до мінімуму і становлять 118 тисяч гектарів. Водночас, враховуючи середню врожайність гречки 10 ц/га, необхідно засіяти 180 тисяч гектарів, — повідомив на своїй сторінці у «Фейсбуці» міністр аграрної політики та продовольства Олексій Павленко. Про це очільник аграрного міністерства говорив і на селекторній нараді за участю керівників департаментів обласних адміністрацій та експертів. — Ще у 2013 році культурі було відведено 168 тисяч гектарів. Найбільше скорочення допустили Хмельницька, Кіровоградська, Вінницька, Київська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Чернігівська та інші області. Йдеться про дуже важливу для продовольчої безпеки культуру. Скорочення не можна назвати критичним, але доцільно переглянути ці показники та збільшити площу посівів на 50 тисяч. Головам адміністрацій доручено відпрацювати це питання спільно з аграріями».

Допомогти керівникам областей переконати сільгоспвиробників у необхідності сіяти не завжди рентабельну культуру взялося ПАТ «Аграрний фонд», оголосивши про «закупівлю гречки за форвардною програмою 2015 року для забезпечення продовольчої безпеки країни». Причому ціна за тонну нині декларується на рівні 6100 гривень (донедавна було 3100 гривень з ПДВ). Попередня оплата за форвардним контрактом — 65%. Решту суми обіцяють виплатити після надходження зерна з урахуванням ринкової ціни на момент поставки.

Найзагадковіший продукт

Молоко — дешевшає, продукти з нього — дорожчають

ТЕНДЕНЦІЇ

Якщо спробувати проаналізувати ціновий стан нинішнього ринку молочних продуктів, то зробити це вкрай важко. З одного боку, проблемно знайти харчі, котрі коштували б дешевше від молока. З другого, ціни в молочних відділах супермаркетів просто зашкалюють. Якщо запитати у селян, то вони у розпачі — їхня важка праця вже й копійки не вартує. Зате покупці не натішаться — хоч на чомусь та можна зекономити. Така ж полярність думок і у виробників сировини та її переробників: одні просять хоч на півгривні підняти закупку, інші намагаються зменшити на ту саму суму...

То що це за загадковий такий продукт — молоко? Видається, що воно складається не з білків та жирів, а з суцільних суперечностей і парадоксів. Виробляти його стає дедалі важче. А відмовитись — неможливо.

Традиція, що перейшла межу

Традиційно селянам мало платять за здане молоко. Так само традиційно ближче до літа закупівельні ціни падають до мінімальних показників. Але таких низьких позначок, як нині, ще не було. Традиції перейшли межу бідності.

Хоча формально три гривні за літр — цифра, яка фігурує у статистичних звітах не перший рік. Але теперішній «трояк» не йде в жодне порівняння навіть із торішнім. Інфляція «з'їла» все, навіть той невеликий прибуток, що селяни мали на своєму товарі. Молоко на базар возять вже не так через вигоду, як через те, що більше подіти його нікуди.

Ще до початку травня закупівельна ціна на сировину від населення становила в області майже три гривні за літр. Щоправда, так було не скрізь.

— Максимальна вартість зафіксована у Волочиському районі — на півгривні вища від середньої, — аналізують у департаменті агропромислового розвитку. — А от у Старосинявському та Летичівському заготовачі платили лише по 2,7 гривні. Найнижчі ж показники у Хмельницькому районі — ще на двадцять копійок менше.

Втім, говорити про стовідсоткову точність цих даних доволі проблематично. Цифри збирали районні управління агропромислового розвитку. І майже третина з них не провела навіть такий доволі приблизний моніторинг. Можна припустити, що не так через небажання відстежувати ситуацію, як через неспроможність впливати на неї. Час від часу втручаються антимонопольники і штрафують заготовачів за те, що вони змовляються і без усяких на те підстав зменшують свої розцінки на певних територіях. Але суми цих штрафів не лякають переробників і не впливають на їх загальну політику.

Не те що втрутитись, а навіть пояснити, чому в тому-таки Хмельницькому районі вартість коливалась від 2,5 до 3,2 гривні за літр, ніхто не береться. Навряд чи вдасться нині відшукати будь-який інший продукт за такою самою ціною. Здавалося б, нижня межа досягнута. Але в травні перейшли і за неї. Тільки протягом першого тижня середній показник впав до 2,5 -2,7 гривні за літр. І можна припустити, що й це не межа.

На базарі продати вигідніше

Якщо добра корова дасть до двадцяти літрів молока в день, і все його до останньої краплі здати, то за місяць селянській родині вдасться ледве дотягнути до півтори тисячі гривень. Для тисяч людей це залишається єдиним гривневим заробітком. Та якщо залишити трохи сметани, сиру і пару банок молока для себе, то матимеш лише половину. Уже ніхто не береться порівнювати цей дохід із затраченою працею. Тут хоча б вартість кормів та інших витрат повернути. Але селянину зі своїм добром дітись нікуди.

І тільки той, хто сильніший і активніший, прямує з величезними торбами до міських ринків. Там за літр можна отримати втричі, а якщо пощастить — то й в чотири рази більше. Щоправда, і витрати зростають. Бо ж треба заплатити за маршрутку, за місце на ринку, за тару для молока...

Але навіть за всіх «накруток» базарні ціни не йдуть в жодне порівняння з магазинними. Від пункту прийому до полиці магазину молоко встигає подорожчати в п'ять-шість разів. А продукти з нього — ще більше.

ФАКТ

На 1 січня в усіх категоріях господарств Хмельниччини налічувалося 230 тисяч голів великої рогатої худоби, в тому числі 140 тисяч корів. Порівняно з початком 2014-го поголів'я скоротилося на 31 тисячу голів, зокрема корів — на 7 тисяч.

Корів дедалі меншає

Саме ця обставина найбільше обурює селян. Як тих, хто самотужки доїть щодня корову в своєму хліві, так і тих виробників, що утримують цілі ферми. Хоча, на перший погляд, останнім платять більше. Як засвідчує вже згаданий моніторинг цін, до початку травня максимальна закупівельна ціна для сільгоспвиробників становила 5,85 гривні. Стільки платили у Хмельницькому і Волочиському районах. Але водночас у Дунаєвецькому районі — лише 3,4 гривні.

Сільгоспвиробники при цьому намагаються не афішувати цифри рентабельності свого виробництва. Однак у тому, що вони втрачають свої прибутки, можна не сумніватись. А перше свідчення тому — нова хвиля скорочення поголів'я худоби.

Зупинити ці тенденції не вдалось. Хоча в першому кварталі загальна кількість худоби зросла більш як на 24 тисячі голів, і це зрозуміло, бо народився молодняк, проте корів стало майже на тисячу менше. Втім, нічого нового у цій ситуації немає. За двадцять останніх років не було жодного, коли б кількість молочного стада не зменшувалась. В результаті за цей час дійна череда скоротилася із 390 тисяч до 140 тисяч голів.

Не вдалось змінити ці тенденції і урядові програмі підтримки тваринництва, коли з державного бюджету виплачувались дотації за утримання молодняку. Як повідомили в департаменті агропромислового розвитку, хоча і з запізненням, але торік все-таки виплатили селянам борги за попередні роки. Та насправді це не дуже позначилося на кількості худоби в краї. З самого початку було зрозумілим, що кілька сотень гривень, які господарі отримували за своїх вирощених телят, мало впливають на ситуацію загалом. Найбільша проблема — низька ціна на сировину, так і залишилась нерозв'язаною.

А програма підтримки забулась сама собою. Ані теперішнього року, ані минулого в бюджеті не були передбачені дотації на утримання молодняку. Як практично і будь-яка інша матеріальна підтримка тих, хто ще тримає корову. Але селяни на це і не сподіваються. Вони просто хотіли би продавати своє молоко хоч трохи дорожче.

Здавалося б, правило, коли зменшення кількості товару мусить автоматично привести до його подорожчання, нарешті мало би запрацювати. Але ні. Корів дедалі меншає. А закупівельна ціна дедалі дешевшає.

Тож таємниця найзагадковішого продукту залишається нерозкритою.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

За даними Хмельницького обласного управління статистики, у господарствах населення зосереджено 68 відсотків великої рогатої худоби, в тому числі корів — 80 відсотків.

ДЕНЬ

№ 82 (6086) СЕРЕДА, 13 ТРАВНЯ 2015

Сьогодні 13 травня в Україні мінлива хмарність, днем у більшості областей очікуються невеликі короткочасні дощі, окремі грози. Вітер південно-західний і західний, 5—10 м/с. Температура вночі 7—12 градусів тепла, вдень 19—24, у західних областях 15—20 градусів

ЦЬОГО ДНЯ, 13 ТРАВНЯ

■ **1849.** Народився український прозаїк і драматург Панас Мирний (справжнє прізвище — Рудченко). ■ **1933.** Пішов із життя Микола Хвильовий (справжнє прізвище — Фітільов) — український прозаїк, поет, публіцист. ■ **1945.** У Буенос-Айресі (Аргентина) створено Український комітет для допомоги потерпілим у війні. ■ **1951.** Відкриття у Полтаві пам'ятника Панасу Мирному. ■ **1999.** Президент України підписав Закон «Про загальну середню освіту».

ПРИВІТАННЯ

Викладачам, працівникам та студентам Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Дорогі друзі!

Щиро вітаю вас із 150-річним ювілеєм одного з провідних вищих навчальних закладів України.

За півтора століття своєї діяльності університет зробив вагомий внесок у становлення і розвиток національної освіти і науки, здобув загальнодержавне і міжнародне визнання.

Переконаний, що ваш колектив і надалі зберігатиме та примножуватиме вікові освітні традиції і даватиме путівку в життя талановитій молоді.

У цей урочистий день зичу вам міцного здоров'я, добробуту, миру і злагоди, успіхів у всіх починаннях на благо України!

Голова Верховної Ради Володимир ГРОЙСМАН.

Одеський національний університет відзначає ювілей

150 років від дня заснування відзначає Одеський національний університет імені Іллі Мечникова. Для Одеси ОНУ — не просто один із ВНЗ, це невід'ємна частина міста. До знакової дати приурочено студентську спартакіаду, презентацію ювілейних книг, міжнародну наукову конференцію, випуск пам'ятних монет і конвертів, відкриття музею, а також концерт на Дерибасівській.

Один із трьох символів міста

«Можна сказати без зайвої скромності, що Одеський національний університет від моменту свого заснування і по сьогоднішній день є одним із трьох системоутворюючих елементів нашого міста. Якщо за кордоном повідомите, що ви з Одеси, то більш-менш освічена людина завжди скаже, що знає в Одесі, насамперед, оперний театр, порт і національний університет. Наші попередники розуміли, що освоєння території, її розвиток неможливий без великого навчального закладу. Новоросійський університет був

підтвердженням європейськості Одеси» — вважає **ректор ОНУ Ігор Коваль** (на знімку).

До знаменної дати Нацбанк України випустив дві пам'ятні монети, а Укрпошта — ювілейний конверт.

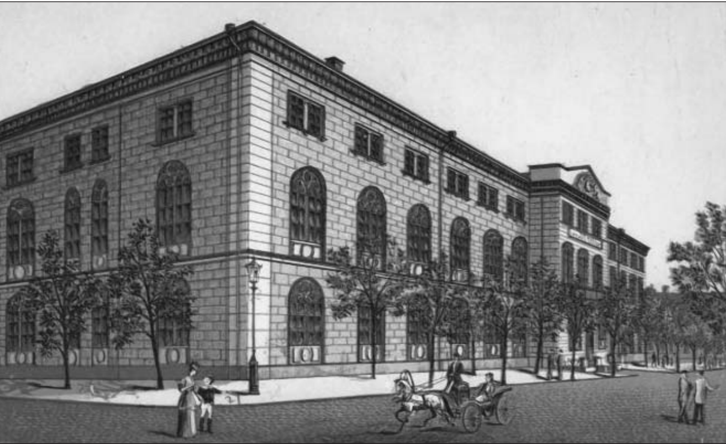
На базі багатих фондів співробітники наукової бібліотеки університету підготували сім друкованих і три електронні видання. Серед друкованих, зокрема, довідник, до якого ввійшли статті про всесвітньо відомих учених університету, а також книжка «Шедеври гравюри». Одне з електронних видань — це найбільш повна історія вузу.

А основна ювілейна подія — відкриття Музею ОНУ 12 травня. Музей розміститься на другому поверсі головного корпусу, на вул. Дворянській. До експозиції увійдуть документи, світлини, особисті речі професорів і студентів.

Святковий концерт вирішили влаштувати не в залі, а в серці Одеси — на Дерибасівській. У гала-концерті візьмуть участь відомі творчі колективи, створені студентами й випускниками вузу.

Усі урочистості ВНЗ проводить за рахунок власних коштів і за допомогою нещодавно створеної Асоціації випускників і друзів університету.

Завдяки активній міжнародній діяльності Одеський національний університет відомий далеко за межами України. ОНУ підписано 112 міжнародних партнерських договорів з вищими навчальними закладами 44 країн. У закладі навчаються сотні іноземних студентів. Нині в університеті успішно функціонують понад десять культурних центрів різних країн: з вивчення арабської мови й культури, турецької мови й культури, японської мови й культури, болгарський, польський, грецький, італійський культурні центри, діяльність яких широко відома за межами нашої країни. Третій рік в ОНУ працює китайський культурний центр, де викладають носії мови з університету міста Циндао — Базовому центрі спільного навчання студентів ОНУ та КНР.

Одеський університет у XIX ст.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Новоросійський, пізніше — Одеський державний, нині — Одеський національний університет було створено 13 травня 1865 року на базі Рішельєвського ліцею. На перший удар дзвона університетської церкви (перший дзвоник) 20 вересня того самого року прийшли 175 студентів фізико-математичного, історико-філологічного і юридичного факультетів першого набору.

Нині в ОНУ навчаються понад 12000 осіб, включаючи 700 іноземців. 4 інститути, 10 факультетів, спеціалізований деканат по роботі з іноземними студентами, 102 кафедри, магістратура й аспірантура. Університет здійснює підготовку фахівців з 20 напрямів і за 41 спеціальністю.

1671 викладач, включаючи 179 докторів наук, професорів, 732 кандидати наук, доценти сьогодні ведуть в університеті навчальний процес і науково-дослідну роботу.

Диплом Одеського національного університету символізує якісну освіту, що підтверджує велика кількість успішних науковців, топ-менеджерів, політиків та інших фахівців в Україні із числа колишніх студентів ОНУ.

Кирило ВОРОНКОВ.
Одеська область.
Фото надано ОНУ.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Свята: щодня «подарунок»

Шкода, що минув тиждень, з яким закінчилася і перша декада травня. Сонце, природа, дача, шашлики й суцільні вихідні. Щоправда, як і у всього приємного, є і другий бік медалі: город, підвищення комунальних тарифів, а за офіційні прогули роботодавець платити не стане. Тож немає чого очікувати на велику зарплату.

А тут ще й «подарунок» у вигляді новини з приводу того, що держрегулювання тарифів на пасажирські перевезення усередині областей більше не буде. Їх скасував Кабмін. Тепер самі транспортники (крім залізничників) уповноважені визначати: кого, куди й за якою ціною везти. Перегляду чинних тарифів на приміських і міжміських внутрішньообласних автобусних маршрутах вимагали перевізники. Час уже привести вартість до економічно обгрунтованого рівня. І ось влада пішла їм назустріч. Мовляв, такий крок дозволить регіонам збирати більше податків і підтримає місцевий бізнес, створить можливість для його інвестиційної привабливості. При цьому обіцяють підвищення якості й безпеки перевезень. Але, якщо вдуматися, за вигадливими фразами ми криються нові витрати для нас, споживачів. Адже підвищення інвестиційної привабливості в цій галузі зазвичай досягається збільшенням тарифів для пасажирів. Навіть пільгові категорії в перспективі можна скасувати — влада ні при чому, адже все в руках перевізника. Ну а те, що пишеться, мовляв, рішення Кабміну сприятиме конкуренції, то й це ми вже проходили. Перевізники домовляться і повезуть нас із вітерцем за такою ціною, яку самі встановлять. А їхні фантазії, як учить історія, безмежні...

Убитві між безгрошів'ям більшості споживачів і жадібністю продавців, схоже, перше знову починає брати гору. Низка травневих свят скінчилася, а з ними спадає і ажіотаж навколо закупівель напередодні застільно-шашликових днів. Тож ціни на продукти харчування почали поступово «устаканюватися». У розумних межах, звичайно, адже, зрозуміло, важко очікувати появи в гастрономах ковбаси по 2,20. Проте, в деяких столичних супермаркетах пропонується вагове борошно по 6 гривень за кіло, замість 12—15. На розпродажі можна знайти 900-грамові пачки гречки по 16 гривень і цукор по 11 гривень за кілограм. Реалізатори змушені уступати, і не тому, що прокинувся альтруїзм. Просто пенсії та зарплати бюджетників залишаються фактично на рівні 2013 року, що суттєво обмежує споживчий попит.

У цьому контексті — малоприємні звістки з полів. Аграрії завершили сівбу цукрових буряків. Площі під стратегічно важливими для сезону консервацій коріннями, порівняно з минулим роком, скоротилися на 28 відсотків. А це, в перспективі, нові причини цінової нестабільності на солодкий пісок і кондитерські вироби.

Тепер про енергоносії. Спершу позитив. Від початку травня в рамках підготовки до нового опалювального сезону Україна в середньому подвоїла добові обсяги імпорту природного газу з Росії. У сховища закачується до 19 млн. кубометрів, замість квітневих 9 млн. Прискорення пов'язане з прийнятнішою ціною. Україна останнім часом переключилася на західноєвропейський газ, і Москва змушена була йти на поступки, спускати ціну. Закупівлі проводяться згідно з підписаним тримісячним контрактом на постачання блакитного палива із РФ по 248 доларів за тисячу кубометрів. Тоді як із країн ЄС, за словами міністра енергетики Володимира Демчишина, ціна становила близько 270—280 доларів, повідомляє УНІАН. Поступки Росії привели до того, що Україна з травня не здійснює імпорту газу з Угорщини, а також скоротила добові обсяги зі Словаччини порівняно з квітнем у середньому на 43 відсотки — до 21,5 млн. кубометрів.

Але є і менш обнадійливі перспективи. Росія поспішає пустити транзитний потік блакитного палива в обхід України. «Газпром» урочисто повідомив, що домовився із Туреччиною розпочати постачання газу новим трансчорноморським газопроводом «Турецький потік» уже в грудні 2016 року. Якщо в РФ з'явиться альтернативний шлях поставок енергоносія в Євросоюз, нам буде складніше домовитися про прийнятні ціни, адже ми втрачаємо як країна-транзитер. Такий стан речей може стати предметом цінового торгу, дасть змогу Росії стабілізувати експортні продажі — надолужити те, що недопостачили нам.

Загалом, на думку глави «Нафтогазу», прогрівання квартир узимку до 25 градусів держава дозволити собі вже не може. Про це Андрій Коболєв заявив минулого тижня під час енергетичного саміту в Берліні, передає «Укрінформ». Він повідомив: якщо зараз річне споживання в масштабах країни становить 40 млрд. кубометрів, то цей показник необхідно реально скоротити на 10 млрд., тобто на чверть.

Тим часом Нацбанк оприлюднив підкориговані Основні засади грошово-кредитної політики на 2015 рік. Прогноз передбачає три сценарії можливої інфляції за підсумками року — 26,7%, 38,1% і 42,8%, жоден із яких (це відзначається й у тексті документа) не може бути використаний як мета грошово-кредитної політики. Адже навіть «найоптимістичніший» варіант у 26,7% несе новий виток цін і спустошення наших гаманців.

Підсумовувала Галина КВІТКА.

Над номером працювали: Віталій СУДДЯ, Алла ДОДАТКО, Олександр ПЕКНИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 18 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 14 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк: ТОВ «Поліпрінт», 04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а, тел. (044) 464-17-89, факс (044) 464-17-91 poliprint@ukr.net

Зам. 4951

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал – www.golosukraine.com

